

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

**Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο
Προσχέδιο Μελέτης**

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011

HayGroup

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΟΨΗ	5
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	20
1.1 Διαθέσιμα στοιχεία	20
1.2 Μεθοδολογική προσέγγιση	30
1.2.1 Δομή Μισθολογίου και πραγματικές κατανομές αμοιβών.....	30
1.2.2 Δυναμική της απασχόλησης και εκτίμηση μισθολογικής δαπάνης.....	31
2 ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	36
2.1 Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη	36
2.2 Χαρακτηριστικά της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα	44
2.2.1 Τα χαρακτηριστικά της απασχόλησης στην Ελλάδα.....	45
2.2.2 Αμοιβή της απασχόλησης και παραγωγικότητα.....	50
2.2.3 Η απασχόληση και οι αποδοχές στο δημόσιο τομέα.....	55
2.2.4 Συμπεράσματα.....	62
3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	64
3.1 Εισαγωγή.....	64
3.2 Θεσμικό πλαίσιο αμοιβών στο δημόσιο	67
3.2.1 Ν 3205/2003: Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες διατάξεις	67
3.2.2 KYA 2/7093/0022 (ΦΕΚ Β' 215/2004) - Επέκταση διατάξεων του Ν.3205/2003 στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που απασχολείται στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.	79
3.2.3 KYA 2/5916/(ΦΕΚ Β' 214/2004) - Επέκταση διατάξεων του Ν.3205/2003 στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στη Δημόσια Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση σε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και στους προσωρινούς αναπληρωτές	80
3.2.4 Νόμος 1876/1990 Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και άλλες διατάξεις	80
3.2.5 Νόμος 3833/15.3.2010: Προστασία της εθνικής οικονομίας – Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης.....	81
3.2.6 Ν.3845/6.5.2010 με τίτλο «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο»	85

3.2.7	<i>Νόμος 3899/17.12.2010: Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας.</i>	85
3.3	Εισοδηματική πολιτική 2005-2011	88
4	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	93
4.1	Εισαγωγή	93
4.2	Παρουσίαση Μισθολογίου	93
4.2.1	<i>Γενικό Μισθολόγιο</i>	94
4.2.2	<i>Ειδικά Μισθολόγια</i>	119
4.3	Αξιολόγηση του υφιστάμενου μισθολογίου του Ελληνικού Δημόσιου Τομέα	129
4.4	Παρουσίαση πραγματικών κατανομών εργαζομένων	132
4.4.1	<i>Συχνότητα προβλεπόμενης χορήγησης πρόσθετων επιδομάτων</i>	133
4.4.2	<i>Παρουσίαση πραγματικών κατανομών εργαζομένων</i>	148
4.5	Στατιστική Επεξεργασία Στοιχείων	166
5	Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	174
5.1	Εισαγωγή	174
5.2	Διαχρονική εξέλιξη της απασχόλησης στο δημόσιο (2006-2010)	177
5.2.1	<i>Σύνολο απασχόλησης</i>	177
5.2.2	<i>Τακτικό προσωπικό</i>	181
5.2.3	<i>Έκτακτο προσωπικό</i>	192
5.2.4	<i>Ανάλυση απασχόλησης με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης</i>	195
5.2.5	<i>Ανάλυση απασχόλησης ανά σχέση εργασίας</i>	200
5.3	Εκτίμηση απασχόλησης στο δημόσιο για το διάστημα 2011-2013 – Βασικό σενάριο	206
5.3.1	<i>Τακτικό προσωπικό</i>	206
5.3.2	<i>Έκτακτο προσωπικό</i>	209
5.3.3	<i>Σύνολο προσωπικού δημοσίου τομέα</i>	210
5.4	Εκτίμηση της απασχόλησης στο δημόσιο για το διάστημα 2011-2013 με τη νέα δημοσιονομική πολιτική	212
5.4.1	<i>H νέα δημοσιονομική πολιτική σε ότι αφορά στην απασχόληση το διάστημα 2011-2013</i>	212
5.4.2	<i>Αποχωρήσεις τακτικού προσωπικού διάστημα 2006-2010</i>	213
5.4.3	<i>Εκτίμηση αποχωρήσεων τακτικού προσωπικού 2011-2013</i>	218
5.4.4	<i>Εκτίμηση μέσης ετήσιας απασχόλησης 2011-2013</i>	224
6	ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2011 – 2013	229
6.1	Εισαγωγή	229

6.2 Διαχρονική εξέλιξη της μισθολογικής δαπάνης του δημοσίου.....	232
6.2.1 Μισθολογική δαπάνη του δημοσίου 2006-2010.....	232
6.2.2 Μισθολογική δαπάνη και αμοιβές 2010	236
6.3 Μισθολογική δαπάνη με βάση την δυναμική 2006-2009 (baseline scenario).....	244
6.4 Μισθολογική δαπάνη με βάση την εισοδηματική πολιτική του 2010-11 και τη νέα πολιτική προσλήψεων	247
6.4.1 Υφιστάμενη εισοδηματική πολιτική και πολιτική προσλήψεων	247
6.4.2 Προσδιορισμός μισθολογικής δαπάνης 2011-2013	247
7 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΜΟΙΒΩΝ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ.....	257
7.1 Εισαγωγή – Μεθοδολογική προσέγγιση.....	257
7.2 Η εμπειρία από συστήματα αμοιβών δημόσιου τομέα σε επιλεγμένες χώρες.	259
7.2.1 Η εξέλιξη των αμοιβών και της διοίκησης ανθρωπίνων πόρων στο δημόσιο τομέα.....	259
7.2.2 Οι χώρες που εξετάστηκαν	261
7.2.3 Διαφοροποίηση των εφαρμοζόμενων πρακτικών	263
8 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	276
8.1 Παράρτημα I: Μισθολογικές δομές άλλων χωρών	276

ΣΥΝΟΨΗ

1. Αντικείμενο Έργου και Μεθοδολογία

Το προσχέδιο της μελέτης συντάχθηκε από ανεξάρτητους Συμβούλους – αποτελούμενοι από τις εταιρίες Hay Group και ICAP – σε συνεργασία με ομάδα εργασίας στελεχών του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Υπουργείου Οικονομικών.

Αντικείμενο της μελέτης είναι η ανάλυση των υφιστάμενων στοιχείων αναφορικά με τη δυναμική της απασχόλησης στο Δημόσιο Τομέα, τη διάρθρωση των αμοιβών, καθώς και η παρουσίαση πρακτικών άλλων χωρών ως προς το μισθολόγιο του δημόσιου τομέα. Το παρόν κείμενο αποτελεί προσχέδιο. Η μελέτη θα ολοκληρωθεί με την ενσωμάτωση της επεξεργασίας δεδομένων της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών από τη μισθοδοσία του Μαρτίου 2011 τα οποία θα καλύπτουν το σύνολο σχεδόν της Κεντρικής Διοίκησης.

Για την εκπόνηση της μελέτης, χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία και πληροφορίες σε συνδυασμό με μία σειρά από συναντήσεις με στελέχη της ομάδας έργου οι οποίες στόχευαν στην αποσαφήνιση των δεδομένων που ελήφθησαν. Οι κυριότερες πηγές δεδομένων και στοιχείων για την εκπόνηση της μελέτης είναι οι εξής:

- Διαθέσιμα δεδομένα από τη βάση της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών (ΕΑΠ), τα οποία χορηγήθηκαν χωρίς κανενός είδους ανοφρά σε προσωπικά δεδομένα των υπαλλήλων και αφορούσαν στο μήνα Δεκέμβριο και Ιανουάριο για τα Υπουργεία Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και από πέντε φορείς του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Επιπρόσθετα χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία αμοιβών που αφορούσαν στο μήνα Ιανουάριο για τα Υπουργεία Εξωτερικών, Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, καθώς και μισθολογικά στοιχεία για την Προεδρία της Δημοκρατίας. Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 32% του συνόλου των δημοσίων υπάλληλων. Τη στιγμή γραφής του προσχεδίου της μελέτης αυτής γίνεται επεξεργασία της πληρωμής Μαρτίου 2011 η οποία έχει σημαντικά αυξημένο δείγμα αμειβομένων το οποίο και θα συμπεριληφθεί στην επικαιροποίηση της μελέτης.

- Στοιχεία απασχόλησης, προσλήψεων και αποχωρήσεων από τις Τριμηνιαίες αναφορές του ΥΠΕΣ για το διάστημα Α τρίμηνο 2006 μέχρι Δ τρίμηνο 2009
- Συνολικά στοιχεία απασχόλησης, προσλήψεων και αποχωρήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2010
- Στοιχεία εγκρίσεων πρόσληψης έκτακτου προσωπικού για τα έτη 2006-2010 του ΥΠΕΣ
- Στοιχεία για τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων
- Δελτία Στατιστικών Στοιχείων Προσωπικού του Δημόσιου Τομέα (ετήσιες απογραφές) του ΥΠΕΣ για τα έτη 2005-2009
- Στοιχεία μισθολογικής δαπάνης τακτικού προϋπολογισμού για τα έτη 2006-2010 του ΓΛΚ
- Στοιχεία μισθολογικής δαπάνης της κεντρικής κυβέρνησης για τους μήνες Ιούνιο 2010 έως Νοέμβριο 2010 από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
- Αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των υπαλλήλων και τη δαπάνη μισθοδοσίας ανά ομάδα φορέων και σχέση εργασίας για τους μήνες Σεπτέμβριο – Οκτώβριο του 2010, από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
- Στοιχεία αιτήσεων συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ για το διάστημα 1998-2010
- Στοιχεία των προβλεπόμενων μισθολογίων του δημοσίου από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
- Πλαίσιο διαλόγου με την ΑΔΕΔΥ από το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Οικονομικών Μελέτη για το γενικό μισθολόγιο του ΥΠΕΣ του 2002 από το Υπουργείο Οικονομικών
- Επιπρόσθετα, χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία μισθολογικής δαπάνης της κεντρικής κυβέρνησης για τους μήνες Ιούνιο 2010 έως Νοέμβριο 2010 από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, έτσι ώστε να διασταυρωθούν τα στοιχεία της βάσης δεδομένων της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών, αλλά και για να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με το μέσο μηνιαίο μισθό ανά φορέα για τους φορείς για τους οποίους δεν έχουμε στοιχεία, καθώς και για τις υπερωρίες, τις αμοιβές για εργασία πέραν του πενθημέρου, τις εφημερίες και τη συμμετοχή σε συλλογικά όργανα.

2. Οικονομικό περιβάλλον και χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας

Η συσσώρευση χρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών και η ασυνέπεια στην εφαρμογή των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής σε συνδυασμό με την αρνητική διεθνή συγκυρία οδήγησαν την Ελλάδα σεκρίση χρέους και στη δυσκολότερη περίοδο στην πρόσφατη οικονομική της ιστορία. Η μελέτη της μισθολογικής δαπάνης της γενικής κυβέρνησης, μπορεί να γίνει αντιληπτή μόνο λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που διαμορφώνει το οικονομικό περιβάλλον της χώρας και τις αποφάσεις της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της κρίσης αυτής. Για το σκοπό αυτό, στα πλαίσια της παρούσας μελέτης πραγματοποιείται μια συνοπτική παρουσίαση της δημοσιονομικής προσαρμογής που επιδιώκεται μέσω του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, καθώς και η αποτύπωση των προοπτικών για τα κύρια μακροοικονομικά μεγέθη που διαμορφώνονται για την Ελληνική Οικονομία στα πλαίσια της εφαρμογής του.

Πριν την ανάλυση της δυναμικής της απασχόλησης κρίνεται σκόπιμη η αποτύπωση ορισμένων βασικών χαρακτηριστικών της Ελληνικής αγοράς εργασίας και της θέσης του δημοσίου τομέα εντός αυτής. Από τις συγκρίσεις μεταξύ της Ελλάδας και τρίτων χωρών, προκύπτει ότι στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας, η αύξηση των ακαθάριστων αποδοχών στην Ελλάδα ήταν μεγαλύτερη από τα μέσα επίπεδα της Ευρωζώνης, η αμοιβή παραμένει ωστόσο σε χαμηλότερα επίπεδα. Αντίστοιχα, σε χαμηλότερα επίπεδα παραμένει και η παραγωγικότητα της εργασίας αν και σημείωσε σημαντική βελτίωση τα προηγούμενα χρόνια.

Οποιαδήποτε σύγκριση ως προς τον αριθμό των απασχολουμένων στον δημόσιο τομέα ή το ύψος της μισθολογικής δαπάνης σε αυτόν θα πρέπει να γίνεται με επιφύλαξη στο βαθμό που δεν συνυπολογίζονται διαφορετικές πολιτικές των χωρών ως προς το βαθμό και την έκταση της παροχής των δημοσίων υπηρεσιών, τον βαθμό εμπλοκής του κράτους στην οικονομική δραστηριότηταή την παραγωγικότητα και αποτελεσματικότητα του δημοσίου τομέα κάθε χώρας. Λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων περιορισμών, θα πρέπει να επισημανθεί ότι το μέγεθος της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα στην Ελλάδα δεν είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο μέγεθος των αναπτυγμένων οικονομικά χωρών. Τέλος, κάθε σύγκριση του συνολικού μισθολογικού κόστους του δημοσίου τομέα επηρεάζεται από την μη ενσωμάτωση του κόστους των ασφαλιστικών εισφορών στις μέσες ακαθάριστες αποδοχές της πλειοψηφίας των απασχολουμένων στον δημόσιο τομέα.

3. Θεσμικό πλαίσιο

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το μισθολόγιο στο δημόσιο περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο το Ν.3205/2003: «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του

Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες διατάξεις» και KYA που επεκτείνουν την εφαρμογή του σε ΙΔΑΧ. Σύμφωνα με το συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο προσδιορίζεται ο τρόπος καταμερισμού των υπαλλήλων σε μισθολογικά κλιμάκια και ο τρόπος υπολογισμού των τακτικών αμοιβών ανά μισθολογικό κλιμάκιο. Καθορίζονται στο σύνολο τους τόσο τα τακτικά επιδόματα όσο και το ύψος αυτών για όλες τις κατηγορίες υπαλλήλων που έχουν δικαίωμα σε αυτά και εμπίπτουν στο εν λόγω θεσμικό πλαίσιο. Επιπλέον μια σειρά νόμων προσδιορίζουν την ετήσια εισοδηματική πολιτική. Τέλος θα πρέπει να αναφερθούν οι νόμοι 3833 και 3845 του 2010 με τους οποίους θεσμοθετούνται μια σειρά μειώσεων αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων.

4. Παρουσίαση Μισθολογίου

Το μισθολόγιο αποτελείται από το γενικό μισθολόγιο που αφορά στους υπαλλήλους του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) καθώς από και τα ειδικά μισθολόγια για τις ειδικές κατηγορίες (Σώματα Ασφαλείας, Στρατιωτικοί, Δικαστικοί, Ιατροί Εθνικού Συστήματος Υγείας, κ.λπ.).

Σύμφωνα με το Γενικό Μισθολόγιο:

- Οι Δημόσιοι υπάλληλοι κατηγοριοποιούνται σε 4 κατηγορίες βάσει του επιπέδου εκπαίδευσης
- Ο διοριζόμενος εισέρχεται στην Υπηρεσία με το εισαγωγικό μισθολογικό κλιμάκιο της κατηγορίας στην οποία ανήκει η θέση που διορίζεται. Κάθε Μισθολογικό Κλιμάκιο έχει 18 επίπεδα
- Βασικό κριτήριο για τη μισθολογική εξέλιξη από τη μία κατηγορία στην άλλη είναι τα έτη υπηρεσίας
- Ο κάθε υπάλληλος αλλάζει μισθολογικό επίπεδο ανά δύο έτη υπηρεσίας
- Οι αμοιβές συντίθενται από συγκεκριμένα στοιχεία αμοιβών – βασικός μισθός, κίνητρο απόδοσης και επιδόματα που χορηγεί το κάθε Υπουργείο σε όλους τους υπαλλήλους που εντάσσονται σε αυτό. Επιπρόσθετα, οι αμοιβές περιλαμβάνουν και επιδόματα που χορηγούνται υπό προϋποθέσεις

Αναφορικά με τα ειδικά μισθολόγια, ισχύουν τα ακόλουθα:

- Υπάρχουν 15 διαφορετικά μισθολόγια – π.χ. Ιατροί Ε.Σ.Υ., Διπλωματικοί Υπάλληλοι, Ένοπλες Δυνάμεις, Μόνιμα στελέχη Ε.Δ., ΕΛ.ΑΣ., Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος, Δικαστικοί Λειτουργοί, Μέλη Δ.Ε.Π.- Πανεπιστημίων πλήρους απασχόλησης, κ.λπ.

- Βασικά κριτήρια για τη μισθολογική εξέλιξη είναι ο βαθμός και τα έτη υπηρεσίας.
- Ο διοριζόμενος εισέρχεται στην υπηρεσία σε ένα συγκεκριμένο βαθμό (εισαγωγικός μισθός), για τον οποίο έχει καθοριστεί εξαρχής ο βασικός μισθός. Ο βασικός μισθός των υπολοίπων βαθμών βασίζεται σε ένα προκαθορισμένο συντελεστή ο οποίος εφαρμόζεται στον εισαγωγικό βαθμό.

5. Συμπεράσματα Ανάλυσης

Αρχικά έγινε ανάλυση των προβλεπόμενων αμοιβών ανά Υπουργείο, σύνολο βασικού μισθού, κίνητρο απόδοσης και εκάστοτε επίδομα ή επιδόματα κάθε υπουργείου, έτσι ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα ήδη από τις προβλεπόμενες αμοιβές των Υπουργείων.

Στην ανάλυση έχουν ληφθεί υπόψη τα κυριότερα υπουργεία. Αφορά δε όσους εργαζόμενους δεν εμπίπτουν σε ειδικά μισθολόγια. Τα στοιχεία αυτά έχουν παρασχεθεί από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και ακολουθούν το Ν.3205/2003 με όλες τις αναπροσαρμογές που έχουν γίνει από τότε.

Από την ανάλυση αυτή προέκυψαν τα εξής συμπεράσματα:

- τα Υπουργεία Οικονομικών, Εσωτερικών, και Δικαιοσύνης προηγούνται από πλευράς προβλεπόμενων τακτικών αμοιβών – δηλαδή, βασικός μισθός, κίνητρο απόδοσης, επιδόματα που χορηγούνται από το εκάστοτε υπουργείο σε όλους τους εργαζόμενους σε αυτό. Ιδιαιτέρως το Υπουργείο Οικονομικών βρίσκεται από 38% - 41% πάνω από το μέσο όρο αναλόγως της κατηγορίας για έναν νεοδιόριστο, και 55 – 64% πάνω από το μέσο όρο, αναλόγως της κατηγορίας για έναν εργαζόμενο που έχει 33 έτη υπηρεσίας. Τα άλλα δύο Υπουργεία – Εσωτερικών και Δικαιοσύνης - υπερβαίνουν μεν το μέσο όρο, ωστόσο σε πολύ πιο μικρό βαθμό της τάξης του 8% - 12% και 7% - 14% από την Κατηγορία ΠΕ έως την Κατηγορία ΥΕ αντίστοιχα για ένα νεοδιόριστο. Ανταμείβουν δηλαδή πιο ανταγωνιστικά σε σχέση με τα άλλα υπουργεία έναν νεοδιόριστο στην Κατηγορία ΥΕ.
- τα Υπουργεία που φαίνεται ότι ήδη από τις προβλεπόμενες αμοιβές πληρώνουν χαμηλά σε σχέση με τα υπόλοιπα, είναι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας για το πολιτικό προσωπικό, το οποίο πληρώνει τους νεοδιόριστους 19% με 20% χαμηλότερα από το μέσο όρο των υπουργείων, το Υπουργείο Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας και το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, τα οποία πληρώνουν από 15% -19% χαμηλότερα από το μέσο όρο και γύρω στο 12% με 13% από την Κατηγορία ΠΕ έως την Κατηγορία ΥΕ αντίστοιχα

- η σχέση μεταξύ εισαγωγικού και καταληκτικού επιπέδου ως προς τις προβλεπόμενες τακτικές αμοιβές είναι 1,5 για τις κατηγορίες ΠΕ και ΤΕ και 1,51 και 1,49 για τις κατηγορίες ΔΕ και ΥΕ αντίστοιχα
- η σχέση συνολικών αμοιβών μεταξύ της κατηγορίας ΥΕ και της κατηγορίας ΠΕ για διαφορετικά έτη υπηρεσίας είναι 1,33 για ένα νεοδιόριστο υπάλληλο, 1,34 για έναν υπάλληλο με 17 έτη υπηρεσίας και 1,33 για έναν υπάλληλο με 33 έτη υπηρεσίας.

Σε δεύτερη φάση έγινε ανάλυση των πραγματικών αμοιβών. Αρχικά, χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για τον Οκτώβριο 2010 τα οποία αφορούν σε 668.043 εργαζομένους, έτσι ώστε να προκύψει η κατανομή της μισθολογικής δαπάνης συμπεριλαμβάνοντας υπερωρίες, αποζημίωση συλλογικών οργάνων, εφημερίες, νυχτερινά και αμοιβές για εργασία πέραν του πενθημέρου, προέκυψε ότι το μεγαλύτερο μέρος της μισθολογικής δαπάνης 60,17% αφορά στο βασικό μισθό, με αμέσως επόμενο το σύνολο των επιδομάτων, το οποίο ανέρχεται σε 28,85%, το χρονοεπίδομα σε ποσοστό 5,46% και τις υπερωρίες σε ποσοστό 2,68%.

Επομένως, κρίθηκε σκόπιμο η παρούσα μελέτη να εστιάσει στο βασικό μισθό και στα επιδόματα, καθώς απ' ότι φαίνεται τα υπόλοιπα στοιχεία της μισθολογικής δαπάνης, όπως οι υπερωρίες είναι χαμηλότερης συνεισφοράς.

Τέλος, αναλύοντας τα στοιχεία από τη βάση δεδομένων της ΕΑΠ, τα οποία αφορούν σε 245.614 εργαζομένους προκύπτουν συνοπτικά τα εξής:

- Στο καταληκτικό κλιμάκιο 1 του Γενικού μισθολογίου, ανεξαρτήτως κατηγορίας εκπαίδευσης, οι εργαζόμενοι των υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης αμείβονται υψηλότερα σε σχέση με τα υπόλοιπα υπουργεία του δείγματος. Ωστόσο, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης εκπροσωπείται στο δείγμα μόνο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο σημαίνει ότι λόγω του ύψους των αμοιβών ενδέχεται να παρουσιάζει διαφορετική εικόνα από την πραγματική. Η επεξεργασία ων στοιχείων του Μαρτίου 2011 θα βελτιώσει σημαντικά το δείγμα καθώς το μεγαλύτερο μέρος του Υπουργείου Δικαιοσύνης θα περιλαμβάνεται.
- Από τη συγκριτική ανάλυση των στοιχείων για το εισαγωγικό κλιμάκιο 18 του Γενικού Μισθολογίου, ανεξαρτήτως κατηγορίας εκπαίδευσης, εργαζόμενοι του υπουργείου Οικονομικών αμείβονται υψηλότερα σε σχέση με τα υπόλοιπα υπουργεία. Το ίδιο ισχύει και για το 9ο μισθολογικό κλιμάκιο που αφορά σε εργαζομένους με 17 έτη υπηρεσίας
- Τα Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας είναι οι φορείς

που πληρώνονται χαμηλότερα σε σχέση με τα υπόλοιπα υπουργεία του δείγματος

- Η σχέση των συνολικών αμοιβών μεταξύ του αρχικού και καταληκτικού μισθολογικού κλιμακίου στην κατηγορία ΠΕ κυμαίνεται μεταξύ 44% και 65% με τις μεγαλύτερες αποκλίσεις να εμφανίζονται στις αμοιβές του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Υπουργείο Δικαιοσύνης) και στα Υπουργεία Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Το 50 % των εργαζομένων του δείγματος δεν ξεπερνά το ποσό των 1.639 €
- Δεν παρατηρείται μεγάλη διαφορά στο εύρος των συνολικών αμοιβών, έτσι όπως αυτό εξελίσσεται στο δείγμα. Η διαφορά της μέσης συνολικής αμοιβής μεταξύ του 50% και του 60% του συνόλου των εργαζομένων, είναι μόλις 6%. Η διαφορά αυτή παραμένει χαμηλή και δεν ξεπερνάει τις δέκα ποσοστιαίες μονάδες, μέχρι και στο 80% του πληθυσμού των εργαζομένων του δειγματος . Μόνο το 10% του πληθυσμού που περιλαμβάνεται στο δείγμα αμείβεται άνω των 2.418 Ευρώ.
- Το 0,4% των εργαζομένων του δείγματος πληρώνεται άνω των 5.856 Ευρώ
- Σε υψηλά αμειβόμενα υπουργεία του δείγματος, παρατηρείται ότι το ποσοστό του συνόλου των επιδομάτων ως προς την μέση συνολική αμοιβή αγγίζει και μερικές φορές ξεπερνάει το ήμισυ αυτής.
- Το ποσοστό των επιδομάτων στο σύνολο των αμοιβών με την πάροδο των ετών μειώνεται. Αυτό είναι φυσιολογικό, καθώς ο νεοεισερχόμενος έχει αρχικά χαμηλό βασικό μισθό και όσο εξελίσσεται στα μισθολογικά κλιμάκια αυξάνεται ο βασικός μισθός του με αποτέλεσμα να μικραίνει η σχέση των επιδομάτων στο σύνολο των αμοιβών.
- Αναφορικά με το μόνιμο προσωπικό του Γενικού Μισθολογίου, η μέση πραγματική αμοιβή είναι μεγαλύτερη σε ποσοστό άνω του 10% σε όλους τους φορείς του δείγματος.
- Η τυπική απόκλιση – η διασπορά δηλαδή των αμοιβών γύρω από τη μέση τιμή – στις προβλεπόμενες αμοιβές είναι μικρότερη σε σχέση με τις πραγματικές αμοιβές για όλους τους φορείς εκτός του Υπουργείου Οικονομικών.

6. Αξιολόγηση υφιστάμενου μισθολογίου

Το υφιστάμενο μισθολόγιο, όπως παρουσιάστηκε παραπάνω, αλλά όπως επίσης προκύπτει και από την ανάλυση των στοιχείων που έγινε στο πλαίσιο αυτής της μελέτης παρουσιάζει αρκετά σημεία που χρήζουν βελτιώσεων και βεβαίως κάποια

Θετικά σημεία. Ένα είναι σίγουρο, ότι με το πέρασμα των ετών το μισθολόγιο του Ελληνικού Δημόσιου Τομέα έχει συσσωρεύσει πολλά προβλήματα..

Η αξιολόγηση του μισθολογίου αφορά στις ακόλουθες θεματικές περιοχές:

- Σχεδιασμός και διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τις αμοιβές
- Βασικοί μισθοί και μισθολογική εξέλιξη
- Επιδόματα

Σχεδιασμός και διαδικασία λήψης αποφάσεων

- Ο σχεδιασμός και η διαδικασία λήψης αποφάσεων σε ότι αφορά το μισθολόγιο είναι περισσότερο τακτικού χαρακτήρα χωρίς να μπορεί να συνδεθεί με αναπτυξιακές και κοινωνικές προτεραιότητες ή με τη δυνατότητα κάλυψης του κόστους που αυτό συνεπάγεται
- Η πρόβλεψη της μισθολογικής δαπάνης γίνεται κατά τρόπο αποσπασματικό
- Το κάθε Υπουργείο ή Υπηρεσία σε πολλές περιπτώσεις έχει εισάγει και θεσμοθετήσει ειδικές ρυθμίσεις, ειδικά μισθολογικά μέτρα, ειδικές οργανωτικές και εκπαιδευτικές δομές, με αποτέλεσμα οι υπάλληλοι στο κάθε υπουργείο να αισθάνονται μοναδικοί, και σε καμία περίπτωση συλλειτουργοί με τους συναδέλφους τους από τα άλλα υπουργεία
- Ο σχεδιασμός βασίζεται κατά κύριο λόγο σε ένα μηχανισμό που υιοθετήθηκε στο παρελθόν και στον οποίο προστίθενται νέα στοιχεία σε μία όμως αποσπασματική βάση
- Η σύνδεση με τη στρατηγική που αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό, η οποία χρειάζεται προκειμένου να ενισχυθεί η απόδοση, δεν είναι εφικτή στο υπάρχον μισθολογικό σύστημα

Βασικοί μισθοί και μισθολογική εξέλιξη

- Η εκπαίδευση και τα χρόνια υπηρεσίας είναι τα μοναδικά κριτήρια για την ένταξη και εξέλιξη στα μισθολογικά κλιμάκια, χωρίς να δίνεται καμία έμφαση σε κριτήρια όπως στο ειδικό βάρος του ρόλου, στην προσωπική συνεισφορά και πρωτοβουλία για αποτελέσματα και στις εξελίξεις στην αγορά εργασίας
- Η μισθολογική εξέλιξη βασίζεται στην υπόθεση εργασίας ότι η ικανότητα αυξάνεται με τα χρόνια προϋπηρεσίας χωρίς να λαμβάνεται υπόψη πως αυτό μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον τύπο εργασίας

- Η σχέση μεταξύ εισαγωγικής και καταληκτικής αμοιβής είναι μικρή ανεξαρτήτως επιπέδου εκπαίδευσης
- Οι βαθμοί είναι ανεξάρτητοι από τη μισθολογική εξέλιξη, με αποτέλεσμα υπάλληλοι που έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και την εμπειρία να παραμένουν στον ίδιο βαθμό λόγω απουσίας ουσιαστικού συστήματος διαχείρισης της καριέρας και σύνδεσής του με το μισθολόγιο
- Το μισθολόγιο χαρακτηρίζεται από εσωστρέφεια, καθώς δεν γίνεται σύγκριση του μισθολογίου με τις αντίστοιχες τάσεις της αγοράς. Αν ήταν πιο εξωστρεφές αφενός θα βοηθούσε στην ύπαρξη μεγαλύτερης ευθυγράμμισης με την αγορά εργασίας και στην προσέλκυση ικανών και φιλόδοξων στελεχών, αφετέρου θα υποστήριζε την εισαγωγή νέων πρακτικών αμοιβών που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στο δημόσιο τομέα
- Το παρόν μισθολόγιο εξομοιώνει, από μισθολογικής άποψης, τους υπαλλήλους που επιτυγχάνουν οριακή απόδοση, με εκείνους που έχουν άριστη απόδοση. Για τους πρώτους το σύστημα ενισχύει την αδράνεια και την αδιαφορία για το αποτέλεσμα, καθώς δεν συνεπάγεται καμία επίπτωση στις αμοιβές. Για τους τελευταίους, το μισθολογικό σύστημα λειτουργεί ως αντικίνητρο παραγωγικότητας, εφόσον πουθενά δεν συνδέει την αμοιβή με την απόδοση, την προσφορά και την αναγνώριση της υψηλής ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών τους.
- Το υφιστάμενο μισθολόγιο, με τη μορφή που έχει, η οποία κυρίως ανταμείβει την εκπαίδευση και τα χρόνια υπηρεσίας, έρχεται σε σύγκρουση με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία θέσεις ίσης αξίας από πλευράς παραγόμενου αποτελέσματος, θα πρέπει να αμείβονται στα ίδια επίπεδα, όπως διακηρύσσει η συνθήκη της Ρώμης του 1957, η οποία και αναφέρει μια από τις θεμελιώδεις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την έννοια της «ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας».

Επιδόματα

- Το σύστημα των επιδομάτων είναι περίπλοκο και κατακερματισμένο. Τα επιδόματα είναι πολλά και αρκετά από αυτά δεν συνάδουν με τις νέες εξελίξεις στην αγορά εργασίας ή τις υπευθυνότητες των ρόλων, αλλά μόνο με την ενίσχυση των αμοιβών.
- Η επιδοματική πολιτική είναι αποσπασματική και φαίνεται ότι αναπτύχθηκε χωρίς σύστημα και στρατηγική για να καλύψει τις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων εργαζομένων.

- Κάποια από τα επιδόματα δεν εξυπηρετούν το σκοπό τους, όπως για παράδειγμα το κίνητρο απόδοσης, το οποίο αποτελεί πάγια μηνιαία αμοιβή.
- Κάποια από τα επιδόματα που είναι κοινωνικού χαρακτήρα (π.χ. επίδομα οικογενειακών βαρών) είναι αρκετά χαμηλά.
- Επιδόματα που θα έπρεπε να προάγουν την υπευθυνότητα και την αποτελεσματικότητα (π.χ. επίδομα θέσης ευθύνης) είναι χαμηλά και δεν διαφοροποιούν πραγματικά τους εργαζόμενους που τα λαμβάνουν.
- Η επιδοματική πολιτική χρειάζεται συστηματική ανασκόπηση και απλοποίηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να καλύπτει συνεχώς τις ανάγκες και να συμβαδίζει με τις σύγχρονες απαιτήσεις.

7. Διαχρονική εξέλιξη της απασχόλησης στο δημόσιο (2006-2010)

Η διαχρονική εξέλιξη της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα εξετάζεται για το διάστημα 2006-2010 και αφορά **στο τακτικό προσωπικό** και συγκεκριμένα στους απασχολούμενους στην Κεντρική Διοίκηση, στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, καθώς και **στο έκτακτο προσωπικό** (συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου, μίσθωσης έργου και απασχολούμενοι στο πλαίσιο προγραμμάτων μαθητείας stage). Από την παρούσα μελέτη εξαιρούνται οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και οι ΔΕΚΟ, ενώ για λόγους πληρότητας παρατίθενται στοιχεία απασχόλησης των αιρετών και ειδικών συνεργατών των ΟΤΑ.

Τα στοιχεία απασχόλησης προέρχονται από το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (τριμηνιαίες απογραφές και εγκρίσεις πρόσληψης συμβασιούχων) το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και τον ΟΑΕΔ.

Βάσει των ανωτέρω στοιχείων η απασχόληση τακτικού προσωπικού στο δημόσιο, παρουσιάζει αυξητική τάση για το διάστημα 2006-2009, με τη μεγαλύτερη αύξηση περίου κατά 3,7% να εμφανίζεται το 2009, ενώ μείωση της τάξης του 3,8% εμφανίζεται το 2010. Σε ότι αφορά στο έκτακτο προσωπικό, αυτό παρουσιάζει πτωτική τάση καθόλη την εξεταζόμενη περίοδο με τη μεγαλύτερη μείωση να εμφανίζεται το 2010 (-38%).

Βάσει των ανωτέρω το **σύνολο του προσωπικού** (τακτικό και έκτακτο) παρουσιάζει αύξηση στο διάστημα 2006-2009 και σημαντική μείωση της τάξης του 8% κατά το 2010.

Περίπου το 57% του τακτικού προσωπικού απασχολείται στην κεντρική διοίκηση με το υπουργείο παιδείας να κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο λόγω των εκπαιδευτικών. Η

κατανομή του συνόλου του προσωπικού ανά **κατηγορία εκπαίδευσης** για το 2010, βασίζεται σε στοιχεία της απογραφής του προσωπικού που πραγματοποιήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης το καλοκαίρι του 2010. Με βάση τα στοιχεία αυτά περίπου το 50% των απασχολούμενων στο δημόσιο είναι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΠΕ και ΤΕ) και μόλις 5% το προσωπικό υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Σε ότι αφορά στο τακτικό προσωπικό το μεγαλύτερο μέρους του (περίπου 91%) αφορά σε μόνιμο προσωπικό και το υπόλοιπο σε προσωπικό με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

(α) Βασικό σενάριο

Με βάση τα ιστορικά στοιχεία έγινε εκτίμηση της απασχόλησης για το διάστημα 2011-2013. Η πρώτη προσέγγιση (βασικό σενάριο) αναπτύχθηκε υπό την βασική προϋπόθεση περί μη ύπαρξης των των δημοσιονομικών μέτρων του 2010, με προβολή της τάσης των ιστορικών στοιχείων (2006-2009) στο μέλλον. Η τάση παραμένει αυξητική για το σύνολο της απασχόλησης, και ιδιαίτερα αυξητική σε ότι αφορά στο τακτικό προσωπικό, ενώ μείωση εκτιμάται στο έκτακτο.

(β) εκτίμηση της απασχόλησης με τη νέα δημοσιονομική πολιτική

Στην περίπτωση αυτή η απασχόληση εκτιμήθηκε στη βάση των περιορισμών που τέθηκαν το 2010 σε ότι αφορά στις προσλήψεις και ιδίως τη θέσπιση του κανόνα 5:1 που ισχύει από το 2011. Καθοριστικής σημασίας για την εκτίμηση της απασχόλησης το διάστημα 2011-2013 είναι η εκτίμηση του αριθμού των αποχωρήσεων, δεδομένου ότι προσδιορίζει τόσο τις νέες προσλήψεις όσο και το σύνολο της απασχόλησης.

Η εκτίμηση των αποχωρήσεων για το διάστημα 2011-2013 έγινε με βάση τα διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία (ΥΠΕΣ και ΓΛΚ). Σημαντική ήταν η αύξηση των αποχωρήσεων τακτικού προσωπικού το 2010 κατά το οποίο οι αποχωρήσεις τακτικού προσωπικού ανήλθαν σε περίπου 44.526 άτομα παρουσιάζοντας αύξηση κατά 73% σε σχέση με το 2009 (συνυπολογίζοντας τις αποχωρήσεις από τις δημόσιες επιχειρήσεις οι αποχωρήσεις ανήλθαν σε 52.613 άτομα). Σε ότι αφορά στον αριθμό των αποχωρήσεων εκτιμήθηκαν τρία εναλλακτικά σενάρια. Η προσέγγιση του αριθμού των αποχωρήσεων έκτακτου προσωπικού έγινε λαμβάνοντας υπόψη (α) τις διατάξεις του Ν.3899/2010 για τις εγκρίσεις πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και με συμβάσεις μίσθωσης έργου, οι οποίες περιορίζονται κατά 15% για το 2011 σε σχέση με τις αντίστοιχες εγκρίσεις του προηγούμενου έτους, χωρίς να προβλέπεται περαιτέρω μεταβολή του εν λόγω αριθμού το 2012 και 2013, και (β) τα στοιχεία του ΟΑΕΔ με βάση τα οποία η συντριπτική πλειοψηφία των συμφωνητικών συνεργασίας των απασχολούμενων σε προγράμματα μαθητείας stage θα λήξει εντός του 2011.

Βάσει του αριθμού των αποχωρήσεων για το διάστημα 2011-2013 εκτιμήθηκε το μέγεθος της απασχόλησης για το συγκεκριμένο διάστημα με την εφαρμογή του κανόνα 1:5 (μια πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις). Η μέση ετήσια απασχόληση υπολογίστηκε υπό την παραδοχή ότι οι προσλήψεις και αποχωρήσεις πραγματοποιούνται σταδιακά στη διάρκεια του έτους.

Κατ' αναλογία των αποχωρήσεων αναπτύχθηκαν τρία σενάρια τα οποία παρουσιάζουν διαχρονικά μείωση της απασχόλησης, λόγω των αποχωρήσεων η οποία κυμαίνεται από 6-8% το 2011 λόγω του μεγάλου αριθμού αποχωρήσεων και σε μικρότερο ποσοστό τα δύο επόμενα έτη.

8. Εκτίμηση Μισθολογικής δαπάνης για την περίοδο 2011-2013

Για την εκτίμηση της μισθολογικής δαπάνης για την περίοδο 2011-2013, προσδιορίζεται σε πρώτη φάση το βασικό σενάριο το οποίο αποτελεί προβολή της τάσης βάση των απολογιστικών στοιχείων εκτέλεσης τακτικού προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για τα έτη 2006-2009. Τα στοιχεία έχουν προσαρμοστεί προκειμένου να συμπεριλαμβάνεται και η δαπάνη μισθοδοσίας των ΟΤΑ. Η μισθολογική δαπάνη του τακτικού προϋπολογισμού το 2010 μειώθηκε κατά 11% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (με την μεγαλύτερη μείωση να παρατηρείται στις πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές -18%). Η μεταβολή αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στη σημαντική μείωση των επιδομάτων στο δημόσιο (Ν.3833/2010 και Ν.3845/2010) και δευτερευόντως στη μείωση της απασχόλησης κατά το ίδιο έτος.

Προκειμένου να εκτιμηθεί η μισθολογική δαπάνη για το διάστημα 2006-2009 υπολογίστηκε το μέσο μηνιαίο κόστος απασχόλησης ανά σχέση εργασίας βάσει των αναλυτικών στοιχείων μισθοδοσίας φορέων των μηνών Ιουνίου - Δεκεμβρίου 2010 του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, οι οποίες περιλάμβαναν μισθολογική δαπάνη και σύνολο προσωπικού ανά φορέα και σχέση εργασίας και αναγωγή του σε ετήσιο λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό του προσωπικού που δικαιούται επιδομάτων αδείας και εορτών.

Η εκτίμηση των επιπτώσεων στο μέσο ετήσιο κόστος μισθοδοσίας έγινε λαμβάνοντας υπόψη:

- τις αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης τακτικού προσωπικού και λόγω μείωσης των συμβάσεων ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου.
- τις προσλήψεις προσωπικού, για την προσέγγιση των οποίων χρησιμοποιήθηκε ο κανόνας 5:1 για τα έτη 2011-2013.
- τις προβλεπόμενες αυξήσεις λόγω μισθολογικής εξέλιξης (κόστος ωρίμανσης) του τακτικού προσωπικού.

Η μισθολογική δαπάνη παρουσιάζει σημαντική μείωση και στα τρία σενάρια η οποία οφείλεται στον αριθμό αποχωρήσεων και τον περιορισμό των προσλήψεων στο 5:1. Η μείωση ήταν σημαντική το 2011 ενώ ακολουθεί με ηπιότερο ρυθμό το διάστημα 2011-2013.

Η μισθολογική δαπάνη (εξαιρουμένης της δαπάνης για συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων και των ΔΕΚΟ) ως ποσοστό του ΑΕΠ ήταν μάλλον σταθερή στο διάστημα 2006-2008 στο επίπεδο του 8,3%, παρά την αύξηση της ως απόλυτου αριθμού, με αύξηση πάνω από το 9% το 2009 για να σημειώσει μείωση τόσο ως ποσοστό όσο και ως απόλυτο μέγεθος το 2010, τάση η οποία συνεχίζεται το διάστημα 2011-2013 με το 2013 να πλησιάζει το 7%.

Η μισθολογική δαπάνη ως ποσοστό των πρωτογενών δαπανών γενικής κυβέρνησης παρουσιάζει πτωτική πορεία καθόλη την εξεταζόμενη περίοδο, ενώ ιδιαίτερα την περίοδο 2006-2009 παρουσιάζει σημαντική αύξηση ως απόλυτο νούμερο. Ειδικά το διάστημα 2009 – 2010 παρότι παρουσιάζει σημαντική αύξηση το 2009 και σημαντική μείωση το 2010 σε απόλυτα μεγέθη, το μέγεθος ως ποσοστό των πρωτογενών δαπανών παραμένει σταθερό. Το διάστημα 2011-2013 η τάση είναι πτωτική τόσο σε απόλυτα μεγέθη όσο και ως ποσοστό των πρωτογενών δαπανών (όπως προκύπτουν στο βασικό δημοσιονομικό σενάριο του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής).

9. Συστήματα αμοιβών δημόσιου τομέα άλλων χωρών

Οι δημόσιοι φορείς στην Ευρώπη αλλά και ευρύτερα έχουν κινηθεί με διαφορετικούς ρυθμούς σε ότι αφορά στη μεταρρύθμιση των συστημάτων αμοιβών του δημόσιου τομέα. Εξετάζοντας τα διαφορετικά συστήματα αμοιβών παρατηρεί κανείς ότι τα συστήματα αμοιβών διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: στα παραδοσιακά συστήματα αμοιβών, τα οποία βασίζονται στο επίπεδο εκπαίδευσης και στην «παλαιότητα» του υπαλλήλου και ονομάζονται «Συστήματα βασισμένα στην Καριέρα» και τα «Συστήματα βασισμένα στη Θέση» τα οποία χρησιμοποιούν το επίπεδο της ευθύνης, τη βαρύτητα και το μέγεθος του ρόλου, ως βάση για την κατανομή των δημοσίων υπαλλήλων στην κατάλληλη κλίμακα. Η Ελλάδα βρίσκεται αυτή τη στιγμή στην πρώτη κατηγορία, συνδέοντας την αμοιβή των υπαλλήλων με το επίπεδο εκπαίδευσης και τα χρόνια προϋπηρεσίας και όχι τόσο με το ρόλο.

Οι χώρες που εξετάστηκαν στο πλαίσιο αυτής της μελέτης επελέγησαν βάσει των ακόλουθων παραμέτρων:

- Μέγεθος πληθυσμού
- Μοντέλο προσέγγισης προς τις αμοιβές του δημοσίου τομέα
- Επίπεδο ανάπτυξης

- Τύπος οικονομίας (δηλ. οικονομία που βασίζεται στις υπηρεσίες και όχι στη βιομηχανία)

Σε αυτό το πλαίσιο, οι χώρες και οι φορείς που εξετάστηκαν είναι:

- Ηνωμένο Βασίλειο, που αποτελεί ένα μοντέλο προσέγγισης για το σύστημα αμοιβών στο δημόσιο και θεωρείται διεθνώς ότι έχει κάνει μεγάλα βήματα προς τον εκσυγχρονισμό- παρ' όλο που είναι μια μεγάλη και περίπλοκη οικονομία
- Ιρλανδία, που είναι παρόμοια από άποψη μεγέθους, είναι σε ένα σχετικά όμοιο επίπεδο ανάπτυξης και έχει παρόμοιο τύπο οικονομίας (βασίζεται στις υπηρεσίες)
- Ισπανία, καθώς αποτελεί ένα ενδιάμεσο στάδιο ανάμεσα στην Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο
- Ολλανδία, η οποία αναφέρεται συχνά ως ένα διεθνώς αναγνωρισμένο σύστημα αμοιβών στις δημόσιες υπηρεσίες
- Ευρωπαϊκή Ένωση, έτσι ώστε να υπάρχει ένα μοντέλο από ένα διεθνή αλλά ευρωπαϊκό οργανισμό, γνωστό σε πολλούς Έλληνες δημοσίους υπαλλήλους και πολίτες

Η διερεύνηση που έγινε καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ένα ενιαίο δημόσιο σύστημα αμοιβών το οποίο να αποτελεί σημείο αναφοράς ως η «βέλτιστη πρακτική» για την Ελλάδα. Όλες οι ευρωπαϊκές χώρες αντιμετωπίζουν ζητήματα και προκλήσεις με τα συστήματα αμοιβών που εφαρμόζουν. Είναι προφανές ότι δεν υπάρχει ένα σύστημα ιδανικό για όλες τις χώρες για αυτό η αξιολόγηση οφείλει να εστιάζεται στα δυνατά σημεία του κάθε διαφορετικού συστήματος. Συνοπτικά, τα συμπεράσματα της διερεύνησης των διαφορετικών συστημάτων είναι τα ακόλουθα:

- Οι χώρες που εξετάστηκαν βρίσκονται σε διαφορετικά σημεία εξέλιξης και οι περισσότερες βρίσκονται πιο μπροστά από την Ελλάδα
- Υπάρχουν διαφορετικά μοντέλα διακυβέρνησης, ωστόσο το Υπουργείο Οικονομικών παίζει σημαντικό ρόλο στις αποφάσεις για τις αμοιβές σε όλα τα συστήματα
- Κλίμακες και επίπεδα μισθών συνδέονται όλο και περισσότερο με το επίπεδο ευθύνης και τη βαρύτητα του ρόλου, παρά με το επίπεδο εκπαίδευσης, καθώς αυτό θεωρείται ότι υποστηρίζει καλύτερα την ισότητα και τη δικαιοσύνη (π.χ. Ιρλανδία, Ισπανία, Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο)
- Η εφαρμογή του Μοντέλου Οικογενειών Θέσεων Εργασίας που αντανακλούν διαφορετικούς τύπους εργασίας και εξέλιξης μέσα σε αυτές (π.χ. εξυπηρέτηση πελατών, υποστηρικτικοί ρόλοι) αναπτύσσεται συνεχώς (π.χ. στο Ηνωμένο Βασίλειο)

- Καμία από τις χώρες από αυτές που εξετάστηκαν δεν έχει μπορέσει να μεταβεί πλήρως από ένα σύστημα αμοιβών όπου η εξέλιξη βασίζεται στα έτη υπηρεσίας σε ένα σύστημα όπου η εξέλιξη βασίζεται στην απόδοση. Μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις, η εξέλιξη των ανώτερων υπαλλήλων συνδέεται με την απόδοση (π.χ. Ηνωμένο Βασίλειο)
- Οι κλίμακες αμοιβών έχουν μικρύνει, έχουν δηλαδή λιγότερες διαβαθμίσεις, (π.χ. στην ΕΕ, ή στις περιπτώσεις αρκετά χαμηλών ρόλων στην Αγγλία) και οι περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες λαμβάνουν υπόψη τους κατά την αναθεώρηση των συστημάτων αμοιβών, τις τάσεις της αγοράς αμοιβών καθώς και το κόστος ζωής.
- Τα επιδόματα έχουν απλοποιηθεί, όπου αυτό είναι δυνατόν – η ταχύτητα με την οποία γίνεται η απλοποίησή τους διαφέρει και συνήθως συμβαίνει μέσα από την ενσωμάτωσή τους ή τη σταδιακή απόσυρση και κατάργησή τους. Το ίδιο ισχύει και για τις υπερωρίες
- Η εφαρμογή ενός συστήματος αμοιβών που συνδέεται με την απόδοση ως μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου βελτίωσης της απόδοσης αποτελεί στόχο για πολλές χώρες. Ωστόσο, χρειάζεται προσοχή στο πώς εφαρμόζεται, καθώς αρκετά θέματα ανέκυψαν από τις προσπάθειες διαφόρων χωρών να εισάγουν αμοιβές συνδεδεμένες με την απόδοση.
- Στις περισσότερες περιπτώσεις υπάρχει πρόβλημα στα συστήματα διοίκησης της απόδοσης, καθώς υπάρχει δυσκολία διάκρισης μεταξύ πολλών επιπέδων απόδοσης. Σε αυτό το πλαίσιο, μια διαφαινόμενη τάση είναι η απλοποίηση των επιπέδων απόδοσης.
- Ένα πολύ σημαντικό μάθημα είναι ότι η εισαγωγή ενός συστήματος ανταμοιβής με βάση την απόδοση δε σημαίνει απαραίτητα την αύξηση της παρακίνησης των υπαλλήλων. Αυτό που κάνει όμως είναι ότι δρα ως μοχλός για την εισαγωγή σημαντικών διοικητικών και οργανωτικών αλλαγών.

Συμπερασματικά κάθε προσέγγιση στα συστήματα αμοιβών στο δημόσιο τομέα έχει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της και πολλές φορές η επιτυχία εφαρμογής ενός συστήματος εξαρτάται από την πολιτική βούληση και το ευρύτερο πλαίσιο εφαρμογής μετάβασης και την αποδοχή του προτεινόμενου συστήματος.

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το προσχέδιο της μελέτης συντάχθηκε από ανεξάρτητους Συμβούλους – αποτελούμενοι από τις εταιρίες Hay Group και ICAP – σε συνεργασία με ομάδα εργασίας στελεχών του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Υπουργείου Οικονομικών.

1.1 Διαθέσιμα στοιχεία

Για την αποτύπωση της διαχρονικής εξέλιξης της απασχόλησης χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Τριμηνιαίες αναφορές του ΥΠΕΣ για το διάστημα Α τρίμηνο 2006 μέχρι Δ τρίμηνο 2009

Στις 16 τριμηνιαίες αναφορές του ΥΠΕΣ για τα έτη 2006-2009 περιλαμβάνονται στοιχεία απογραφής του τακτικού προσωπικού ανά ομάδα φορέων και συγκεκριμένα: την Κεντρική Διοίκηση, τα ΝΠΔΔ, τους ΟΤΑ και τις Δημόσιες Επιχειρήσεις. Επιπλέον παρέχουν συγκεντρωτικά μεγέθη για ειδικές κατηγορίες προσωπικού (σώματα ασφαλείας, στρατιωτικούς και κληρικούς). Αναλυτικότερα:

- στην Κεντρική Διοίκηση περιλαμβάνεται το προσωπικό των Υπουργείων, των νοσοκομείων και οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων συμπεριλαμβανομένων των αναπληρωτών και ενδεχομένως των ωρομισθίων για τα έτη 2006-2008 (σημειώνεται ότι οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί για το έτος 2009, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Υπουργείου Παιδείας ανέρχονται σε 7.939),
- στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου δεν περιλαμβάνονται τα νοσοκομεία,
- στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης εκτός από το προσωπικό των ΟΤΑ και των ΝΑ, περιλαμβάνεται επίσης το προσωπικό των ΝΠΔΔ των ΟΤΑ,
- οι κληρικοί οι στρατιωτικοί και τα σώματα ασφαλείας παρουσιάζονται ως ξεχωριστές κατηγορίες εργαζομένων και δεν αποτυπώνονται στο πλαίσιο των Υπουργείων που ανήκουν (Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη αντίστοιχα),
- στα σώματα ασφαλείας περιλαμβάνονται η Ελληνική Αστυνομία, το Πυροσβεστικό Σώμα, το Λιμενικό Σώμα και η Αγροφυλακή,

- στο πλαίσιο της παρούσης μελέτης δεν συμπεριλήφθηκαν τα στοιχεία που αφορούν στις Δημόσιες Επιχειρήσεις.

Για κάθε μία από τις ανωτέρω ομάδες υπάρχει ανάλυση ανά υπουργείο ή περιφέρεια. Επίσης για το προσωπικό κάθε ομάδας (πλην των ΟΤΑ) υπάρχει διάκριση ανά σχέση εργασίας (μόνιμοι και προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου).

2. Στοιχεία προσλήψεων και αποχωρήσεων τα οποία περιλαμβάνονταν στις τριμηνιαίες εκθέσεις του ΥΠΕΣ για το διάστημα Α τρίμηνο 2006 μέχρι Δ τρίμηνο 2009

Στις τριμηνιαίες απογραφές του ΥΠΕΣ για το διάστημα 2006-2009, εκτός του αριθμού των υπηρετούντων υπαλλήλων, καταγράφονται στοιχεία προσλήψεων και αποχωρήσεων.

Τα στοιχεία αυτά αφορούν στο τακτικό προσωπικό της Κεντρικής Διοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ., των ΟΤΑ και ειδικών κατηγοριών προσωπικού (σώματα ασφαλείας, στρατιωτικοί και κληρικοί). Τα σχετικά μεγέθη για τις Δημόσιες Επιχειρήσεις, δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της παρούσης μελέτης.

Επισημαίνεται ότι για κάθε μία από τις ανωτέρω ομάδες φορέων ισχύουν οι διευκρινήσεις / παραδοχές που έχουν καταγραφεί ανωτέρω (βλέπε σημείωση 1 της παρούσης παραγράφου).

Τέλος στις εν λόγω αναφορές, για τα στοιχεία αποχωρήσεων και προσλήψεων του τακτικού προσωπικού που παρέχονται, υπάρχει η αντίστοιχη διάκριση ανά υπουργείο / περιφέρεια για κάθε ομάδα φορέων και ανά σχέση εργασίας (για κάθε ομάδα φορέων πλην των ΟΤΑ).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΥΠΕΣ ο αριθμός αποχωρήσεων για κάθε έτος αντιστοιχεί στον ετήσιο αριθμό συνταξιοδοτήσεων.

3. Ενημερωτικά σημειώματα του ΥΠΕΣ βάσει των τριμηνιαίων απογραφών προσωπικού για το 2009 και το 2010

Οι τριμηνιαίες απογραφές του τακτικού προσωπικού αποτυπώνονται σε μια σειρά από ενημερωτικά σημειώματα του ΥΠ.Ε.Σ. Αποκέντρωσης & ΗΔ/ Γ.Γ.Δ.Δ. & ΗΔ προς τη Γενική Γραμματέα του υπουργείου. Αναλυτικότερα:

- στο ενημερωτικό σημείωμα με ημερομηνία 25/10/2010 καταγράφεται το τακτικό προσωπικό της 31/12/2009, 30/6/2010 και 30/9/2010 βάση των στοιχείων των τριμηνιαίων απογραφών,

- στα δύο ενημερωτικά σημειώματα με ημερομηνία 20/1/2011 καταγράφεται το τακτικό προσωπικό του δημόσιου τομέα της 31/12/2010, όπως αυτό διαμορφώθηκε βάσει των στοιχείων της on line απογραφής του Δ τριμήνου 2010,
- στα δύο ενημερωτικά σημειώματα με ημερομηνία 25/1/2011 καταγράφεται το τακτικό προσωπικό του δημόσιου τομέα της 31/12/2009, όπως αυτό διαμορφώθηκε βάσει των στοιχείων της απογραφής του Δ τριμήνου 2009.

Στα παραπάνω σημειώματα τα στοιχεία απογραφής παρατίθενται ανά ομάδα φορέων δηλαδή: της κεντρικής διοίκησης, των ΝΠΔΔ (πλην των νοσοκομείων), των ΟΤΑ, των ΚΝΠΙΔ και ειδικών κατηγοριών προσωπικού (σωμάτων ασφαλείας, κληρικών και στρατιωτικών).

Σύμφωνα με τα όσα καταγράφονται στα ανωτέρω σημειώματα για κάθε μια από τις ομάδες φορέων ισχύουν τα εξής:

- στην Κεντρική Διοίκηση περιλαμβάνονται τα Υπουργεία, τα νοσοκομεία, τα ΑΕΙ και ΤΕΙ καθώς και οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων, ενώ δεν περιλαμβάνονται οι αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι μετά από συμφωνία με το Υπουργείο Παιδείας δεν θεωρούνται τακτικό προσωπικό (σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου ο αριθμός των αναπληρωτών εκπαιδευτικών για το 2010 ανήλθε σε 9.957),
- στα ΝΠΔΔ δεν περιλαμβάνονται τα Νοσοκομεία ενώ σε ότι αφορά στα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ επισημαίνεται ότι περιλαμβάνουν μόνο το διοικητικό/τεχνικό προσωπικό, δεδομένου ότι το εκπαιδευτικό προσωπικό απογράφεται στη κεντρική διοίκηση μέσω του Υπουργείου Παιδείας (λόγω της εξαίρεσής του εκ του νόμου για τον περιορισμό των προσλήψεων),
- στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης εκτός από το προσωπικό των ΟΤΑ και των ΝΑ, περιλαμβάνεται επίσης το προσωπικό των ΝΠΔΔ των ΟΤΑ, ενώ σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΥΠΕΣ η απογραφή των ΟΤΑ για την 30/9/2010 είχε αγγίξει περίπου το 100%,
- οι κληρικοί, οι στρατιωτικοί και τα σώματα ασφαλείας παρουσιάζονται ως ξεχωριστές κατηγορίες εργαζομένων και δεν αποτυπώνονται στο πλαίσιο των Υπουργείων που ανήκουν (Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη αντίστοιχα),
- στα σώματα ασφαλείας περιλαμβάνονται η Ελληνική Αστυνομία, το Πυροσβεστικό Σώμα, το Λιμενικό Σώμα και η Αγροφυλακή,

Σημειώνεται ότι στα συγκεκριμένα ενημερωτικά σημειώματα περιλαμβάνονται συγκεντρωτικά στοιχεία ανά ομάδα φορέων χωρίς περαιτέρω ανάλυση ανά υπουργείο ή περιφέρεια. Τα στοιχεία που παρατίθενται για τα ΚΝΠΙΔ δεν έχουν συμπεριληφθεί στο πλαίσιο της συγκεκριμένης μελέτης.

4. Στοιχεία προσλήψεων και αποχωρήσεων του ΥΠΕΣ για το 2010

Οι προσλήψεις και αποχωρήσεις του τακτικού προσωπικού για το έτος 2010 παρατίθενται στα ενημερωτικά σημειώματα του ΥΠ.ΕΣ. Αποκέντρωσης & ΗΔ/ Γ.Γ.Δ.Δ. & ΗΔ προς τη Γενική Γραμματέα του υπουργείου. Αναλυτικότερα:

- στο ενημερωτικό σημείωμα με ημερομηνία 10-6-2010 καταγράφονται οι προσλήψεις και αποχωρήσεις του τακτικού προσωπικού για το Α' τρίμηνο του 2010. Τα μεγέθη αυτά καταγράφονται χωριστά για τις δημόσιες υπηρεσίες, τα ΝΠΔΔ πλην των νοσοκομείων, τους ΟΤΑ και τα ΚΝΠΙΔ. Ξεχωριστά παρατίθενται τα αντίστοιχα μεγέθη ειδικών κατηγοριών προσωπικού οι οποίες εξαιρούνται των περιορισμών του μνημονίου και αφορούν στους εκπαιδευτικούς, σώματα ασφαλείας και νοσοκομεία.
- στο ενημερωτικό σημείωμα με ημερομηνία 19-07-2010 καταγράφονται οι προσλήψεις και αποχωρήσεις του τακτικού προσωπικού για το Β' τρίμηνο του 2010. Τα μεγέθη που καταγράφονται αφορούν στις ίδιες κατηγορίες προσωπικού με το παραπάνω ενημερωτικό σημείωμα,
- στο ενημερωτικό σημείωμα με ημερομηνία 1-11-2010 καταγράφονται οι προσλήψεις και αποχωρήσεις του τακτικού προσωπικού του Δημόσιου Τομέα αθροιστικά για τα Α, Β και Γ τρίμηνα του 2010. Στο εν λόγω ενημερωτικό σημείωμα επιπλέον των ανωτέρω κατηγοριών προσωπικού καταγράφονται οι προσλήψεις και αποχωρήσεις των στρατιωτικών και κληρικών
- στα δύο ενημερωτικά σημειώματα με ημερομηνία 19-1-2011, καταγράφονται τα αντίστοιχα μεγέθη προσλήψεων και αποχωρήσεων για το Δ τρίμηνο 2010. Επιπλέον των ανωτέρων κατηγοριών στα εν λόγω ενημερωτικά σημειώματα παρατίθενται επιπλέον οι προσλήψεις των δικαστικών και ιατρών ΕΣΥ.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσης μελέτης δεν ελήφθησαν υπόψη οι προσλήψεις – αποχωρήσεις προσωπικού για τα ΚΝΠΙΔ.

5. Αναλυτική τρίμηνη απογραφή του ΥΠΕΣ Γ τριμήνου 2010

Τα διαθέσιμα αναλυτικά στοιχεία του ΥΠΕΣ για την απογραφή του προσωπικού το έτος 2010 αφορούν μόνο στο Γ τρίμηνο (30/9/2010) και παρέχουν πληροφορίες για τον αριθμό προσλήψεων και αποχωρήσεων του προσωπικού καθώς και τον αριθμό των υπηρετούντων υπαλλήλων ανά ομάδα φορέων: δημόσιες υπηρεσίες (κεντρική διοίκηση), ΝΠΔΔ, ΟΤΑ, ΝΠΔΔ των ΟΤΑ, Οργανισμούς και Επιχειρήσεις, και λοιπούς φορείς (ΚΝΠΙΔ). Δεν περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες εργαζομένων:

- εκπαιδευτικούς,
- στρατιωτικούς,
- αστυνομία,
- κληρικούς

Η ανάλυση ανά υπουργείο παρέχεται για κάθε ομάδα φορέων, ενώ οι ΟΤΑ και τα ΝΠΔΔ των ΟΤΑ δεν αναλύονται ανά περιφέρεια αλλά περιλαμβάνονται στο προσωπικό του ΥΠΕΣ.

Επισημαίνεται ότι στη συγκεκριμένη αναφορά, η δομή των Υπουργείων παρουσιάζεται διαφορετική συγκριτικά με τις τριμηνιαίες αναφορές των ετών 2006-2009.

Επιπλέον υπάρχουν διαφορές στη βάση απογραφής μεταξύ της αναλυτικής απογραφής για την 30/9/2010 και τα στοιχεία που αναφέρονται στην αντίστοιχη τριμηνιαία αναφορά του ίδιου έτους. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι από τις δημόσιες υπηρεσίες έχουν εξαιρεθεί οι ανωτέρω κατηγορίες εργαζομένων (εκπαιδευτικοί, στρατιωτικοί, αστυνομία και κληρικοί), ενώ επίσης το προσωπικό των νοσοκομείων στην αναλυτική τριμηνιαία αναφορά της 30/9/2010 δεν παρουσιάζεται στην κεντρική διοίκηση (όπως συμβαίνει στις τριμηνιαίες αναφορές των προηγούμενων ετών) αλλά στα Ν.Π.Δ.Δ.

Επομένως τα στοιχεία της αναλυτικής τριμηνιαίας απογραφής της 30/9/2010 δεν χρησιμοποιήθηκαν σε απόλυτους αριθμούς αλλά μόνο για να αποδώσουν την κατανομή του προσωπικού ανά υπουργείο και ανά ομάδα φορέων.

6. Δελτία Στατιστικών Στοιχείων Προσωπικού του Δημόσιου Τομέα (επήσιες απογραφές) του ΥΠΕΣ για τα έτη 2005-2009

Τα δελτία στατιστικών στοιχείων προσωπικού του δημόσιου τομέα εκδίδονται σε ετήσια βάση και αφορούν στη καταγραφή του προσωπικού που υπηρετούσε στις 31/12 κάθε έτους. Οι συγκεκριμένες απογραφές αφορούν αποκλειστικά στο τακτικό προσωπικό (μόνιμοι υπάλληλοι και υπάλληλοι ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου), ενώ δεν περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες εργαζομένων:

- στρατιωτικούς
- σώματα ασφαλείας
- λιμενικό σώμα
- διπλωματικούς υπαλλήλους του ΥΠΕΞ
- εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων
- δικαστικούς
- ιατρικό προσωπικό του ΕΣΥ και του ΙΚΑ
- κληρικούς

Στα δελτία περιλαμβάνεται ο αριθμός του προσωπικού που υπάγεται στις Δημόσιες Υπηρεσίες (κεντρική διοίκηση), στα ΝΠΔΔ, στους ΟΤΑ και στα ΚΝΠΙΔ συγκεντρωτικά και με ταξινόμηση ανά συγκεκριμένα κριτήρια όπως: σχέση εργασίας και επίπεδο εκπαίδευσης.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσης μελέτης δεν ελήφθησαν υπόψη οι απασχολούμενοι στα Κεντρικά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου.

Επιπλέον λόγω της διαφορετικής βάσης απογραφής μεταξύ των στοιχείων που παρατίθενται στις ετήσιες απογραφές και στις τριμηνιαίες αναφορές του ΥΠΕΣ, τα μεγέθη των ετήσιων απογραφών δεν χρησιμοποιήθηκαν ως απόλυτοι αριθμοί αλλά μόνο ως ποσοστά, προκειμένου για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τις κατανομές του τακτικού προσωπικού ανά επίπεδο εκπαίδευσης (ΠΕ, ΔΕ, ΤΕ και ΥΕ) και ανά σχέση εργασίας (μόνιμοι και ΙΔΑΧ).

7. Βάση δεδομένων της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών (ΕΑΠ)

Η βάση δεδομένων της ΕΑΠ παρέχει στοιχεία μισθοδοσίας για τους μήνες Δεκέμβριο 2010 και Ιανουάριο 2011 για τα εξής υπουργεία / υπηρεσίες:

- Υπουργείο Οικονομικών: Υπηρεσίες Διοικητικής Υποστήριξης, Υπηρεσίες Φοροτεχνικών, Υπηρεσίες Τελωνείων, Υπηρεσίες Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, Γενικό Χημείο του Κράτους, Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας: Γενικό Επιτελείο Στρατού, Υπηρεσίες Πολεμικής Αεροπορίας, Γενικό Επιτελείο Ναυτικού, Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, Μονάδα Αεροπορικής Εξυπηρέτησης Δημοσίων Υπηρεσιών

- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη: Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό Σώμα, Γενική Γραμματεία Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας, Ελληνική Αγροφυλακή, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
- Υπουργείο Δικαιοσύνης: Ελεγκτικό Συνέδριο
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, Κεντρική Υπηρεσία
- Υπουργείο Πολιτισμού: Υπηρεσίες Πολιτισμού, Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης
- Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων: Υπηρεσίες Μεταφορών
- Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: Γενικές Γραμματείες Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
- Υπουργείο Εξωτερικών: Κεντρική Υπηρεσία
- Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: Νοσοκομεία
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: Κεντρική Υπηρεσία
- Υπουργείο Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας: Γενική Γραμματεία Ναυτιλιακής Πολιτικής
- Προεδρία της Δημοκρατίας

Βρισκόμαστε στη διαδικασία επεξεργασίας των στοιχείων Μαρτίου 2011 τα οποία συμπεριλαμβάνουν σημαντικά μεγαλύτερο μέρος των φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης χωρίς όμως διαφοροποίηση σε σχέση με την ένταξη ΟΤΑ και ΝΠΔΔ.

8. Απολογιστικά στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σχετικά με τον αριθμό των υπαλλήλων και των δαπανών μισθοδοσίας για τους μήνες Ιούνιος- Δεκέμβριος 2010

Τα στοιχεία του ΓΛΚ παρέχουν πληροφορίες αναφορικά με τον αριθμό του προσωπικού και τις συνολικές δαπάνες μισθοδοσίας ανά υπουργείο, περιφέρεια και εποπτευόμενο φορέα για το διάστημα Ιούνιος 2010 – Δεκέμβριος 2010.

Σημειώνεται ότι τα στοιχεία δεν περιελάμβαναν το σύνολο του προσωπικού, καθότι δεν είχε αποσταλεί το σύνολο των στοιχείων στο ΓΛΚ.

Οι αμοιβές που περιλαμβάνονται αφορούν στο βασικό μισθό, στο χρονοεπίδομα, στο σύνολο των επιδομάτων, των υπερωριών, των εφημεριών, των αμοιβών για εργασία πέραν του πενθημέρου.

9. Αναλυτικά στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σχετικά με τον αριθμό των υπαλλήλων και των δαπανών μισθοδοσίας για τους μήνες Ιούνιος- Δεκέμβριος 2010

Για τους μήνες Ιούνιος- Δεκέμβριος 2010 δόθηκαν από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους αναλυτικές καταστάσεις απασχολούμενου προσωπικού και δαπανών μισθοδοσίας.

Οι καταστάσεις αυτές περιλαμβάνουν διάκριση ανά υπουργείο, περιφέρεια και εποπτευόμενο φορέα. Παρέχουν αναλυτικά στοιχεία δαπανών μισθοδοσίας (βασικός μισθός, χρονοεπίδομα κ.λπ.) και αριθμού υπαλλήλων ανά υπηρεσία και σχέση εργασίας (μόνιμοι, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ, ειδικά μισθολόγια, συμβάσεις έργου, απασχολούμενοι στο πλαίσιο προγραμμάτων stage, μετακλητοί, έμμισθη εντολή).

10. Στοιχεία αιτήσεων συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ για το διάστημα 1998-2010

Τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για τις συντάξεις αφορά στα έτη 1998-2010 και δεν περιλαμβάνει εγκρίσεις αλλά αιτήσεις συνταξιοδότησης.

Τα στοιχεία παρέχονται συνολικά για τα έτη 1998-2010, ανά κατηγορία προσωπικού (πολιτικό και ένστολοι), ενώ η διάκριση ανά υπουργείο παρέχεται μόνο για τα έτη 2006-2010.

Οι αιτήσεις αφορούν το τακτικό προσωπικό της Κεντρικής Διοίκησης και των ΟΤΑ.

11. Στοιχεία για τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Τα στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας αφορούν στους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τα σχολικά έτη 2009-2010 και 2010-2011.

Σύμφωνα με αυτά ο αριθμός των εκπαιδευτικών για το έτος 2009 ανήλθε σε 7.939 και για το 2010 σε 9.957.

12. Στοιχεία εγκρίσεων πρόσληψης έκτακτου προσωπικού για τα έτη 2006-2010 του ΥΠΕΣ

Τα στοιχεία εγκρίσεων πρόσληψης συμβασιούχων του ΥΠΕΣ περιλαμβάνουν ανά υπουργείο και ανά φορέα τον εγκεκριμένο αριθμό έκτακτου προσωπικού για τα έτη 2006-2010.

Αναλυτικότερα, τα στοιχεία που καταγράφονται αφορούν στις εξής κατηγορίες εργαζομένων, βάσει των κριτηρίων του Ν. 2190/94:

- προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου το οποίο προσλαμβάνεται από τις δημόσιες υπηρεσίες, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους ΟΤΑ για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών (εκτεταμένες ζημιές από σεισμούς, πλημμύρες, παγετούς και πυρκαγιές)
- προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου το οποίο προσλαμβάνεται από τις δημόσιες υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα για κάλυψη εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών
- προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου το οποίο προσλαμβάνεται για απασχόληση σε προγράμματα ή έργα που χρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από διεθνής οργανισμούς ή ερευνητικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας ή για την εκπλήρωση υποχρεώσεων από συμβάσεις με διεθνής οργανισμούς
- λοιπές κατηγορίες όπως προσωπικό επί θητεία και προσωπικό ειδικών διατάξεων κ.λπ.

13. Στοιχεία μισθολογικής δαπάνης τακτικού προϋπολογισμού για τα έτη 2006-2010 του ΓΛΚ

Τα στοιχεία μισθολογικής δαπάνης για τα έτη 2006-2010 αφορούν σε πληρωμές τακτικού προϋπολογισμού ανά φορέα και ανά κατηγορία δαπάνης.

14. Στοιχεία απασχολούμενων σε προγράμματα μαθητείας Stage για τα έτη 2006-2010 του ΟΑΕΔ

Τα στοιχεία του ΟΑΕΔ αφορούν στην εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων στα προγράμματα μαθητείας Stage για τα έτη 2006-2010.

15. Λοιπές πηγές

Επιπλέον των ανωτέρω διαθέσιμων στοιχείων, για την εκπόνηση της παρούσης μελέτης αξιοποιήθηκαν:

- Πλαίσιο διαλόγου για την ΑΔΕΔΥ από το Υπουργείο Οικονομικών
- Μελέτη για το γενικό μισθολόγιο του ΥΠΕΣ του 2002 από το Υπουργείο Οικονομικών

1.2 Μεθοδολογική προσέγγιση

1.2.1 Δομή Μισθολογίου και πραγματικές κατανομές αμοιβών

Για την παρουσίαση και ανάλυση της δομής του μισθολογίου οι μελετητές βασίστηκαν:

1. Στη βάση δεδομένων της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής η οποία περιελάμβανε στοιχεία για τη μισθολογική δαπάνη σχετικά μικρού και **μη αντιπροσωπευτικού τμήματος** των απασχολούμενων στο Δημόσιο Τομέα
2. Χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία μισθολογικής δαπάνης της κεντρικής κυβέρνησης για τους μήνες Ιούνιο 2010 έως Νοέμβριο 2010 από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, έτσι ώστε να διασταυρωθούν τα στοιχεία της βάσης δεδομένων της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών.

Για τον υπολογισμό του αριθμού των υπαλλήλων που απαρτίζουν τη βάση δεδομένων, θεωρήθηκε ότι κάθε εργαζόμενος αντιστοιχεί σε ένα βασικό μισθό (τακτικές αποδοχές). Η προσέγγιση αυτή υιοθετήθηκε λόγω του γεγονότος ότι σε κάποιες περιπτώσεις, δεν ήταν εφικτή η αναγνώριση των εργαζομένων και των αμοιβών τους βάση κάποιου μοναδικού στοιχείου, όπως, ο ΑΦΜ ή ο κωδικός του εργαζομένου.

Η προσέγγιση αυτή υιοθετήθηκε επίσης για να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με το μέσο μηνιαίο μισθό ανά φορέα για τους φορείς για τους οποίους δεν έχουμε στοιχεία, καθώς και για τις υπερωρίες, τις αμοιβές για εργασία πέραν του πενθημέρου, τις εφημερίες και τη συμμετοχή σε συλλογικά όργανα.

Η ανάλυση βασίστηκε στα στοιχεία της βάσης δεδομένων του μηνός Δεκεμβρίου 2010 που δόθηκαν από την ΕΑΠ, στα οποία προστέθηκαν μέρος των στοιχείων της βάσης δεδομένων του μηνός Ιανουαρίου 2011 για τους φορείς που δεν υπήρχαν το Δεκέμβριο 2010.

Από τα στοιχεία της βάσης στα οποία έγινε επεξεργασία αφαιρέθηκαν : α) το τμήμα των αμοιβών που υπερέβαιναν το ύψος των 5.856.08 Ευρώ ανά εργαζόμενο (που είναι το ανώτατο όριο των συνολικών αμοιβών σύμφωνα με το Ν.3845/2010), β) οι αρνητικές τιμές, γ) οι εργαζόμενοι που φαινόταν να λαμβάνουν επίδομα, αλλά όχι βασικό μισθό, ενώ δ) διατηρήθηκαν μόνο οι τακτικές αποδοχές των εργαζομένων, έτσι ώστε να μην οδηγηθεί η ανάλυση σε λάθος συμπεράσματα.

'Ετσι προς το παρόν οι επεξεργασίες και οι αποτυπώσεις που παρουσιάζονται κατωτέρω δεν έχουν το χαρακτήρα μίας αυστηρής καταγραφής στο βαθμό που δεν έχει ολοκληρωθεί η εισαγωγή των στοιχείων των υπαλλήλων και απασχολούμενων στη βάση δεδομένων της Ε.Α.Π.

Ωστόσο οι επεξεργασίες παρέχουν αρκετή ασφάλεια ως προς την αποτύπωση της συνολικής μισθολογικής δαπάνης, του αριθμού των απασχολουμένων ανά φορέα και οργανισμό, της μέσης μισθολογικής δαπάνης κ.λπ.

Όσο θα προχωρά η εισαγωγή δεδομένων στη βάση της Ε.Α.Π. και το δείγμα θα καθίσταται αντιπροσωπευτικότερο τόσο θα πλησιάζουμε σε μία πλήρη αποτύπωση και θα βελτιώνεται το τμήμα της μελέτης το οποίο απαιτεί προβλέψεις της μισθολογικής δαπάνης των επόμενων ετών καθώς και των ροών της απασχόλησης. Ήδη επεξεργαζόμαστε τα στοιχεία Μαρτίου 2011 που θα επιτρέψουν την εξαγωγή καλύτερων και ασφαλέστερων συμπερασμάτων.

Τα αποτελέσματα των αμοιβών των εργαζομένων παρουσιάζονται με βάση τις παρακάτω στατιστικές τιμές:

- **Ανώτερο Τεταρτημόριο (Upper Quartile, Q3),** το οποίο διαχωρίζει το ανώτερο 25% του δείγματος από το υπόλοιπο 75% και εκφράζει το 75% του δείγματος που αμείβεται υψηλότερα στο δείγμα
- **Διάμεσος (Median),** η οποία διαχωρίζει το δείγμα σε δύο ίσα μέρη (το 50% του δείγματος βρίσκεται πάνω από τη Διάμεσο, ενώ το υπόλοιπο 50% κάτω από τη Διάμεσο)
- **Κατώτερο Τεταρτημόριο (Lower Quartile, Q1),** το οποίο διαχωρίζει το κατώτερο 25% του δείγματος από το ανώτερο 75% και εκφράζει το 25% του δείγματος που αμείβεται χαμηλότερα στο δείγμα.

1.2.2 Δυναμική της απασχόλησης και εκτίμηση μισθολογικής δαπάνης

I. Διαχρονική εξέλιξη της απασχόλησης στο δημόσιο (2006-2010)

Η αποτύπωση της **συνολικής απασχόλησης στο Δημόσιο** πραγματοποιήθηκε κυρίως βάσει των τριμηνιαίων αναφορών της Δ.Ε.Η.Σ. της Γ.Γ. Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠΕΣ καθώς και των σχετικών εγκρίσεων πρόσληψης συμβασιούχων για τα έτη 2006-2010. Για την αποτύπωση ειδικών κατηγοριών προσωπικού αξιοποιήθηκαν επιπλέον πηγές του Υπουργείου Παιδείας καθώς και οι εισηγητικές εκθέσεις ΠΥ για τα έτη 2006-2010. Η ανάλυση της απασχόλησης αφορά:

- στο σύνολο του **τακτικού προσωπικού** (μόνιμοι και ιδιωτικού δικαιού αορίστου χρόνου),

- στο σύνολο του **έκτακτου προσωπικού** (συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου και μίσθωσης έργου εκτός των αναπληρωτών εκπαιδευτικών) καθώς και συμβασιούχοι προγραμμάτων μαθητείας Stage),

Αναλυτικότερα, για το σύνολο του τακτικού προσωπικού (μόνιμοι και ΙΔΑΧ) γίνεται ανάλυση ανά:

- ομάδα φορέων (Κεντρική Διοίκηση, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., και ειδικές κατηγορίες προσωπικού: σώματα ασφαλείας, κληρικοί και στρατιωτικοί) και
- τομέα πολιτικής (Υπουργεία – Φορείς),

ενώ στη συνέχεια γίνεται περαιτέρω ανάλυση κάθε ομάδας φορέων ξεχωριστά για τα έτη 2006-2009 και για το 2010.

Αναφορικά με το έκτακτο προσωπικό αξιοποιούνται στοιχεία του ΥΠΕΣ που αφορούν τον αριθμό εγκρίσεων πρόσληψης συμβασιούχων στο Δημόσιο Τομέα καθώς επίσης στοιχεία του ΟΑΕΔ που αφορούν στην εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων στο πλαίσιο προγραμμάτων μαθητείας stage.

Η διάκριση του τακτικού προσωπικού ανά εκπαιδευτική βαθμίδα (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) γίνεται αξιοποιώντας ποσοστιαίες κατανομές που προκύπτουν από τις ετήσιες απογραφές του ΥΠΕΣ, καθώς και από τα διαθέσιμα στοιχεία της απογραφής που διενεργήθηκε για λογαριασμό του ΥΠΕΣ το καλοκαίρι του 2010, ενώ για τον προσδιορισμό της κατανομής του συνόλου του προσωπικού ανά σχέση εργασίας το 2010 έγινε συσχέτιση των τριμηνιαίων απογραφών του ΥΠΕΣ με απολογιστικά στοιχεία πληρωμών του ΓΛΚ.

II. Εκτίμηση απασχόλησης στο δημόσιο για το διάστημα 2011-2013 – Βασικό σενάριο

Η εκτίμηση της απασχόλησης στο δημόσιο για το χρονικό διάστημα 2011-2013 πραγματοποιήθηκε για το σύνολο του τακτικού και έκτακτου προσωπικού.

Το βασικό σενάριο για την εκτίμηση της απασχόλησης στο δημόσιο κατά την περίοδο 2011-2013, αναπτύχθηκε χρησιμοποιώντας απολογιστικά στοιχεία της περιόδου **2006-2009**, ώστε η προβολή να μην επηρεαστεί από τους έκτακτους περιορισμούς που επιβλήθηκαν στις προσλήψεις στο δημόσιο τομέα το 2010, και υπό την βασική προϋπόθεση περί μη ύπαρξης των δημοσιονομικών μέτρων του 2010. Η εκτίμηση της απασχόλησης κατά την περίοδο αναφοράς, πραγματοποιήθηκε με χρήση γραμμικού υποδείγματος της μορφής $y = a + \beta * x$.

Η συγκριτική εξέταση των μεγεθών ανά ομάδα φορέων, πραγματοποιήθηκε με σχετικό επιμερισμό του εκτιμώμενου αριθμού των απασχολούμενων, βάσει της συμβολής

έκαστης ομάδας στο σύνολο του Δημόσιου Τομέα, όπως αυτή διαμορφώθηκε στο τέλος της περιόδου άντλησης των απολογιστικών στοιχείων (31/12/2009).

III. Εκτίμηση της απασχόλησης στο δημόσιο για το διάστημα 2011-2013 με βάση τις νέες δεσμεύσεις

Η εκτίμηση των αποχωρήσεων του τακτικού προσωπικού για το διάστημα 2006-2010 έγινε με βάση:

- τον συνολικό αριθμό των αποχωρήσεων τακτικού προσωπικού για το διάστημα 2006-2009 βάσει εκτιμήσεων του ΥΠΕΣ.
- τις αιτήσεις συνταξιοδότησης του ΓΛΚ οι οποίες αφορούν στο μόνιμο προσωπικό που συνταξιοδοτείται από τη ΓΔ Συντάξεων του ΓΛΚ.

Η ανωτέρω προσέγγιση του αριθμού των αποχωρήσεων στο σύνολο του τακτικού προσωπικού αναλύθηκε περαιτέρω ανά ομάδα φορέων (κεντρική διοίκηση, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ).

Για τον προσδιορισμό της τάσης των αποχωρήσεων ελήφθησαν υπόψη οι δύο χρονοσειρές (αριθμός αποχωρήσεων του ΥΠΕΣ και αιτήσεις συνταξιοδότησης του ΓΛΚ) και έγιναν εκτιμήσεις με τη χρήση γραμμικού μοντέλου. Με βάση τις δύο γραμμικές προβολές εκτιμήθηκε ο αριθμός αποχωρήσεων για την επόμενη τριετία, ενώ λόγω σημαντικής απόκλισης εξετάστηκε και το ενδιάμεσο σενάριο το οποίο προκύπτει ως ο μέσος των δύο άλλων. Από την ανωτέρω ανάλυση προέκυψαν τρία εναλλακτικά σενάρια αποχωρήσεων:

- **ΣΕΝΑΡΙΟ Α:** Η πρόβλεψη έγινε λαμβάνοντας υπόψη τη χρονοσειρά 1998-2009 των αιτήσεων συνταξιοδότησης με αναγωγή στο σύνολο, βάσει των στοιχείων του ΓΛΚ (συντηρητικό σενάριο)
- **ΣΕΝΑΡΙΟ Β:** Το σενάριο αποτελεί τη μέση προσέγγιση βάσει των δύο χρονοσειρών.
- **ΣΕΝΑΡΙΟ Γ:** Αποτελεί προσέγγιση βάσει των στοιχείων αποχωρήσεων της περιόδου 2006-2010 του ΥΠΕΣ.

Η προσέγγιση του αριθμού των αποχωρήσεων έκτακτου προσωπικού για το διάστημα 2011-2013 έγινε λαμβάνοντας υπόψη:

- όσα προβλέπονται στις διατάξεις του Νόμου 3899/2010 για τις εγκρίσεις πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και με συμβάσεις μίσθωσης έργου, οι οποίες περιορίζονται κατά 15% για το 2011 σε σχέση με τις αντίστοιχες εγκρίσεις του προηγούμενου έτους,

χωρίς να προβλέπεται περαιτέρω μεταβολή του εν λόγω αριθμού το 2012 και 2013,

- τα στοιχεία του ΟΑΕΔ με βάση τα οποία η συντριπτική πλειοψηφία των συμφωνητικών συνεργασίας των απασχολούμενων στο πλαίσιο προγραμμάτων μαθητείας stage θα λήξει εντός του 2011.

Με βάση την ανωτέρω προσέγγιση η εκτίμηση των προσλήψεων για το διάστημα 2011-2013, έγινε με την εφαρμογή του κανόνα 1:5. Στη συνέχεια η μέση ετήσια απασχόληση υπολογίστηκε υπό την παραδοχή ότι οι προσλήψεις και αποχωρήσεις πραγματοποιούνται σταδιακά στη διάρκεια του έτους.

IV. Εκτίμηση Μισθολογικής δαπάνης

Εκτίμηση της μισθολογικής δαπάνης με βάση την δυναμική 2006-2009 (baseline scenario)

Για την εκτίμηση του βασικού σεναρίου μισθολογικής δαπάνης κατά την περίοδο 2011-2013, χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία του τακτικού προϋπολογισμού για τα έτη 2006-2009 που αφορούν τη μισθολογική δαπάνη των Υπουργείων, των Περιφερειακών τους Υπηρεσιών καθώς και των Γενικών Γραμματειών των Περιφερειών, για κάθε ομάδα φορέων, με εξαίρεση τους ΟΤΑ (Α' και Β' βαθμού). Η προσαρμογή της μισθολογικής δαπάνης στο σύνολο των απασχολούμενων στο δημόσιο τομέα, πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό συμμετοχής των απασχολούμενων της τοπικής αυτοδιοίκησης στη συνολική απασχόληση στο δημόσιο τομέα.

Για την αποτύπωση της τάσης της μισθολογικής δαπάνης στο Δημόσιο Τομέα, όπως αυτή θα διαμορφωνόταν χωρίς την ανάγκη θέσπισης των μέτρων του μνημονίου, αναπτύχθηκε γραμμικό υπόδειγμα της μορφής $y = a + \beta * x$.

Στα απολογιστικά στοιχεία της υπό εξέταση περιόδου, παρατηρήθηκε σημαντική απόκλιση στην δαπάνη με κωδικό 0570 μεταξύ των ετών 2006-2007 (μηδενική δαπάνη) και του 2009 (περίπου 900 εκατ. €), καθώς συμπεριλαμβάνει παροχές και επιδόματα των καταργηθέντων με το Ν. 3697/2008 ειδικών λογαριασμών. Με σκοπό την ασφαλέστερη εξαγωγή εκτιμήσεων και συμπερασμάτων για την εξέλιξη της μισθολογικής δαπάνης στην υπό εξέταση περίοδο, πραγματοποιήθηκε προσαρμογή της εν λόγω δαπάνης, βάσει του ποσοστού συμμετοχής της συγκεκριμένης κατηγορίας εξόδων στο σύνολο της μισθολογικής δαπάνης κατά το 2009.

Εκτίμηση της πραγματικής δαπάνης του 2010

Η εκτίμηση της πραγματικής δαπάνης για το 2010 έγινε από τα στοιχεία εκτέλεσης του τακτικού προϋπολογισμού με διόρθωση προκειμένου η δαπάνη να αφορά στο σύνολο του προσωπικού.

Εκτίμηση της δαπάνης για το χρονικό διάστημα 2011-2013

Για τα έτη 2011, 2012 και 2013 εκτιμήθηκε η οικονομική επίπτωση από τις μεταβολές προσωπικού ως εξής:

- Εκτιμήθηκε η μέση αμοιβή ανά σχέση εργασίας με βάση τα διαθέσιμα απολογιστικά στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για τους μήνες Ιούνιο και Αύγουστο - Νοέμβριο 2010. Τα στοιχεία αφορούν καταστάσεις ανά ομάδα φορέων και υπουργείο με ανάλυση ανά σχέση εργασίας,
- Εκτιμήθηκε η διαφοροποίηση της αμοιβής για το νεοεισερχόμενο στο δημόσιο και τον προς συνταξιοδότηση, καθώς και η μέση ετήσια επίπτωση της ωρίμανσης στις αμοιβές
- Υπολογίστηκε η μεταβολή του κόστους κάθε έτους σε σχέση με το προηγούμενο συναρτήσει του αριθμού των απασχολούμενων, του αριθμού των αποχωρήσεων και του αριθμού των προσλήψεων.

2 ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2.1 Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη

Η συσσώρευση χρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών και η ασυνέπεια στην εφαρμογή των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής σε συνδυασμό με την αρνητική διεθνή συγκυρία οδήγησαν την Ελλάδα σε κρίση χρέους και στη δυσκολότερη περίοδο στη πρόσφατη οικονομική της ιστορία. Για την αντιμετώπιση της κρίσης ενεργοποιήθηκε τον Μάιο του 2010 ο μηχανισμός στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη της Ζώνης του Ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) που συνοδεύθηκε από την κατάρτιση προγράμματος οικονομικής πολιτικής από την Ελληνική Κυβέρνηση.

Το πρόγραμμα που συμφωνήθηκε περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση της Ελλάδας από τα κράτη της Ζώνης του Ευρώ και το ΔΝΤ, δεδομένης της αδυναμίας πρόσβασης της χώρας στις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίου. Περιλαμβάνει επιπλέον κατευθύνσεις οικονομικής πολιτικής για τα επόμενα χρόνια με έμφαση στον δημοσιονομικό τομέα και την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων εντός συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων, με σκοπότην αντιμετώπιση χρόνιων δημοσιονομικών προβλημάτων, την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά ορισμένα θεμελιώδη στοιχεία της Ελληνικής Οικονομίας με έμφαση στις εξελίξεις που σημειώθηκαν κατά το πιο πρόσφατο έτος 2010. Η εισαγωγική παράθεση των στοιχείων αυτών κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να αποτυπωθεί το πλαίσιο εντός του οποίου διαμορφώθηκαν τα μεγέθη που αναλύονται στην παρούσα μελέτη και το υπόβαθρο επί των οποίων προβάλλονται οι μελλοντικές προβλέψεις.

Το Διεθνές Οικονομικό Περιβάλλον

Σύμφωνα με τα στοιχεία των διεθνών οργανισμών, η παγκόσμια και η ευρωπαϊκή οικονομία βρίσκονται σε φάση ασταθούς ανάπτυξης. Οι προοπτικές τους επισκιάζονται από τις συνθήκες αστάθειας των χρηματοπιστωτικών αγορών και τους κινδύνους που διαμορφώνει το υψηλό δημόσιο χρέος ορισμένων χωρών.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση όξυνε τις μακροοικονομικές ανισορροπίες σε πολλές οικονομίες και συνέβαλε στην εμφάνιση της κρίσης δημόσιου χρέους, η οποία υπονομεύει τις προοπτικές μιας βιώσιμης ανάκαμψης στο βαθμό που η αύξηση του χρέους ορισμένων οικονομιών επιβαρύνει το κόστος εξυπηρέτησής του. Παράλληλα, η δημοσιονομική προσαρμογή που επιχειρείται ως απάντηση σε πολλές χώρες ταυτόχρονα επιβραδύνει την προσπάθεια ανάκαμψης, δημιουργώντας μείωση της ζήτησης από πλευράς του δημοσίου αλλά και αύξηση της ανεργίας.

Σύμφωνα με το τελευταίο Δελτίο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (World Economic Outlook, 25/1/2011) η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα αυξήθηκε κατά το τελευταίο Τρίμηνο του 2010 με μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξης του 3,5%. Ο συγκεκριμένος ρυθμός ανάπτυξης – αν και χαμηλότερος σε σχέση με το 5% του δευτέρου τριμήνου 2010 – ήταν υψηλότερος των προβλέψεων. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου μισού του 2010, οι παγκόσμιες οικονομικές συνθήκες βελτιώθηκαν, οι αγορές κεφαλαίου τονώθηκαν και ο δανεισμός έγινε ευχερέστερος στην πλειοψηφία των ανεπτυγμένων χωρών. Ωστόσο, η παγκόσμια ανάκαμψη συνδέεται σε μεγαλύτερο βαθμό με την οικονομική μεγέθυνση των αναπτυσσομένων χωρών και λιγότερο με τα ανεπτυγμένα κράτη, όπου παραμένει η σταθερότητα.

Στη παρούσα συγκυρία εμφανίζεται η ύπαρξη δύο ταχυτήτων στους παγκόσμιους ρυθμούς ανάπτυξης, καθώς στις προηγμένες-αναπτυγμένες οικονομίες, οι ρυθμοί παραμένουν καθηλωμένοι η ανεργία βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα. Από την άλλη πλευρά σε πολλές αναπτυσσόμενες οικονομίες, η οικονομική δραστηριότητα εμφανίζεται ισχυρή, με την εμφάνιση ωστόσο πληθωριστικών πιέσεων.

Οι οικονομίες των κεντρικών Ευρωπαϊκών χωρών ανακάμπτουν αλλά οι πιέσεις στην περιφέρεια της ευρωζώνης συνιστούν κίνδυνο αποσταθεροποίησης της Ευρώπης. Το δεύτερο εξάμηνο του 2010 χαρακτηρίστηκε από έντονη αναταραχή στην ευρωζώνη, με τις εξελίξεις στην Ιρλανδία να προκαλούν ανησυχίες για την δημοσιονομική σταθερότητα στην περιφέρεια του ευρώ και να οδηγούν σε νέα αύξηση των spreads και σε αυξανόμενα κόστη εξυπηρέτησης του χρέους. Την περίοδο αυτή, η κρίση χρέους διαχύθηκε σε περισσότερες χώρες. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα επιτόκια κρατικών ομολόγων χωρών (όπως της Ελλάδας και της Ιρλανδίας) άγγιξαν ιστορικά υψηλά.

Τα υψηλά επίπεδα χρέους και οι επισφάλειες των δανείων καθυστερούν την ανάκαμψη και συνιστούν κίνδυνο για το τραπεζικό σύστημα, το οποίο επιπλέον - λόγω των συνθηκών που διαμορφώνονται - καθίσταται εύθραυστο σε σχέση με την ψυχολογία των αγορών.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα στο σύνολο των μεγαλύτερων προηγμένων οικονομιών ανήλθε το 2010 σε 9,3% του παγκόσμιου ΑΕΠ, από 10,1% το 2009 και 2,1% το 2007. Μεταξύ αυτών, οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιαπωνία είχαν το υψηλότερο δημοσιονομικό έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2010 (11,1%, 10,2% και 9,6% αντιστοίχως), ενώ η Γερμανία και ο Καναδάς είχαν το μικρότερο (4,5%, και 4,9% αντιστοίχως). Το 2011 στις μεγαλύτερες από τις προηγμένες οικονομίες ως σύνολο, το δημοσιονομικό έλλειμμα δεν αναμένεται να υποχωρήσει σημαντικά (8,0% του ΑΕΠ). Το ακαθάριστο δημόσιο χρέος αυξήθηκε αλματωδώς σε όλες τις οικονομίες, ενώ δεν αναμένεται να σταθεροποιηθεί πριν από το 2015. Στις ΗΠΑ αυξήθηκε από 62% του ΑΕΠ το 2007 σε 93% το 2010, στη ζώνη του ευρώ αυξήθηκε από 66% το 2007 σε 84% το 2010, και στο Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκε από 44% το 2007 σε 77% το 2010.

Οικονομική Δραστηριότητα

Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Ελλάδα μειώθηκε κατά 4,5% το 2010, έναντι μείωσης 2,0% το 2009. Το 2011, η συνέχιση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής θα έχει ως συνέπεια την διατήρηση αρνητικού ρυθμού ανάπτυξης ο οποίος κατά τη σύνταξη της παρούσης εκτιμάται στο 3%.

Ο ακόλουθος πίνακας παραθέτει την εξέλιξη του ΑΕΠ με ανάλυση στα συστατικά δαπανών του για το χρονικό διάστημα 2000-2009 σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Για το 2010 παρατίθενται τα στοιχεία εννεάμηνου και η σύγκρισή τους με το ίδιο διάστημα του 2009.

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Πίνακας 2.1: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (2000-2010, σε € εκατ.)

	2000	2001	2002	2003	2004*	2005*	2006*	2007*	2008*	2009*	2010*
<i>Σε Τρέχουσες Τιμές</i>											
Τελική καταναλωτική δαπάνη	122.899	131.720	142.895	151.367	162.201	173.978	188.479	203.070	217.047	219.837	
Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	31.778	33.979	34.937	42.205	41.697	38.471	43.738	49.584	49.060	38.425	
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	33.882	35.186	33.004	34.509	41.412	43.697	47.535	51.441	55.528	44.286	
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	52.277	54.457	54.221	55.649	60.045	61.327	69.833	78.556	85.956	69.502	
ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΙΟΝ σε αγοραίες τιμές	136.281	146.428	156.615	172.431	185.266	194.819	209.919	225.539	235.679	233.046	229.396
<i>Σε Σταθερές τιμές 2000</i>											
ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΙΟΝ	136.281	142.001	146.884	155.614	162.411	166.114	173.568	180.953	183.220	179.031	172.097

* Προσωρινά Στοιχεία

** Εκτιμήσεις

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Η υποχώρηση του ΑΕΠ κατά το 2010 αντανακλά κατά κύριο λόγο τη μείωση της εγχώριας ζήτησης, όπως αυτή προήλθε από τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών και δευτερευόντως της δημόσιας κατανάλωσης κατά το 2010.

Η τελευταία συνδέεται με την περικοπή των αμοιβών των εργαζομένων του δημοσίου τομέα (τακτικών επιδομάτων, επιδόματος αδείας, δώρου Πάσχα), τον περιορισμό αμοιβών στον ιδιωτικό τομέα, την περικοπή των συντάξεων, τον περιορισμό των εισοδημάτων από άλλες πηγές (ενοίκια κλπ), από την αύξηση της φορολογίας (άμεσης και έμμεσης), τη μείωση του αριθμού των απασχολουμένων, τη συρρίκνωση της πιστωτικής επέκτασης, αλλά και τη διατήρηση του αρνητικού κλίματος. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, οι αμοιβές των μισθωτών μειώθηκαν κατά 4,1%το πρώτο εξάμηνο του 2010 σε σύγκριση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2009, αντανακλώντας αυτές τις περικοπές των αποδοχών, αλλά και τη μείωση του αριθμού των απασχολούμενων μισθωτών¹.

Τιμές

Παρά τις συνθήκες υποχώρησης της ζήτησης, το 2010 ενισχύθηκαν οι πληθωριστικές πιέσεις στην οικονομία. Από τη σύγκριση του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Γ.Δ.Τ.Κ) του μηνός Δεκεμβρίου 2010, προς τον αντίστοιχο Δείκτη του Δεκεμβρίου 2009, προκύπτει αύξηση 5,2%, έναντι αύξησης 2,6%, που σημειώθηκε κατά την ίδια σύγκριση του έτους 2009 προς το 2008.

Ο Γενικός Δείκτης κατά το μήνα Δεκέμβριο 2010, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2010, παρουσίασε αύξηση 0,4%, έναντι αύξησης 0,2% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση του προηγούμενου έτους.

Ο μέσος Δείκτης του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου 10 – Δεκεμβρίου 10, σε σύγκριση προς τον ίδιο Δείκτη του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου 09 – Δεκεμβρίου 09, παρουσίασε αύξηση 4,7%, έναντι αύξησης 1,2%, που σημειώθηκε κατά τα αντίστοιχα προηγούμενα δωδεκάμηνα

---

¹ Τράπεζα της Ελλάδος: Νομισματική Πολιτική Ενδιάμεση Έκθεση 2010 – Αθήνα, Οκτώβριος 2010

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

**Πίνακας 2.2: Εξέλιξη επήσιων μεταβολών Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Έτος βάσης:
2005=100,0)**

Έτος	Σύγκριση δείκτη Δεκεμβρίου κάθε έτους με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους	Σύγκριση μέσου επήσιου δείκτη κάθε έτους, με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους		
		Δείκτης Δεκ.	Μεταβολή %	Μέσος επήσιος δείκτης
2001	89,440	3,0	87,480	3,4
2002	92,469	3,4	90,655	3,6
2003	95,313	3,1	93,856	3,5
2004	98,261	3,1	96,576	2,9
2005	101,819	3,6	100,000	3,5
2006	104,781	2,9	103,196	3,2
2007	108,849	3,9	106,183	2,9
2008	110,990	2,0	110,593	4,2
2009	113,922	2,6	111,931	1,2
2010	119,815	5,2	117,207	4,7
<i>Πηγή: Ελ.Στατ</i>				

Δεδομένων των συνθηκών φθίνουσας ζήτησης, οι αυξήσεις των τιμών αποδίδονται κυρίως στις αυξήσεις των συντελεστών του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης, αλλά και την αύξηση της τιμής του πετρελαίου. Αντίθετα, επιβραδυντικό ρόλο στη διαμόρφωση του πληθωρισμού είχε η υποχώρηση της ζήτησης, γεγονός που αντανακλάται στον περιορισμό των περιθωρίων κέρδους και στη μείωση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος².

Για τους επόμενους μήνες εκτιμάται ότι, οι πληθωριστικές πιέσεις θα μειώνονται, λόγω της περιορισμένης ζήτησης και της συγκράτησης του κόστους εργασίας, αλλά και λόγω της συγκριτικής βάσης του 2009. Περαιτέρω, ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί σημαντικά και σε όλη τη διάρκεια της περιόδου 2011-2013. Ήτοι ενώ η αύξηση του ΔΤΚ το 2011 εκτιμάται στο 2,2% κατά το 2012 και 2013 ο ΔΤΚ εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 0,5% και 0,7% αντίστοιχα.

---

² Τράπεζα της Ελλάδος: Νομισματική Πολιτική Ενδιάμεση Έκθεση 2010 – Αθήνα, Οκτώβριος 2010

Δημοσιονομική προσαρμογή, δημόσιο έλλειμμα και χρέος

Κάθε παρουσίαση του ελληνικού οικονομικού περιβάλλοντος μπορεί να γίνει αντιληπτή μόνο μέσα από τις ειδικές συνθήκες που διαμορφώνει η ευρεία δημοσιονομική συστολή που προβλέπει το προαναφερθέν Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής (ΠΟΠ). Μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος του προγράμματος είναι η ταχεία αποκλιμάκωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, έτσι ώστε η δυναμική του ελληνικού δημοσίου χρέους να καταστεί εκ νέου διατηρήσιμη – κάτι που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση, τόσο για τη μεσοπρόθεσμη μακροοικονομική σταθερότητα, όσο και για την επιστροφή της χώρας στις διεθνείς αγορές για την άντληση κεφαλαίων.

Βάσει του αρχικού Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής του Μαΐου 2010, η αποκλιμάκωση του ελλείμματος σε επίπεδα συμβατά με τους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης θα πραγματοποιηθεί ως το 2014, οπότε και το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης θα διαμορφωθεί στο 2,6% του ΑΕΠ.

Στα πλαίσια των ιδίων προβλέψεων, το πρωτογενές ισοζύγιο θα επιστρέψει σε θετικό έδαφος από το 2012, οπότε και η ελληνική οικονομία θα σταματήσει να συρρικνώνεται. Για την επίτευξη αυτών των στόχων, το ΠΟΠ το Μαΐου 2010 προέβλεπε δημοσιονομικά μέτρα συνολικού ύψους 16,5% του ΑΕΠ³, με στόχο την μείωση του ελλείμματος κατά 11 ποσοστιαίες μονάδες την περίοδο 2010-2014.

Η σχεδιαζόμενη δημοσιονομική προσαρμογή είναι ιδιαίτερα εμπροσθοβαρής, αφού τα ¾ της απαιτούμενης προσαρμογής προγραμματίζονται για την πρώτη διετία εφαρμογής του προγράμματος.

Στο πλαίσιο αυτό γίνεται προσπάθεια να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στον περιορισμό των δαπανών παρά στην αύξηση των εσόδων, δεδομένης της εμπειρίας άλλων χωρών, που φανερώνει ότι η επιτυχία μιας δημοσιονομικής προσαρμογής συναρτάται περισσότερο με την έκταση των 'διαρθρωτικών' αλλαγών στο σκέλος των δαπανών, παρά με την αύξηση της φορολογίας.

Κατά το 2010, πρώτο έτος εφαρμογής του προγράμματος, ελήφθησαν μια σειρά από μέτρα περιστολής των δημοσίων δαπανών (πάγωμα προσλήψεων, μείωση των λειτουργικών δαπανών και επιχορηγήσεων, περικοπές αμοιβών και συντάξεων) καθώς και αύξησης των εσόδων (αλλαγές στο ΦΠΑ, έκτακτες εισφορές, περαιώση ανέλεγκτων χρήσεων, κλπ.).

---

³ Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται οι αυξήσεις εμμέσων φόρων και οι περικοπές που εφαρμόστηκαν τους πρώτους μήνες του 2010, δηλαδή πριν την έναρξη εφαρμογής του ΠΟΠ, που εκτιμάται ότι οδήγησαν σε εξοικονόμηση 5,5% του ΑΕΠ περίπου.

Το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού μειώθηκε κατά 37,0% σε σχέση με το 2009, μείωση η οποία υπερέβη ελαφρά τις σχετικές προβλέψει, κυρίως λόγω της μεγαλύτερης περιστολής των πρωτογενών δαπανών προς το τέλος του έτους (-10,9% έναντι στόχου -5,8%).

Προοπτικές

Η υιοθέτηση του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής την άνοιξη του 2010 και των αντίστοιχων μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης θα συνεχίσουν να επιδρούν και κατά τη διάρκεια του 2011. Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εξέλιξη βασικών μεγεθών της Ελληνικής Οικονομίας⁴.

Πίνακας 2.3: Προβλέψεις βασικών οικονομικών μεγεθών της Ελληνικής Οικονομίας

	2009	2010	2011*	2012*	2013*
ΑΕΠ (δισ ευρώ)	235,0	231,9	228,4	230,0	235,0
ΑΕΠ (ετήσια αύξηση)	-2,0%	-4,5%	-3,0%	1,1%	2,1
Πληθωρισμός	1,3%	4,7%	2,4%	0,5%	0,7%
Ανεργία	9,1%	12,1%	14,6%	14,8%	14,3%
Έλλειμμα Δημοσίου Προϋπολογισμού (%ΑΕΠ)	-15,4%	-9,4%	-7,4%	-6,5%	-4,9%
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	-14,0%	-10,6%	-7.9%	-6,3%	-5,0

*Εκτιμήσεις με βάση τις προβλέψεις του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών- Κρατικός Προϋπολογισμός Έτους 2011

Το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί κατά περαιτέρω 3% το 2011, ενώ η ανάπτυξη αναμένεται να επιστρέψει σε θετικά επίπεδα κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, με την ανάκαμψη να είναι ενισχύεται περαιτέρω κατά το 2012.

Η συρρίκνωση της εγχώριας ζήτησης θα συνεχιστεί για χρονικό ορίζοντα πέραν των αρχικών προβλέψεων και θα συνεχίσει την επίδρασή του και στο μέγεθος των εισαγωγών.

Οι εξαγωγές, οι οποίες άρχισαν ήδη να ανακάμπτουν από το 2010 εκτιμάται ότι θα ενισχυθούν περαιτέρω το 2011-2012, ευνοημένες από τις εξελίξεις στο κόστος

εργασίας και των συνθηκών της εξωτερικής ζήτησης. Οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρουν αυξήσεις στις εξαγωγές αγαθών της τάξης του 6.5% για το 2011 και περαιτέρω αύξηση το 2012, ενώ οι εξαγωγές υπηρεσιών – ιδιαίτερα σε σχέση με την ευαίσθητη ως προς τη διεθνή συγκυρία εμπορική ναυτιλία και τον τουρισμό – αναμένεται να κινηθούν με αντίστοιχους ρυθμούς.

Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να μειωθεί στο 7.9% του ΑΕΠ το 2011 και να κατέλθει σε επίπεδα της τάξης του 6,3% του ΑΕΠ το 2012. Η αναμενόμενη αύξηση της ανταγωνιστικότητας και τα οφέλη από την εξέλιξη των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων πιθανόν να οδηγήσουν σε ακόμα ταχύτερη προσαρμογή του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Το βασικό αυτό σενάριο μπορεί να μην επιβεβαιωθεί σε περίπτωση που η βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου δεν αποκτήσει διαρκή χαρακτηριστικά.

2.2 Χαρακτηριστικά της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα

Η εργασία αποτελεί τον ουσιαστικότερο παράγοντα παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών από το κράτος. Τόσο το δυναμικό της, όσο και οι εφαρμοζόμενες πρακτικές και πολιτικές διοίκησης του ανθρωπίνου δυναμικού, η εφαρμοζόμενη πολιτική της απασχόλησης στον δημόσιο τομέα επηρεάζει καθοριστικά και την λειτουργία της ευρύτερης αγοράς εργασίας. Επηρεάζει τα επίπεδα των μισθών, των συνθηκών εργασίας, ενώ σε ορισμένους κλάδους (πχ εκπαίδευση και επαγγέλματα υγείας) διαμορφώνει τόσο την προσφορά όσο και τη ζήτηση εργασίας. Οι δημόσιοι υπάλληλοι βρίσκονται επίσης στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος σε θέματα ηθικής υπόστασης και διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό τη γενική αντίληψη ως προς τη συνολική αμεροληψία, τη νομιμότητα και την ηθική ακεραιότητα μιας κοινωνίας.

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνονται ορισμένα χαρακτηριστικά στοιχεία της ελληνικής αγοράς εργασίας και επιχειρείται μια σύγκριση της θέσης που καταλαμβάνει η απασχόληση στον δημόσιο τομέα σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Σκοπός είναι να αναγνωρισθούν ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς τη σύνθεση και την αμοιβή της απασχόλησης και οι οποίες θα πρέπει να συνεκτιμούνται σε κάθε περίπτωση σχεδιασμού μισθολογικών μεταρρυθμίσεων. Ως εκ τούτου, η ανάλυση ξεκινάει με την γενική περιγραφή της απασχόλησης στη χώρα και παρατίθεται η τομεακή σύνθεση της. Συγκρίνεται η αμοιβή της απασχόλησης με την παραγωγικότητα της εργασίας. Στη συνέχεια διαπιστώνεται η θέση που ο δημόσιος τομέας στη συνολική οικονομία, τόσο σε όρους απασχόλησης του εργατικού δυναμικού, όσο και σε όρους μισθολογικής δαπάνης. Σε κάθε περίπτωση παρατίθενται και τα στοιχεία άλλων χωρών όπου αυτά είναι διαθέσιμα.

2.2.1 Τα χαρακτηριστικά της απασχόλησης στην Ελλάδα

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), ο αριθμός των απασχολούμενων τον Οκτώβριο του 2010 ανήλθε σε 4.402.931 άτομα και των ανέργων σε 621.938. Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε σε 12,4%, έναντι 11,8% του προηγούμενου τριμήνου και 9,3% του αντίστοιχου τριμήνου 2009⁵. Σύμφωνα με τις ισχύουσες εκτιμήσεις και τάσεις, το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε υψηλότερα επίπεδα το έτος 2011, ενώ το μέγεθος ενδέχεται να υπεκτιμάται. Η σημαντική αύξηση της ανεργίας που αποτυπώνεται τόσο στις επίσημες στατιστικές όσο και στην πραγματικότητα της αγοράς εργασίας καθιστά ακόμα ποιο κρίσιμες τις τάσεις απασχόλησης και τις εξελίξεις στο δημόσιο τομέα της οικονομίας.

Η απασχόληση μειώθηκε κατά 0,5% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και κατά 3,0% σε σχέση με το Γ' τρίμηνο του 2009. Ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε κατά 4,7% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και κατά 33,7% σε σχέση με το Γ' τρίμηνο του 2009.

Κατά το Γ' τρίμηνο του 2010, βρήκαν απασχόληση 102.797 άτομα, τα οποία ήταν άνεργα πριν από ένα έτος. Παράλληλα, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, 62.444 άτομα μετακινήθηκαν από τον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό σε θέσεις απασχόλησης. Αντίθετα, 158.586 άτομα, τα οποία ένα χρόνο πριν ήταν απασχολούμενα, σήμερα είναι άνεργα και άλλα 89.447 άτομα που ήταν απασχολούμενα, είναι πλέον οικονομικά μη ενεργά. Επιπλέον, 91.848 άτομα, που πριν ένα έτος ανήκαν στον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό, εισήλθαν στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση, αλλά είναι άνεργα.

Πίνακας 2.4: Πληθυσμός ηλικίας 15 ετών και άνω, κατά κατάσταση απασχόλησης για τα έτη 1998 - 2010 (Γ' τρίμηνο κάθε έτους, σε χιλ.)

Έτος	Γενικό Σύνολο	Εργατικό Δυναμικό							Μη οικ/κά ενεργός πληθ/μός
		Σύνολο	% πληθ/μού	Απασχολούμενοι	% εργ/κού δυν/κού	Άνεργοι	% Εργ/κου Δυν/κού	% Ανεργία (μέσο ετήσιο)	
2005	9.112,9	4.855,3	53,3	4.385,6	90,3	469,8	9,7	9,9	4.257,5
2006	9.164,2	4.902,5	53,5	4.494,2	91,7	408,3	8,3	8,9	4.261,8
2007	9.211,3	4.926,8	53,5	4.539,3	92,1	387,5	7,9	8,3	4.284,5
2008	9.237,8	4.944,9	53,5	4.589,8	92,8	355,1	7,2	7,6	4.292,9

⁵ Ελληνική Στατιστική Αρχή: 'Έρευνα Εργατικού Δυναμικού Γ' Τρίμηνο 2010 – 16/12/2010

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Έτος	Γενικό Σύνολο	Εργατικό Δυναμικό							Μη οικ/κά ενεργός πληθ/μός
		Σύνολο	% πληθ/μού	Απασχολούμενοι	% εργ/κού δυν/κού	Άνεργοι	% Εργ/κου Δυν/κού	% Ανεργία (μέσο ετήσιο)	
2009	9.272,3	5.005,3	54,0	4.540,1	90,7	465,1	9,3	9,5	4.267,0
2010	9.311,0	5.024,9	54,0	4.402,9	87,6	621,9	12,4		4.286,1

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται σε όσους δεν έχουν πάει καθόλου σχολείο (19,3%), στους απόφοιτους ανώτερης τεχνολογικής επαγγελματικής εκπαίδευσης (15,1%) και σε όσους έχουν ολοκληρώσει μερικές τάξεις δημοτικού (12,4%). Το χαμηλότερο ποσοστό παρατηρείται σε όσους έχουν διδακτορικό ή μεταπτυχιακό (7,5%) και στους πτυχιούχους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (9,4%).

Σύμφωνα με την ίδια έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ (γ' τρίμηνο 2010), το ποσοστό των «νέων ανέργων», δηλαδή όσων εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση, ανέρχεται στο 23,7% του συνόλου των ανέργων ενώ οι μακροχρόνια άνεργοι (αυτοί που αναζητούν από 12 μήνες και άνω εργασία, ανεξάρτητα αν είναι «νέοι» ή «παλαιοί» άνεργοι), αποτελούν αντίστοιχα το 48,4%.

Το ποσοστό της μερικής απασχόλησης παραμένει χαμηλό και ανέρχεται στο 6,4% του συνόλου των απασχολουμένων. Από το υποσύνολο αυτό των εργαζομένων το 51,7% έκανε αυτή την επιλογή διότι δεν μπόρεσε να βρει πλήρη απασχόληση, ενώ το 6,7% διότι φροντίζει μικρά παιδιά ή εξαρτώμενους ενήλικες.

Ο πίνακας που ακολουθεί εμφανίζει την κατανομή του εργατικού δυναμικού στην Ελλάδα ανά επίπεδο εκπαίδευσης και ανά κατάσταση απασχόλησης. Πέρα από το μεγάλο ποσοστό των πτυχιούχων μέσης εκπαίδευσης στο σύνολο των ανέργων θα πρέπει να επισημανθεί επίσης και το σημαντικό μερίδιο των πτυχιούχων Ανώτερης Τεχνικής / Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Πίνακας 2.5: Κατανομή Δυναμικού ανά Επίπεδο Εκπαίδευσης και Κατάσταση Απασχόλησης (γ' τρίμηνο 2010, σε χιλ άτομα)

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Πληθ/μός	Εργατικό Δυν/ικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Ποσοστό Ανεργίας	Μη οικονομικά ενεργοί
ΣΥΝΟΛΟ	9.311,0	5.024,9	4.402,9	621,9	12,4%	4.286,1
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	128,8	117,7	109,0	8,8	7,5%	11,1
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	1.101,9	848,6	768,6	80,0	9,4%	253,3

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Πληθ/μός	Εργατικό Δυν/ικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Ποσοστό Ανεργίας	Μη οικονομικά ενεργοί
Πτυχίο Ανώτερης Τεχν. Επαγ. Εκπαίδευσης	1.105,1	904,5	768,4	136,2	15,1%	200,6
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	2.741,0	1.648,3	1.427,2	221,2	13,4%	1.092,6
Απολυτήριο 3-ταξ Μέσης Εκπαίδευσης	1.145,9	556,9	481,1	75,8	13,6%	589,0
Απολυτήριο Δημοτικού	2.546,2	900,6	808,2	92,4	10,3%	1.645,6
Μερικές τάξεις Δημοτικού	311,9	23,4	20,5	2,9	12,4%	288,5
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	230,2	24,8	20,0	4,8	19,4%	205,4

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Μια σύγκριση μεταξύ του δυναμικού μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, αναφορικά με το εκπαιδευτικό επίπεδο των απασχολουμένων στους δύο τομείς επιχειρεί ο πίνακας που ακολουθεί. Συγκεκριμένα, παρατίθεται (βάσει στοιχείων του γ' τριμήνου του 2010) η εκπαιδευτική βαθμίδα που έχουν ολοκληρώσει οι απασχολούμενοι στην δημόσια διοίκηση / άμυνα σε σχέση με το αντίστοιχο επίπεδο στο σύνολο της οικονομίας. Πέραν του ότι η δευτεροβάθμια εκπαίδευση παραμένει η κυριαρχη ομάδα εργαζομένων στον τομέα, θα πρέπει να επισημανθεί η υψηλή (σε σχέση με τη συνολική οικονομία) εκπαίδευση των απασχολουμένων στη δημόσια διοίκηση. Το 57,3% των απασχολουμένων σε αυτήν έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον τη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση με το 29,1% να κατέχει πανεπιστημιακό τίτλο, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά στο σύνολο της οικονομίας είναι 37,7% και 19%. Η συγκεκριμένη διάρθρωση της απασχόλησης – βάσει του εκπαιδευτικού επιπέδου – θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε περίπτωση σύγκρισης των αποδοχών μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα της οικονομίας, στο βαθμό που οι μεταξύ τους μισθολογικές αποκλίσεις ενδέχεται να προέρχονται από διαφορετική δομή της εκπαιδευτικής πυραμίδας στους δύο τομείς καθώς βέβαια και το γεγονός της σύνθεσης αφού ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός δημόσιων υπαλλήλων που εντάσσονται σε ειδικά μισθολόγια έχουν πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Πίνακας 2.6: Κατανομή Δυναμικού ανά Επίπεδο Εκπαίδευσης και Κατάσταση Απασχόλησης (γ' τρίμηνο 2010)

Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	Σύνολο Οικονομίας
Δεν πήγε σχολείο	0,1%	0,9%
Δημοτικό	3,8%	18,5%
Γυμνάσιο	3,1%	10,6%

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Λύκειο	35,7%	32,3%
Μεταδευτεροβάθμια	7,7%	9,0%
Πανεπιστήμιο	29,1%	19,0%
ΤΕΙ	19,9%	9,2%
Διδακτορικό	0,6%	0,5%
Σύνολο	100,0%	100,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η σύνθεση της απασχόλησης ανά βασικό τομέα δραστηριότητας (κωδικοποίηση NACE) στην Ελλάδα και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Τα στοιχεία έχουν αντληθεί από τη βάση στατιστικών δεδομένων της Eurostat και προέρχονται από επεξεργασία στοιχείων των εθνικών στατιστικών αρχών. Περιλαμβάνουν το σύνολο των μονίμως απασχολούμενων (δηλαδή των εχόντων εργασία για διάστημα τουλάχιστον 3 μηνών) και αφορούν το έτος 2009.

Αξιοσημείωτη είναι η ιδιαίτερα υψηλή συμμετοχή του εμπορίου στην κλαδική διάρθρωση της απασχόλησης (18,2%) σε σχέση με το αντίστοιχο μέσο ευρωπαϊκό μέγεθος, ποσοστό το οποίο είναι το δεύτερο μεγαλύτερο στις 27 χώρες της Ε.Ε. μετά την Κύπρο. Επίσης σημαντικά υψηλότερη σε σχέση με τα ευρωπαϊκά μεγέθη – αλλά ερμηνευόμενη από τη συμμετοχή του Τουρισμού στο ΑΕΠ – είναι η σημαντική αναλογική συμμετοχή του κλάδου της εστίασης και της παροχής καταλυμάτων (4,6% έναντι 7,6%). Σημαντικά χαμηλότερη όμως εμφανίζεται για την Ελλάδα το ποσοστό απασχόλησης σε δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας (5,6% έναντι 10,3%).

Πίνακας 2.7: Απασχολούμενοι 15 ετών και άνω ανά Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας (2010, σε χιλ. άτομα)

Δραστηριότητα	ΕΕ (χιλ. άτομα)	ΕΕ (%)	Ελλάδα (χιλ. άτομα)	Ελλάδα (%)
Σύνολο	217.922,9	100,0%	4.402,9	100,0%
Α. Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	11.492,7	5,3%	551,3	12,5%
Β. Ορυχεία και Λατομεία	848,3	0,4%	13,5	0,3%
Γ. Μεταποίηση	33.973,7	15,6%	465,2	10,6%
Δ. Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	1.663,0	0,8%	25,6	0,6%
Ε. Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	1.606,8	0,7%	35,1	0,8%
ΣΤ. Κατασκευές	16.769,0	7,7%	319,4	7,3%
Ζ. Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	30.575,8	14,0%	800,2	18,2%
Η. Μεταφορά και αποθήκευση	11.067,0	5,1%	207,9	4,7%
Θ. Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	9.927,5	4,6%	333,4	7,6%
Ι. Ενημέρωση και επικοινωνία	6.233,6	2,9%	83,3	1,9%
Κ. Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	6.452,8	3,0%	116,0	2,6%
Λ. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	1.716,2	0,8%	6,0	0,1%
Μ. Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	10.626,2	4,9%	209,8	4,8%
Ν. Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	8.506,8	3,9%	76,8	1,7%
Ξ. Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση ⁶	15.675,6	7,2%	370,1	8,4%
Ο. Εκπαίδευση	15.581,9	7,2%	310,0	7,0%
Π. Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	22.364,1	10,3%	244,8	5,6%
Ρ. Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	3.527,9	1,6%	51,5	1,2%
Σ. Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	5.332,0	2,4%	90,9	2,1%
Τ. Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	2.565,4	1,2%	90,5	2,1%
Υ. Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	186,2	0,1%	:	
	1.230,4	0,6%	:	

Πηγή: Eurostat

Σημείωση: Η κατηγοριοποίηση των δραστηριοτήτων έχει γίνει κατά NACE rev. 2.

⁶ Η κωδικοποίηση NACE δεν κάνει καμία διάκριση σχετικά με τον τομέα (όπως ορίζεται για παράδειγμα στο σύστημα εθνικών λογαριασμών) στον οποίο κατατάσσονται οι δραστηριότητες. Επιπλέον, στην κατηγοριοποίηση NACE δεν υπάρχει ενιαία κατηγορία που να περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες που ασκούνται από την κυβέρνηση. Κατά συνέπεια, δεν είναι απολύτως βέβαιο ότι όλοι οι κρατικοί φορείς συμπεριλαμβάνονται στη δραστηριότητα «Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση». Φορείς που ασκούν δραστηριότητα σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο και που μπορούν να καταταχθούν συγκεκριμένα σε άλλους τομείς, περιλαμβάνονται στην κατάλληλη ομάδα. Για παράδειγμα, ένα σχολείο που διοικείται από την κεντρική ή τοπική κυβέρνηση περιλαμβάνεται στην αντίστοιχη ομάδα της εκπαίδευσης (Ομάδα Ρ) και ένα δημόσιο νοσοκομείο στην Ομάδα Ζ. Από την άλλη πλευρά, η ομάδα Ο δεν περιλαμβάνει αποκλειστικά και μόνο κρατικούς φορείς. Ιδιωτικοί φορείς που ασκούν δημόσια διοίκηση κατατάσσονται επίσης στην ίδια κατηγορία (Eurostat, Statistical Office of the European Communities, NACE rev. 2 introductory guidelines).

Ο αναφερόμενος στον πίνακα κλάδος της δημόσιας διοίκησης-άμυνας-κοινωνικής ασφάλισης (βλ. υποσημείωση 9) δεν διαφοροποιείται ιδιαίτερα στην Ελλάδα σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη, καθώς ανέρχεται σε 8,4% της συνολικής απασχόλησης, έναντι 7,2% στο σύνολο της ΕΕ των 27. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι, το ίδιο ποσοστό στην Γαλλία ανέρχεται σε 10,5% και στο Βέλγιο σε 9,7%.

Επιπρόσθετα, η ίδια κατηγορία περιλαμβάνει και τους απασχολούμενους στην άμυνα και στα σώματα ασφαλείας η οποία στην περίπτωση της Ελλάδας αφορά δυσανάλογα μεγάλο αριθμό απασχολουμένων. Ο αριθμός των εργαζομένων στην άμυνα (πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό) και στα σώματα ασφαλείας στις 31/12/2009 ανερχόταν σε 149,2 χιλ. άτομα, ήτοι στο 3,4% του μονίμως απασχολούμενου δυναμικού ή 2,9% του συνολικού εργατικού δυναμικού. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι ο αντίστοιχος αριθμός στο Ηνωμένο Βασίλειο ανερχόταν σε 495⁷ χιλ., υπολογιζόμενος σε 1,8% των μονίμως απασχολούμενων, ενώ το αντίστοιχο μέγεθος στην Ιρλανδία (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2009) ανερχόταν σε 10,9 χιλ⁸ (ποσοστό επί των μονίμως απασχολούμενων της τάξης του 1,4%).

Εκτιμήσεις για τη συμμετοχή των απασχολουμένων στην άμυνα και τα σώματα ασφαλείας (πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό) σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέτουν το συγκεκριμένο ποσοστό σε επίπεδα χαμηλότερα του 1% για το σύνολο τους, με εξαίρεση τη Γαλλία (1,5%), τη Βουλγαρία (1,1%) και την Πολωνία.

2.2.2 Αμοιβή της απασχόλησης και παραγωγικότητα

Ακολούθως, παρατίθενται οι μέσες ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές ανά εργαζόμενο⁹ στην Ελλάδα και στις λοιπές χώρες της ευρωζώνης, για το σύνολο της οικονομίας με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ. Η παράθεση γίνεται, αφ' ενός σε τρέχουσες τιμές εκφρασμένες σε ευρώ και αφ' ετέρου σε νομισματικές μονάδες ισοδύναμης αγοραστικής αξίας (PPP). Από τη σύγκριση μεταξύ των αυξήσεων στις ονομαστικές αμοιβές και των μεταβολών στις εκφρασμένες σε PPP αμοιβές προκύπτει ότι, οι προαναφερθείσες αυξήσεις στις ονομαστικές αποδοχές, οδήγησαν σε μετριότερου βαθμού ενίσχυση στην αγοραστική δύναμη των εργαζομένων. Σημειώνεται ωστόσο ότι, στην πλειοψηφία των ετών η αύξηση και σε όρους αγοραστικής δύναμης στην

---

⁷ UK Office for National Statistics: Statistical Bulletin – Public Sector Employment June 2010

⁸ Central Statistics Office for Ireland: Public Sector Employment and Earnings – September 2009

⁹ Οι ακαθάριστες αποδοχές ανά εργαζόμενο υπολογίζονται από τις συνολικές ακαθάριστες αμοιβές που καταβλήθηκαν εντός της περιόδου δια το συνολικό αριθμό των απασχολουμένων.

Ελλάδα ήταν μεγαλύτερη από την μέση αύξηση στην ευρωζώνη αν και παραμένει σε χαμηλότερο επίπεδο.

Όπως αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί οι μέσες αποδοχές στο σύνολο της οικονομίας κατά το έτος 2009 ανερχόταν σε ονομαστικές τιμές στο 79% των μέσων αποδοχών της Ευρωζώνης, ενώ σε ισοδύναμα αγοραστικής αξίας στο 86% των μέσων αποδοχών της Ευρωζώνης.

Πίνακας 2.8: Αμοιβή Απασχόλησης ανά Εργαζόμενο (2000-2009, σε εθνικά νομίσματα)

Έτος	Ετήσιες Ακαθάριστες Αποδοχές (σε ευρώ)				Ετήσιες Ακαθάριστες Αποδοχές (σε δολ. Ισοδύναμης αγοραστικής αξίας - PPP)			
	Ελλάδα		Ευρωζώνη		Ελλάδα		Ευρωζώνη	
	€	Μεταβολή (%)	€	Μεταβολή (%)	PPP	Μεταβολή (%)	PPP	Μεταβολή (%)
2001	18.107	3,7%	29.684	2,6%	24.833	6,5%	33.352	3,3%
2002	20.178	11,4%	30.458	2,6%	28.479	14,7%	34.306	2,9%
2003	21.445	6,3%	31.177	2,4%	28.653	0,6%	34.741	1,3%
2004	22.340	4,2%	31.853	2,2%	29.434	2,7%	35.661	2,6%
2005	23.504	5,2%	32.481	2,0%	30.666	4,2%	36.634	2,7%
2006	24.320	3,5%	33.238	2,3%	31.767	3,6%	37.921	3,5%
2007	25.837	6,2%	34.094	2,6%	33.508	5,5%	39.152	3,2%
2008	27.598	6,8%	35.192	3,2%	36.526	9,0%	40.949	4,6%
2009	28.230	2,3%	35.711	1,5%	36.209	-0,9%	41.652	1,7%

Πηγή: ΟΟΣΑ

Ακολούθως γίνεται μια αντιπαράθεση της ανωτέρω αμοιβής της απασχόλησης με την παραγωγικότητα της¹⁰. Για το λόγο αυτό, η αμοιβή της εργασίας αντιπαρατίθεται προς την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά εργαζόμενο, βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων του ΟΟΣΑ. Από την αντιπαραβολή προκύπτει ότι στην Ελλάδα η σχέση της αμοιβής εργασίας προς την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανέρχεται σε 71,8%, έναντι 69,4% στο σύνολο της

---

¹⁰ Η παραγωγικότητα της εργασίας ορίζεται εδώ ως η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία δια τον συνολικό αριθμό των απασχολουμένων.

ευρωζώνης. Το μεγαλύτερο αυτό ποσοστό μπορεί να αποδοθεί είτε στο ότι η εργασία είναι ακριβότερη στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες του ΟΟΣΑ, ή στο ότι ή στο ότι η ελληνική οικονομία εξειδικεύεται σε τομείς υπηρεσιών οι οποίοι είναι έντασης εργασίας ή τέλος στο ότι η εργασία είναι υποκατάστατο κεφαλαίου ή υψηλότερης παραγωγικότητας των συντελεστών παραγωγής.

**Πίνακας 2.9: Παραγωγικότητα Εργασίας ανά Απασχολούμενο και Αμοιβή
Απασχόλησης (2009, σε εθνικά νομίσματα)**

Χώρα	Μισθολογικό κόστος/ Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία
Σλοβενία	84,8%
Εσθονία	82,3%
Δανία	79,7%
Ην. Βασίλειο	79,3%
Βέλγιο	76,4%
Πορτογαλία	73,7%
Σουηδία	73,7%
Φινλανδία	73,2%
Ουγγαρία	72,1%
Ελλάδα	71,8%
Ολλανδία	71,5%
Αυστρία	70,1%
Ισπανία	69,8%
Γαλλία	69,6%
Ευρωζώνη	69,4%
Ιταλία	68,4%
Γερμανία	66,6%
Νορβηγία	66,4%
Τσεχία	65,7%
Λουξεμβούργο	63,2%
Πολωνία	60,9%
Ιρλανδία	60,4%
Σλοβακία	52,5%

Πηγή: ΟΟΣΑ

Το συγκεκριμένο ποσοστό αναλύεται στον πίνακα 2.12 για επιμέρους βασικούς τομείς της οικονομίας. Επισημαίνεται ότι στον τομέα της «Επιχειρηματικής Οικονομίας» που εξαιρεί το σύνολο του πρωτογενή τομέα και τους τομείς δημόσιας διοίκησης / άμυνας, εκπαίδευσης, υγείας και ορισμένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, η αναλογία ανέρχεται σε 70,4% στην Ελλάδα έναντι 73,2% στο σύνολο της ευρωζώνης.

Πίνακας 2.10: Μισθολογικό κόστος προς Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (2009, σε εθνικά νομίσματα)

	Σύνολο Οικονομίας	Μεταποίηση (D)	Σύνολο Δευτερογενούς Τομέα (C-E)	Κατασκευές (F)	Εμπόριο, μεταφορές και επικοινωνίες (G-I)	Χρημ/κες και λοιπές επιχειρ/κες υπηρεσίες (J-K)	Υπηρεσίες (G-K)	Επιχειρηματική Οικονομία (εκτός πρωτογενούς τομέα) (C-K)
Σλοβενία	84,8%	75,9%	73,1%	84,8%	81,5%	92,9%	85,9%	80,9%
Εσθονία	82,3%	90,0%	80,4%	109,9%	78,4%	81,9%	78,8%	81,9%
Δανία	79,7%	76,8%	61,9%	113,9%	88,0%	79,7%	83,9%	79,7%
Ην. Βασίλειο	79,3%	89,9%	76,8%	111,6%	83,6%	73,7%	78,0%	80,5%
Βέλγιο	76,4%	μ/δ	68,9%	80,8%	75,5%	88,9%	81,0%	78,2%
Πορτογαλία	73,7%	μ/δ	μ/δ	μ/δ	μ/δ	μ/δ	μ/δ	μ/δ
Σουηδία	73,7%	73,1%	66,6%	108,9%	76,0%	62,5%	68,9%	71,1%
Φινλανδία	73,4%	59,2%	56,6%	89,6%	77,3%	87,3%	80,9%	72,2%
Ουγγαρία	72,1%	58,8%	58,0%	84,7%	85,2%	81,5%	83,4%	73,4%
ΕΛΛΑΣ	71,8%	77,6%	74,7%	56,5%	60,9%	108,5%	71,5%	70,4%
Ολλανδία	71,5%	66,6%	54,0%	88,7%	66,8%	81,1%	73,8%	69,9%
Αυστρία	70,1%	65,2%	62,5%	72,5%	70,1%	62,7%	66,7%	66,2%
Ισπανία	69,8%	74,8%	68,1%	70,0%	66,8%	77,2%	71,1%	70,4%
Γαλλία	69,6%	μ/δ	μ/δ	μ/δ	μ/δ	μ/δ	μ/δ	μ/δ
Ευρωζώνη	69,4%	75,2%	72,3%	79,0%	73,0%	71,2%	72,3%	73,2%
Ιταλία	68,4%	84,2%	77,2%	78,3%	73,1%	67,8%	70,9%	73,5%
Γερμανία	66,6%	83,4%	79,4%	85,9%	74,1%	60,0%	66,6%	73,0%
Νορβηγία	66,4%	83,1%	33,5%	108,5%	75,5%	99,6%	84,3%	61,5%
Τσεχία	65,7%	54,0%	51,9%	82,7%	59,9%	89,8%	69,2%	62,6%
Λουξ/γο	63,2%	82,5%	77,3%	90,5%	57,6%	58,0%	57,9%	62,3%
Πολωνία	60,9%	45,6%	50,2%	54,3%	45,4%	61,5%	50,5%	50,6%
Ιρλανδία	60,4%	μ/δ	29,0%	106,9%	69,7%	48,2%	57,6%	50,6%
Σλοβακία	52,5%	42,7%	41,5%	54,0%	57,6%	70,2%	62,0%	52,8%

Πηγή: ΟΟΣΑ

Στον πίνακα 2.13 παρατίθενται στοιχεία αναφορικά με τις ετήσιες μεταβολές των αποδοχών ανά εργαζόμενο και της παραγωγικότητας ανά εργαζόμενο στην Ελλάδα σε σχέση με τις χώρες της ευρωζώνης. Τα στοιχεία προέρχονται από τη βάση δεδομένων του ΟΟΣΑ και αφορούν το διάστημα 2001-2009. Επισημαίνεται ότι, οι ετήσιες αποδοχές ανά εργαζόμενο αναφέρονται σε ακαθάριστες αποδοχές, ενώ στην περίπτωση της Ελλάδας έχουν υπολογισθεί και οι μεταβολές επί των αποδοχών αναγόμενων σε σταθερές τιμές του έτους 2000 με χρήση του αποπληθωριστή του ΑΕΠ.

Το εξεταζόμενο διάστημα, ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης των ακαθάριστων αποδοχών στην Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 2,7% έναντι μέσου ετήσιου ρυθμού

αύξησης της παραγωγικότητας της τάξεως του 1,9%. Συνολικά, μεταξύ 2001 και 2009 οι ακαθάριστες αποδοχές στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά 55,9% σε τρέχουσες τιμές.

**Πίνακας 2.11: Παραγωγικότητα της Εργασίας ανά απασχολούμενο και Ετήσιες
Αποδοχές ανά απασχολούμενο (2001-2009, ετήσιο ποσοστό αύξησης)**

Έτος	Ετήσια Μεταβολή Παραγωγικότητας		Ετήσια Μεταβολή Ακαθ. Αποδοχών		
	Ελλάδα	Ευρωζώνη	Ελλάδα (σε τρέχουσες τιμές)	Ελλάδα (σε σταθερές τιμές 2000)	Ευρωζώνη (σε τρέχουσες τιμές)
2001	3,4%	0,5%	3,7%	2,6%	0,3%
2002	1,8%	0,3%	11,4%	7,8%	2,6%
2003	5,2%	0,3%	6,3%	2,3%	2,4%
2004	2,6%	1,5%	4,2%	1,2%	2,2%
2005	1,5%	0,7%	5,2%	2,3%	2,0%
2006	-0,4%	1,3%	3,5%	0,3%	2,3%
2007	2,4%	1,2%	6,2%	3,1%	2,6%
2008	1,6%	0,0%	6,8%	3,5%	3,2%
2009	-1,1%	-2,4%	2,3%	1,1%	1,5%

Πηγή: ΟΟΣΑ

Από τους Πίνακες 2.13 και 2.14 παρατηρείται πως αν και η αύξηση της παραγωγικότητας την τελευταία δεκαετία στην Ελλάδα υπήρξε μεγαλύτερη σε σχέση με την Ευρωζώνη, η παραγωγικότητα ανά απασχολούμενο στην Ελλάδα παραμένει σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα (π.χ. για το έτος 2009 η παραγωγικότητα της εργασίας στην Ελλάδα είναι €39.303 ανά εργαζόμενο έναντι €51.487 στην Ευρωζώνη). Η απόκλιση στις ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές είναι μικρότερη (€28.230 έναντι €35.711). Η σχέση των ακαθάριστων αποδοχών προς την παραγωγικότητα ανέρχεται σε 69,4% στην ευρωζώνη και σε 71,8% στην Ελλάδα (στοιχεία 2009).

Πίνακας 2.12: Σύγκριση Παραγωγικότητας Εργασίας στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη (2001-2009, σε ευρώ)

Έτος	Ελλάδα			Ευρωζώνη		
	Παραγ/τα (Ακαθ. Προστ. Αξία / Εργαζόμενο)	Ετήσιες Ακαθ. Αποδοχές (σε €)	Μισθολογικ ό κόστος/ Ακαθ. Προστ. Αξία	Παραγ/τα (Ακαθ. Προστ. Αξία / Εργαζόμενο)	Ετήσιες Ακαθ. Αποδοχές (σε €)	Μισθολογικ ό κόστος/ Ακαθ. Προστ. Αξία
2001	34.388	18.107	52,7%	50.039	29.684	59,3%
2002	35.015	20.178	57,6%	50.195	30.458	60,7%
2003	36.833	21.445	58,2%	50.343	31.177	61,9%
2004	37.788	22.340	59,1%	51.105	31.853	62,3%
2005	38.374	23.504	61,2%	51.465	32.481	63,1%
2006	38.211	24.320	63,6%	52.135	33.238	63,8%
2007	39.120	25.837	66,0%	52.756	34.094	64,6%
2008	39.736	27.598	69,5%	52.776	35.192	66,7%
2009	39.303	28.230	71,8%	51.487	35.711	69,4%

Πηγή: ΟΟΣΑ

2.2.3 Η απασχόληση και οι αποδοχές στο δημόσιο τομέα

Εστιάζοντας την ανάλυση στον δημόσιο τομέα, στις ακόλουθες παραγράφους επιχειρείται μια σύγκριση του μεγέθους της απασχόλησης που αυτός αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες μέσω της παρουσίασης του συνολικού προσωπικού που απασχολείται στο δημόσιο τομέα και του συνολικού κόστους του εν λόγω προσωπικού.

Μερίδιο Απασχόλησης της Γενικής Κυβέρνησης

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το ποσοστό των απασχολούμενων στην γενική κυβέρνηση και τους δημόσιους οργανισμούς σε επιλεγμένες χώρες του ΟΟΣΑ, όπως παρουσιάζονται στην έκδοση του οργανισμού «Government at a Glance»¹¹.

Τα στοιχεία αναφέρονται στο 2005 (με εξαίρεση την Ελλάδα που αφορούν το έτος 2006) και συγκεντρώθηκαν από τον οργανισμό στη διάρκεια του 2006 στα πλαίσια ειδικής έρευνας για τη σύγκριση της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα (CEPD). Τα δεδομένα προέρχονται στην πλειοψηφία των περιπτώσεων (πλην των

¹¹ OECD Government at a Glance 2009 – 22/10/2009

αναφερόμενων εξαιρέσεων) από τις εθνικές στατιστικές αρχές. Τα δεδομένα βασίζονται στο Σύστημα των Εθνικών Λογαριασμών και καλύπτουν τους απασχολούμενους στην γενική κυβέρνηση και τις δημόσιες επιχειρήσεις. Ο ορισμός της Γενικής Κυβέρνησης καλύπτει το σύνολο των επιπέδων διοίκησης (κεντρική, περιφερειακή, τοπική, φορείς κοινωνικής ασφάλισης κλπ) και περιλαμβάνει υπουργεία, οργανισμούς και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που ελέγχονται από το κράτος. Στην περίπτωση της Ελλάδας περιλαμβάνονται και οι εργαζόμενοι με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου.

Στον ορισμό της δημόσιας επιχείρησης περιλαμβάνονται νομικά πρόσωπα που ανήκουν ή ελέγχονται από το κράτος και παράγουν προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες σε μη-μηδενικές τιμές. Στις δημόσιες επιχειρήσεις περιλαμβάνονται επίσης και πάσης φύσεως αρχές και οργανισμοί (και χωρίς νομική οντότητα) με διακριτούς λογαριασμούς, αλλά χωρίς νομική μορφή. Ο αριθμός του προσωπικού αναφέρεται στον συνολικό αριθμό των μισθωτών υπαλλήλων, με εξαίρεση της Αυστρία, την Ολλανδία, τη Σουηδία, την Ελβετία και το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου αντιπροσωπεύουν ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Ως εκ τούτου, τα εμφανιζόμενα αποτελέσματα στις χώρες αυτές η απασχόληση ενδέχεται να υποεκτιμούνται σε σύγκριση με τις υπόλοιπες.

Πίνακας 2.13 Απασχόληση στην Γενική Κυβέρνηση και τις Δημόσιες Επιχειρήσεις ως ποσοστό του Εργατικού Δυναμικού (2006)

Χώρα	1995	2005
Νορβηγία	μ/δ	28,8%
Σουηδία	29,8%	28,3%
Γαλλία	21,6%	21,9%
Φινλανδία	21,0%	21,3%
Ουγγαρία	μ/δ	19,2%
Ην. Βασίλειο	μ/δ	19,1%
Βέλγιο	16,9%	17,1%
Καναδάς	17,9%	15,6%
Ιρλανδία	15,9%	14,7%
Ιταλία	14,2%	14,2%
ΗΠΑ	μ/δ	14,1%
ΕΛΛΑΣ	μ/δ	14,1%
Αυστραλία	13,9%	13,6%
Πορτογαλία	13,0%	13,4%
Πολωνία	μ/δ	13,4%
Ισπανία	11,5%	13,0%
Τσεχία	12,8%	12,9%
Ολλανδία	13,1%	12,8%
Μεξικό	μ/δ	11,1%
Γερμανία	12,2%	10,4%
Αυστρία	11,8%	10,2%
Σλοβακία	8,9%	9,5%
Τουρκία	9,1%	9,2%
Ελβετία	7,2%	7,1%
Κορέα	5,8%	5,5%
Ιαπωνία	μ/δ	5,3%

Σημειώσεις

Ελλάδα: Τα στοιχεία αφορούν το έτος 2006 και προέρχονται από Κυβερνητική πηγή. Το προσωπικό με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου έχει συμπεριληφθεί.

Ιρλανδία: Τα στοιχεία προέρχονται από Κυβερνητική πηγή.

Ην. Βασίλειο: National Statistics Office.

Σλοβακία: Στοιχεία από Διεθνές Γραφείο Απασχόλησης (ILO) και ΟΟΣΑ. I

Κορέα: Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία αφορούν το έτος 2004.

Πορτογαλία : Τα στοιχεία αφορούν το έτος 1996 αντί του 1995. Τα στοιχεία του 1996 δεν περιλαμβάνουν την αυτόνομη περιοχή της Madeira

μ/δ Μη διαθέσιμα στοιχεία

Πηγή: ΟΟΣΑ - Government at a Glance 2009

Από τα στοιχεία του πίνακα διαπιστώνεται μεγάλη απόκλιση μεταξύ των παρουσιαζόμενων χωρών ως προς την έκταση της απασχόλησης στον δημόσιο τομέα, αποκλίσεις που σε ορισμένο βαθμό αντικατοπτρίζουν και τις διαφορετικές πολιτικές των χωρών ως προς την έκταση και τον τρόπο παροχής δημοσίων υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, υψηλά στη σχετική κατάταξη βρίσκονται οι χώρες της Σκανδιναβικής και η Γαλλία, ενώ στον αντίοδα βρίσκονται χώρες της Ασίας και η Ελβετία. Στην Ελλάδα ο οργανισμός υπολογίζει το σχετικό ποσοστό σε 14,1% του συνολικού εργατικού δυναμικού, το οποίο κυμαίνεται κοντά στα αντίστοιχα μεγέθη της Ιρλανδίας και της Ιταλίας.

Μια ένδειξη για την διαχρονική εξέλιξη του συγκεκριμένου μεγέθους στην Ελλάδα μέχρι το 2010 δίνει ο πίνακας που ακολουθεί, όπου παρουσιάζεται η εξέλιξη της συμμετοχής των απασχολουμένων στο Δημόσιο σε σχέση με το σύνολο του εργατικού δυναμικού. Τονίζεται ότι τα ανωτέρω μεγέθη έχουν προέλθει από την επεξεργασία των στοιχείων που έγινε στα πλαίσια της παρούσας μελέτης¹² και δεν είναι συγκρίσιμα με τα ποσοστά του προηγούμενου πίνακα αφού δεν περιλαμβάνεται η απασχόληση σε δημόσιες επιχειρήσεις.

Πίνακας 2.14 Απασχόληση στην Γενική Κυβέρνηση στην Ελλάδα, ως ποσοστό του Εργατικού Δυναμικού (2006-2010)

Έτος	Ποσοστό Απασχολουμένων στην Γενική Κυβέρνηση	
	Μη Περιλαμβανομένου Έκτακτου Προσωπικού	Περιλαμβανομένου Έκτακτου Προσωπικού
2006	12,6%	15,0%
2007	12,9%	15,2%
2008	13,1%	15,2%
2009	13,5%	15,4%
2010	12,9%	14,1%

Πηγές:

1. ΥΠΕΣ Τριμηνιαίες Απογραφές 2006-2010
2. Υπουργείο Παιδείας: Προσλήψεις αναπληρωτών καθηγητών για τα έτη 2009-2010
3. Εισηγητικές εκθέσεις προϋπολογισμού για τα έτη 2006-2010
4. ΟΑΕΔ

Σημείωση: Το Εργατικό Δυναμικό Υπολογίζεται βάσει του συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι, το μερίδιο των απασχολουμένων της Γενικής Κυβέρνησης στο συνολικό δυναμικό δεν συνιστά από μόνο του επαρκές στοιχείο

¹² Βλ. σχετικά Ενότητα 5 της παρούσας

σύγκρισης του μεγέθους της απασχόλησης στον Δημόσιο Τομέα μεταξύ των χωρών. Παράγοντες όπως ο βαθμός εμπλοκής του Δημοσίου τομέα στην οικονομία ή η παραγωγικότητα του, θα πρέπει να συνεκτιμώνται σε κάθε τέτοια σύγκριση. Για παράδειγμα, από μια περαιτέρω ανάλυση της απασχόλησης σε εργαζόμενους στην Γενική Κυβέρνηση και σε απασχολούμενους σε δημόσιες επιχειρήσεις διαπιστώνει κανείς πως τα ποσοστά των δημόσιων επιχειρήσεων και της Γενικής κυβέρνησης δεν είναι αναλογικά στις χώρες του δείγματος (βλ. Πίνακα 2.17).

Πίνακας 2.15: Απασχόληση στην Γενική Κυβέρνηση και τις Δημόσιες Επιχειρήσεις ως ποσοστό του Εργατικού Δυναμικού (2005)

Χώρα	Γενική Κυβέρνηση	Δημόσιες Επιχειρήσεις	Σύνολο Δημοσίου Τομέα
Σουηδία	28,3%	0,4%	28,8%
Γαλλία	21,9%	3,3%	25,2%
Ολλανδία	12,8%	8,5%	21,3%
Ην. Βασίλειο	19,1%	1,3%	20,4%
Τσεχία	12,9%	7,2%	20,1%
Σλοβακία	9,5%	9,8%	19,3%
Βέλγιο	17,1%	2,2%	19,3%
Καναδάς	15,6%	1,5%	17,1%
Ιρλανδία	14,7%	2,2%	16,9%
Αυστραλία	13,6%	1,7%	15,3%
ΗΠΑ	14,1%	0,7%	14,7%
Γερμανία	10,4%	4,0%	14,5%
Ισπανία	13,0%	0,7%	13,7%
Μεξικό	11,1%	1,2%	12,3%
Αυστρία	10,2%	0,5%	10,7%
Τουρκία	9,2%	1,1%	10,3%
Κορέα	5,5%	1,0%	6,5%
Ιαπωνία	5,3%	0,7%	5,9%

Πηγή: ΟΟΣΑ - Government at a Glance 2009

Σημείωση: Έτος αναφοράς για τη Γαλλία και την Κορέα είναι το 2004.

Μισθολογικό Κόστος Γενικής Κυβέρνησης

Ακολούθως παρατίθεται εκτιμήσεις για το μισθολογικό κόστος των δημοσίων υπηρεσιών σε διαφορετικές χώρες του ΟΟΣΑ. Τα στοιχεία αφορούν το συνολικό μισθολογικό κόστος στο τμήμα της Γενικής Κυβέρνησης, εκφρασμένο ως ποσοστό του ΑΕΠ κάθε χρονιάς. Το μισθολογικό κόστος των δημοσίων υπαλλήλων περιλαμβάνει όλες τις εργοδοτικές εισφορές (και τυχόν εθελοντικές εισφορές που καταβάλλονται για λογαριασμό των εργαζομένων σε ορισμένες χώρες). Ως εκ τούτου, διαφορές ως προς τον τρόπο χρηματοδότησης των συνταξιοδοτικών

συστημάτων δημοσίων υπαλλήλων (πχ καταβολή εισφορών από το κράτος προοδευτικά ή μη καταβολή και πληρωμή σύνταξης από το κράτος) είναι δυνατόν να δημιουργήσουν ορισμένες στρεβλώσεις κατά τη διεξαγωγή συγκρίσεων μεταξύ των χωρών.

Το εν λόγω ποσοστό ανέρχεται για την Ελλάδα σε επίπεδα της τάξης του 11%. Υψηλότερη μισθολογική δαπάνη για την Γενική Κυβέρνηση από την Ελλάδα (ως ποσοστό του ΑΕΠ) καταβάλλουν αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ των οποίων το σύνολο των σκανδιναβικών χωρών, η Γαλλία, το Βέλγιο, η Πορτογαλία και η Ουγγαρία.

Τονίζεται ότι, λόγω διαφορών στη μετρητική βάση και διαφοροποιήσεων στον συνυπολογισμό των εργοδοτικών εισφορών από τον ΟΟΣΑ, το εμφανιζόμενο ποσοστό της μισθολογικής δαπάνης προς το ΑΕΠ για την Ελλάδα δεν είναι συγκρίσιμο με το αντίστοιχο ποσοστό που προκύπτει από την υπολογισθείσα μισθολογική δαπάνη του Κεφαλαίου 5 της παρούσας μελέτης (για παράδειγμα, για το 2010 το ποσοστό της μισθολογικής δαπάνης της γενικής κυβέρνησης εκτιμάται σε ποσοστό 8,2% του ΑΕΠ).

Πίνακας 2.16: Μισθολογικό Κόστος Γενικής Κυβέρνησης (2007, % ΑΕΠ).

Χώρα	Μισθολογικό Κόστος ως Ποσοστό του ΑΕΠ
Δανία	16,9%
Ισλανδία	15,5%
Σουηδία	15,1%
Φινλανδία	12,9%
Γαλλία	12,9%
Πορτογαλία	12,9%
Νορβηγία	12,3%
Βέλγιο	11,7%
Ουγγαρία	11,5%
Καναδάς	11,4%
ΕΛΛΑΣ	11,0%
Ην. Βασίλειο	10,9%
Ιταλία	10,7%
Ισπανία	10,2%
ΗΠΑ	10,1%
Πολωνία	9,7%
Ν. Ζηλανδία	9,3%
Ιρλανδία	9,3%
Ολλανδία	9,2%
Αυστρία	9,1%
Μεξικό	8,5%
Ελβετία	7,9%
Τσεχία	7,6%
Λουξεμβούργο	7,3%
Κορέα	7,3%
Γερμανία	6,9%
Σλοβακία	6,8%
Ιαπωνία	6,2%
ΟΟΣΑ (28 χώρες)	10,4%

Πηγή: ΟΟΣΑ

Μεξικό: Στοιχεία 2004

Ν. Ζηλανδία: Στοιχεία 2005

Ιαπωνία, Κορέα, Ελβετία: Στοιχεία 2006

2.2.4 Συμπεράσματα

Με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε προκύπτει ότι στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας, η αύξηση των ακαθάριστων αποδοχών στην Ελλάδα ήταν μεγαλύτερη από την μέση αύξηση στην ευρωζώνη αν και παραμένει σε χαμηλότερο επίπεδο. Αντίστοιχα και η αύξηση της παραγωγικότητας, αν και μεγαλύτερη σε σχέση με την ευρωζώνη παραμένει σε χαμηλότερα επίπεδα.

Οποιαδήποτε σύγκριση ως προς τον αριθμό των απασχολουμένων στον δημόσιο τομέα ή το ύψος της μισθολογικής δαπάνης σε αυτόν θα πρέπει να γίνεται με επιφύλαξη στο βαθμό που δεν συνυπολογίζονται διαφορετικές πολιτικές των χωρών ως προς το βαθμό και την έκταση της παροχής των δημοσίων υπηρεσιών, τον βαθμό εμπλοκής του κράτους στην οικονομική δραστηριότητα, την παραγωγικότητα και αποτελεσματικότητα του δημοσίου τομέα κάθε χώρας ή πιθανά προβλήματα συγκρισιμότητας των στοιχείων. Λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων περιορισμών, τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία των χωρών οδηγούν σε κάποια πρώτα συμπεράσματα:

- Το μέγεθος της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα στην Ελλάδα συμβαδίζει με το αντίστοιχο μέγεθος των αναπτυγμένων οικονομικά χωρών, ειδικά της Ε.Ε. Τονίζεται ωστόσο ότι το μέγεθος της απασχόλησης δεν αποτελεί από μόνο του ένδειξη «μικρού» ή «μεγάλου» δημοσίου τομέα, στο βαθμό που δεν συνυπολογίζει παράγοντες όπως την αποτελεσματικότητα ή παραγωγικότητα της εργασίας ή την επιλεχθείσα πολιτική εμπλοκής του κράτους στην οικονομική ζωή.
- Η μισθολογική δαπάνη ως ποσοστό του ΑΕΠ συμβαδίζει με την αντίστοιχη των ανεπτυγμένων οικονομικά χωρών (ειδικά της Ε.Ε.) αν και είναι υψηλότερη από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ.
- Η μέση αμοιβή των απασχολούμενων στον ελληνικό δημόσιο τομέα είναι χαμηλότερη σε σχέση με τα μέσα ευρωπαϊκά μεγέθη, ωστόσο η αξία της συγκεκριμένης διαπίστωσης περιορίζεται από την αδυναμία σύγκρισης της αποτελεσματικότητας των δημόσιων τομέων μεταξύ των χωρών.

Η ανάγνωση των παραπάνω συγκριτικών στοιχείων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν είναι δυνατή η ανάδειξη της μέσης αμοιβής και της συνολικής μισθολογικής δαπάνης ως των βασικών προβλημάτων στη λειτουργία του δημοσίου τομέα. Τα ίδια συγκριτικά στοιχεία υποδεικνύουν την ανάγκη του εξορθολογισμού σε τομείς πέραν της μισθολογικής δαπάνης και χαρακτηριστικό ως προς αυτό είναι το μέγεθος της απασχόλησης.

Τα βασικά ζητήματα για το δημόσιο τομέα παραμένουν: α) η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα (δηλαδή η βελτιστοποίηση της σχέσης κόστους-αποτελέσματος) και β) η καλύτερη διαχείριση και εξοικονόμηση δημοσίων πόρων -πέραν της μισθολογικής δαπάνης..

Μια συνολική αποτίμηση του ελληνικού δημόσιου τομέα και μια ολοκληρωμένη συγκριτική ανάλυση με τρίτες χώρες θα πρέπει να εξεταστεί η σχέση μεταξύ κόστους και αποτελέσματος. Το αποτέλεσμα και η παραγωγικότητα θα πρέπει να κριθεί τόσο σε όρους ποσοτικούς όσο και όρους ποιοτικούς. Θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη οι προτιμήσεις των χωρών ως προς την έκταση και τον τρόπο παροχής δημοσίων υπηρεσιών. Μια τέτοια ανάλυση είναι πέρα του σκοπού της παρούσας μελέτης.

3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

3.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται μια προσέγγιση αποκωδικοποίησης του θεσμικού πλαισίου που διέπει την απασχόληση και το ισχύον σύστημα αμοιβών στο Δημόσιο Τομέα. Τόσο το ισχύον θεσμικό πλαίσιο όσο και οι σχετικές τροποποιήσεις, σε βάθος χρόνου, αφορούν το Δημόσιο Τομέα, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τους έμμισθους στρατιωτικούς, πολιτικούς κλπ. Η προσέγγιση της περιορίζεται σε θέματα αποδοχών (τακτικών, επιδομάτων, υπερωρίες κλπ) σε ένα ευρύ μισθολογικό πλαίσιο που αφορά στο ανθρώπινου δυναμικού του Δημοσίου.

Ειδικότερα, αποτυπώνεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που διέπει την απασχόληση και τις αμοιβές στο δημόσιο αποκωδικοποιώντας το σε σχέση με τις αμοιβές στο δημόσιο, με ιδιαίτερη αναφορά στα μισθολογικά κλιμάκια και επιδόματα (τακτικά, οικογενειακά, θέσεων ευθύνης κλπ) για το μόνιμο προσωπικό και το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. κλπ, καθώς και τα ειδικά μισθολόγια. Πιο συγκεκριμένα, το ισχύον θεσμικό που εξετάζεται στον παρόν κεφάλαιο και προσδιορίζεται παρακάτω, είναι το εξής:

1. N.3205/2003: «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες διατάξεις» και ΚΥΑ που επεκτείνουν την εφαρμογή του σε ΙΔΑΧ

Σύμφωνα με το συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο προσδιορίζεται ο τρόπος καταμερισμού των υπαλλήλων σε μισθολογικά κλιμάκια και ο τρόπος υπολογισμού των τακτικών αμοιβών ανά μισθολογικό κλιμάκιο.

Καθορίζονται στο σύνολο τους τόσο τα τακτικά επιδόματα όσο και το ύψος αυτών για όλες τις κατηγορίες υπαλλήλων που έχουν δικαιώμα σε αυτά και εμπίπτουν στο εν λόγω θεσμικό πλαίσιο και αφορούν στα εξής:

Εν συνεχεία επικαιροποιείται η ισχύς των διατηρούμενων επιδομάτων και παροχών για ειδικές κατηγορίες προσωπικού και υπό την αίρεση ότι θα λαμβάνουν τα επιδόματα αυτά με την προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι εργάζονται σε πλήρη και αποκλειστική απασχόληση με την προβλεπόμενη ειδικότητα τους στους χώρους που δικαιολογούν την καταβολή τους.

Καθορίζεται η ενίσχυση της οικογένειας των υπαλλήλων που εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του εν λόγω νόμου, υπό τη μορφή οικογενειακής παροχής, της οποίας το ύψος καθορίζεται από την οικογενειακή κατάσταση των υπαλλήλων.

Προκειμένου για την αύξηση της αποδοτικότητας, την ενίσχυση της προσαρμογής στις νέες τεχνολογικές απαιτήσεις, τη βελτίωση της εξυπηρέτησης του πολίτη καθώς και για την πρόσθετη αυτών εργασία για την αντιμετώπιση αυξημένων υπηρεσιών αναγκών, χορηγείται στους υπαλλήλους που εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του εν λόγω νόμου, μηναίο χρηματικό ποσό, ως κίνητρο απόδοσης, του οποίου το ύψος καθορίζεται για κάθε κατηγορία προσωπικού.

Οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων και ανεξαρτήτως οποιουδήποτε επιπέδου λαμβάνουν κατά βαθμίδα θέσεως επίδομα θέσης ευθύνης. Το ύψος του επιδόματος θέσης ευθύνης καθορίζεται με κριτήριο τη βαθμίδα θέσεως.

Επίσης, προβλέπεται ένας αριθμός ειδικών επιδομάτων, που διαφοροποιείται από Υπηρεσία σε Υπηρεσία και τα οποία εντάσσονται στην έννοια των τακτικών αποδοχών του υπαλλήλου.

'Ένα επιπλέον στοιχείο που πλαισιώνει το σύστημα αμοιβών στο δημόσιο, ως πρόσθετη παροχή και καθορίζεται από το εν λόγω θεσμικό πλαίσιο, είναι η αμειβόμενη υπερωριακή εργασία, για την κάλυψη αναγκών πέραν του θεσμοθετημένου κανονικού ωραρίου εργασίας για εξαιρετική ή απρόβλεπτη ή έκτακτη υπηρεσιακή ανάγκη.

Επίσης, στο πλαίσιο αυτού του Νόμου προσδιορίζονται το ύψος των αποζημιώσεων συμβουλίων – επιτροπών και δεν μπορεί το σύνολο των διαφόρων αμοιβών και αποζημιώσεων από συμμετοχή σε συμβούλια, επιτροπές και ομάδες εργασίας να υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των συνολικών μηνιαίων αποδοχών του υπαλλήλου, όπως προκύπτουν από τις τακτικές αποδοχές και το κίνητρο απόδοσης.

Αναφορικά με τις αποδοχές και επιδόματα ή προσαυξήσεις των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, Γενικών Διευθυντών, Οικονομικών Επιθεωρητών και Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Ν.3205/2003.

Προκειμένου για τη διασφάλιση της ορθολογικής καταβολής της αμοιβής της υπερωριακής εργασίας, της αποζημίωσης από συμβούλια – επιτροπές και οι πάσης φύσεως αμοιβές που καταβλήθηκαν από οποιαδήποτε πηγή (εντός ή εκτός προϋπολογισμού), ο αρμόδιος υπουργός υποβάλλει συγκεντρωτική κατάσταση στη Βουλή, η οποία υπόκειται σε αντίστοιχο έλεγχο.

Τα θέματα του Ν.3205/2003 δεν αποτελούν αντικείμενο συλλογικών διαπραγματεύσεων μετά τη θεσμοθέτηση του νομικού πλαισίου για τις συλλογικές συμβάσεις στο Δημόσιο.

Οι KYA που επεκτείνουν την εφαρμογή του Ν.3205/2003 σε προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ) είναι οι εξής:

- KYA 2/7093/0022 (ΦΕΚ Β' 215/2004) – Επέκταση διατάξεων του Ν.3205/2003 στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που απασχολείται στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.
  - KYA 2/5916/0022 (ΦΕΚ Β' 214/2004) – Επέκταση διατάξεων του Ν.3205/2003 στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στη Δημόσια Π/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση σε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και στους προσωρινούς αναπληρωτές
2. Νόμος 1876/1990 «Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και άλλες διατάξεις»
3. Νόμος 3833/15.3.2010 «Προστασία της εθνικής οικονομίας – Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης»
4. Ν.3845/6.5.10 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο»
- Στην αποκαδικοποίηση του συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου λαμβάνονται υπόψη και οι τελευταίες ρυθμίσεις που προσδιορίζονται από τις αποφάσεις της Κυβέρνησης αναφορικά με το σύστημα αμοιβών, το οποίο έχει πρόσφατα αναθεωρηθεί τον Νοέμβριο του 2010.
5. Νόμος 3899/17.12.2010 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας»

Οι τρεις τελευταίοι νόμοι θεσμοθετήθηκαν κατά τη διάρκεια 2010, με σκοπό την αντιμετώπισης της δημοσιονομικής κρίσης και προσδιορίζουν συγκεκριμένη κατά περίπτωση μείωση επί των τακτικών και πρόσθετων αποδοχών.

3.2 Θεσμικό πλαίσιο αμοιβών στο δημόσιο

3.2.1 Ν 3205/2003: Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες διατάξεις

Ο Ν.3205/2003 «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες διατάξεις» προσδιορίζει το πλαίσιο αμοιβών του μόνιμου προσωπικού της δημόσιας διοίκησης.

- Στο μέρος Α θεσμοθετείται το πλαίσιο αμοιβών των μονίμων και δόκιμων πολιτικών υπαλλήλων του δημοσίου, των ΟΤΑ και των ΝΠΔΔ. Το μέρος Β αφορά στα ειδικά μισθολόγια.
- Μέρος Α: Πλαίσιο αμοιβών του μόνιμου προσωπικού της δημόσιας διοίκησης

Μέρος Α: Προσωπικού Δημοσίου, ΝΠΔΔ, και ΟΤΑ

Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του θεσμοθετούμενου μισθολογίου, το οποίο περιλαμβάνει τους μονίμους και δόκιμους υπαλλήλους:

- του Δημοσίου
- των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και λοιπών προσώπων δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ),
- της Γραμματείας των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών των 'Εμμισθων υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων της χώρας
- τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΠΕ και ΔΕ)
- τους ιατρούς υπηρεσίας υπαίθρου και μόνιμους αγροτικούς ιατρούς

Το μισθολόγιο διαφοροποιείται με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης με αποτέλεσμα να θεσμοθετούνται διαφορετικοί βασικοί μισθοί για κάθε κατηγορία εκπαίδευσης (ΠΕ-Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, ΤΕ-Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, ΔΕ-Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και ΥΕ-Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης). Για κάθε κατηγορία θεσμοθετούνται 18 μισθολογικά κλιμάκια με εξέλιξη από το 18ο μέχρι το 1ο. Οι υπάλληλοι που ανήκουν στην ίδια κατηγορία και το ίδιο κλιμάκιο έχουν τον ίδιο βασικό μισθό. Προσδιορίζεται επίσης ο χρόνος και ο τρόπος μισθολογικής εξέλιξης.

Στον ίδιο νόμο καθορίζεται το ύψος και οι προϋποθέσεις χορήγησης των **διαφόρων τακτικών επιδομάτων** τα οποία χορηγούνται υπό προϋποθέσεις στο προσωπικό που τις καλύπτει και περιλαμβάνουν:

1. Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών
2. Επίδομα αποφοίτων εθνικής σχολής δημόσιας διοίκησης
3. Επίδομα εξωδιδακτικής απασχόλησης εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
4. Προβληματικών και παραμεθόριων περιοχών
5. Νοσοκομειακό και τροφής, για το προσωπικό των Νοσοκομείων, και λοιπών φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας
6. Ειδικής απασχόλησης για το προσωπικό των ΟΤΑ
7. Επίδομα μεταφραστών – διερμηνέων
8. Επίδομα Πληροφορικής
9. Επίδομα αρχαιολογικών ερευνών
10. Επίδομα ειδικής απασχόλησης για τα στελέχη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
11. Επίδομα ειδικών συνθηκών εργασίας (ανθυγιεινής, επικίνδυνης, κλπ)
12. Ειδικά επιδόματα εκπαιδευτικού προσωπικού (μειονοτικών σχολείων, ειδικής αγωγής)
13. υψηλού βαθμού ευθύνης για το προσωπικό της ΕΥΠ
14. αντισταθμίσματος διαχειριστικών λαθών (αφορά ταμίες, διαχειριστές κλπ)
15. ειδικό επίδομα προσωπικού σωφρονιστικών και αναμορφωτικών καταστημάτων
16. ειδικό επίδομα ραδιενέργειας του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος
17. ειδικής απασχόλησης υπαλλήλων ΝΑ
18. ειδικό επίδομα στους ιατρούς υπηρεσίας υπαίθρου και μόνιμους αγροτικούς ιατρούς και το προσωπικό αγροτικών ιατρείων
19. αποζημίωση σε προσωπικό φύλαξης μουσείων και αρχαιολογικών χώρων
20. ειδικά επιδόματα ιατρών ΙΚΑ
21. αποζημίωση για πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού του άρθρου 8 του Ν.2986/02
22. επίδομα υπαλλήλων Υπουργείου Πολιτισμού που υπηρετούν στη νήσο Δήλο

Επίσης, από διατάξεις άλλων νόμων προβλέπεται η χορήγηση και άλλων τακτικών επιδομάτων, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο Ν.3205/2003, αλλά καταβάλλονται στους υπαλλήλους του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και ΟΤΑ και αποτελούν μέρος των τακτικών τους αποδοχών.

Επιπλέον, θεσμοθετούνται και προσδιορίζονται:

- το ύψος και οι προϋποθέσεις των επιδομάτων εορτών και αδείας
- το ύψος και οι προϋποθέσεις της οικογενειακής παροχής
- το ύψος και οι προϋποθέσεις του κινήτρου απόδοσης ανά κατηγορία
- το ύψος και οι προϋποθέσεις των επιδομάτων θέσης ευθύνης

Επίσης, προσδιορίζονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις σε ότι αφορά:

- στην υπερωριακή απασχόληση
- αποζημιώσεις μελών συλλογικών οργάνων

Για τη διασφάλιση της ορθολογικής καταβολής της αμοιβής λόγω υπερωριακής εργασίας και αποζημίωσης από συμβούλια – επιτροπές, καθώς και των πάσης φύσεως αμοιβών που καταβλήθηκαν από οποιαδήποτε πηγή (εντός ή εκτός προϋπολογισμού), ο αρμόδιος υπουργός υποβάλλει συγκεντρωτική κατάσταση στη Βουλή, η οποία υπόκειται σε αντίστοιχο έλεγχο.

Στο μέρος Α επίσης προσδιορίζονται ο χρόνος υπηρεσίας που λαμβάνεται υπόψη για τη μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου, ο τρόπος κατάταξης στα μισθολογικά κλιμάκια και ειδικότερες ρυθμίσεις για τη χορήγηση των ανωτέρω αμοιβών.

Μέρος Β : Ειδικά μισθολόγια

Στο μέρος Β του ίδιου νόμου θεσμοθετούνται τα ειδικά μισθολόγια τα οποία περιλαμβάνουν:

1. Ειδικό μισθολόγιο Δικαστικών Λειτουργών

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός όλων των βαθμών της ιεραρχίας των δικαστικών λειτουργών, η χορήγηση μισθολογικών προαγωγών, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Μεταπτυχιακών σπουδών
- (iii) Επίδομα ταχύτερης και αποτελεσματικότερης διεκπεραίωσης των υποθέσεων, καθώς και αντιστάθμισης δαπανών στις οποίες υποβάλλονται κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους οι δικαστικοί λειτουργοί (δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, οργάνωση γραφείου)

- (iv) Οικογενειακή παροχή
- (v) Πάγια αποζημίωση, λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών (πολύωρη παραμονή στην έδρα, απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας, κατ' οίκον εργασία, προσφορά υπηρεσιών σε παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές)
- (vi) Αποζημίωση εξόδων παράστασης στους δικαστές που φέρουν βαθμό Προέδρου, Αντιπροέδρου και Συμβούλου Επικρατείας ή αντίστοιχους
- (vii) Επιδόματα εορτών και αδείας

2. Κύριο Προσωπικό Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός όλων των βαθμών της ιεραρχίας του προσωπικού του ΝΣΚ, η χορήγηση μισθολογικών προαγωγών, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Μεταπτυχιακών σπουδών
- (iii) Επίδομα ταχύτερης και αποτελεσματικότερης διεκπεραίωσης των υποστηριζόμενων ενώπιον των δικαστηρίων υποθέσεων του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και αντιστάθμισης των δαπανών στις οποίες υποβάλλονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους
- (iv) Οικογενειακή παροχή
- (v) Πάγια αποζημίωση λόγω της πολύωρης παραμονής τους στα δικαστήρια, της απασχόλησής τους χωρίς ωράριο εργασίας, καθώς και των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών σε παραμεθόριες περιοχές
- (vi) Αποζημίωση εξόδων παράστασης στους βαθμούς του Προέδρου, Αντιπροέδρου και Συμβούλου
- (vii) Επιδόματα εορτών και αδείας

3. Ειδικό μισθολόγιο Ιατροδικαστών

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός όλων των βαθμών της ιεραρχίας των Ιατροδικαστών, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Μεταπτυχιακών σπουδών

- (iii) Ειδικό επίδομα ιατροδικαστικής υπηρεσίας για την ανθυγιεινή και επικίνδυνη εργασία τους, καθώς και για την απασχόλησή τους πέρα από το υποχρεωτικό ωράριο κατά τις απογευματινές και νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες
- (iv) Πάγια αποζημίωση λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών, της απασχόλησής τους χωρίς ωράρια εργασίας, καθώς και για τη δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης
- (v) Οικογενειακή παροχή
- (vi) Προσαύξηση λόγω μη προαγωγής ελλείψει κενών θέσεων στους Ιατροδικαστές Β' Τάξεως
- (vii) Επιδόματα εορτών και αδείας

4. Μέλη ΔΕΠ – Πανεπιστημίων πλήρους απασχόλησης

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός όλων των βαθμίδων των μελών ΔΕΠ των πανεπιστημίων με πλήρη απασχόληση, των Επιμελητών, Βοηθών και Επιστημονικών Συνεργατών, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής πανεπιστημιακής απασχόλησης εντός των Πανεπιστημίων
- (iii) Πάγια αποζημίωση, για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια
- (iv) Ειδικό ερευνητικό, για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των ερευνητικών προγραμμάτων
- (v) Οικογενειακή παροχή
- (vi) Έξοδα παράστασης στους πρυτάνεις, αντιπρυτάνεις, κοσμήτορες και προέδρους τμημάτων
- (vii) Επιδόματα εορτών και αδείας

5. Μέλη Ε.Π. – Τ.Ε.Ι.

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των μελών εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι. και των μελών Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Ι.Π.), καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας

- (ii) Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης, εντός των Τ.Ε.Ι.
- (iii) Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια
- (iv) Ερευνητικό επίδομα τεχνολογικής έρευνας
- (v) Οικογενειακή παροχή
- (vi) Έξοδα παράστασης στους Προέδρους, Αντιπροέδρους, Διευθυντές Σχολών και Προϊσταμένους Τμημάτων
- (vii) Επιδόματα εορτών και αδείας
- (viii) Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών στα μέλη Ε.Δ.Ι.Π. – Τ.Ε.Ι.

Ορίζονται επίσης οι αποδοχές του προσωπικού μερικής απασχόλησης.

6. Ερευνητές και Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των Ερευνητών ανά βαθμίδα και των Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων ανά βαθμίδα, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια
- (iii) Ειδικό ερευνητικό για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας, καθώς και ταχύτερης και αποτελεσματικότερης προώθησης των ερευνητικών προγραμμάτων
- (iv) Οικογενειακή παροχή
- (v) Ραδιενέργειας στους Ερευνητές και Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος
- (vi) Επιδόματα εορτών και αδείας

Επίσης προσδιορίζονται

- (i) οι αποδοχές (βασικός μισθός, επιδόματα, επιδόματα θέσης ευθύνης) των Διευθυντών των ερευνητικών κέντρων, των ινστιτούτων τους, των αυτοτελών ερευνητικών ινστιτούτων, καθώς και του Προέδρου της ΕΕΑΕ
- (ii) η αμοιβή αποδοτικότητας

7. Καθηγητές Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) και Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός και τα επιδόματα του εκπαιδευτικού προσωπικού της ΑΣΠΑΙΤΕ κατ' αντιστοιχία των αποδοχών εκπαιδευτικού προσωπικού των ΤΕΙ.

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός και τα επιδόματα του εκπαιδευτικού προσωπικού και των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις κατ' αντιστοιχία των αποδοχών εκπαιδευτικού προσωπικού των ΤΕΙ, τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης
- (iii) Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια
- (iv) Οικογενειακή παροχή
- (v) Ερευνητικό επίδομα
- (vi) 'Εξοδα παράστασης στον Πρόεδρο του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου και στον Διευθυντή Σπουδών
- (vii) Επιδόματα εορτών και αδείας
- (viii) Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών για μέλη Ε.ΔΙ.Π.
- (ix) Αποδοχές για μέλη Διδακτικού Προσωπικού μερικής απασχόλησης των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών

8. Επιστημονικό ερευνητικό προσωπικό Κ.Ε.Π.Ε.

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός του ερευνητικού προσωπικού του ΚΕΠΕ ανά βαθμίδα, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια
- (iii) Επίδομα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των ερευνητικών προγραμμάτων
- (iv) Οικογενειακή παροχή
- (v) Επιδόματα εορτών και αδείας

9. Καθηγητές Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των τακτικών καθηγητών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης, εντός του χώρου εκπαιδευτικού ιδρύματος
- (iii) Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια
- (iv) Οικογενειακή παροχή
- (v) Ειδικό ερευνητικό επίδομα για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και ταχύτερης και αποτελεσματικότερης προώθησης των ερευνητικών προγραμμάτων
- (vi) Επιδόματα εορτών και αδείας

10. Προσωπικό Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των συμβούλων και παρέδρων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια
- (iii) Ειδικό ερευνητικό για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και ταχύτερης και αποτελεσματικότερης προώθησης των ερευνητικών προγραμμάτων
- (iv) Οικογενειακή παροχή
- (v) Επιδόματα εορτών και αδείας

Προσδιορίζεται επίσης η αμοιβή των συμβούλων και εισηγητών του ΙΤΕ, καθώς και των εκπαιδευτικών στην Ειδική Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης.

11. Ιατροί Εθνικού Συστήματος Υγείας

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός όλων των βαθμίδων της ιεραρχίας του κλάδου των ιατρών του ΕΣΥ συμπεριλαμβανομένων των οδοντιάτρων, καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Μεταπτυχιακών σπουδών
- (iii) Νοσοκομειακής απασχόλησης, απόδοσης και ειδικών συνθηκών άσκησης ιατρικού έργου
- (iv) Πάγια αποζημίωση για συμμετοχή σε σεμινάρια και ενημέρωση βιβλιοθήκης
- (v) Οικογενειακή παροχή
- (vi) Θέσεως ευθύνης για διευθυντές, αναπληρωτές διευθυντές
- (vii) Εορτών και αδείας

Με ΠΔ καθορίζονται κίνητρα προσέλκυσης και παραμονής σε προβληματικές περιοχές και άγονες ειδικότητες (ΠΔ 131/987 ισχύον)

Επίσης προσδιορίζονται οι ειδικότεροι όροι, προϋποθέσεις, ρυθμίσεις και αμοιβές για την συμμετοχή των ιατρών σε εφημερίες

12. Διπλωματικοί Υπάλληλοι

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός όλων των βαθμίδων της ιεραρχίας των υπαλλήλων του διπλωματικού κλάδου του Υπουργείου Εξωτερικών, του επιστημονικού προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, του κλάδου Εμπειρογνωμόνων και του κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του ίδιου υπουργείου καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Μεταπτυχιακών σπουδών
- (iii) Κίνητρο απόδοσης
- (iv) Οικογενειακή παροχή
- (v) Ξενίας - παράστασης και ξένων γλωσσών
- (vi) Πάγια αποζημίωση λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς διπλωματικών ή επιστημονικών υπηρεσιών και της απασχόλησης τους πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας
- (vii) Εορτών και αδείας
- (viii) Επίδομα Υπηρεσίας Αλλοδαπής για τους υπηρετούντες στο εξωτερικό

13. Αρχιερείς

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των Αρχιερέων της Εκκλησίας της Ελλάδος καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Μεταπτυχιακών σπουδών
- (iii) Αποκλειστικού ειδικού λειτουργήματος
- (iv) Αποζημίωση εξόδων παράστασης
- (v) Εορτών και αδείας

14. Μουσικοί

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των μουσικών της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και της Ορχήστρας της Λυρικής Σκηνής καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Μεταπτυχιακών σπουδών
- (iii) Ειδικό μουσικό επίδομα
- (iv) Ειδικό επίδομα για τη διευκόλυνση αγοράς, συντήρησης και επισκευής οργάνων
- (v) Οικογενειακή παροχή
- (vi) Εορτών και αδείας

15. Μόνιμα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και αντίστοιχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός όλων των βαθμών της ιεραρχίας των μόνιμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Οικογενειακή παροχή
- (iii) Εξομάλυνσης μισθολογικών διαφορών
- (iv) Ειδικής απασχόλησης για την εθνική άμυνα, δημόσια τάξη και ασφάλεια

- (v) Θέσης υψηλής ή αυξημένης ευθύνης
- (vi) 'Εξοδα παράστασης
- (vii) Ευθύνης Διοίκησης – Διεύθυνσης
- (viii) Αυξημένης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Μονάδων
- (ix) Πληροφορικής για το στρατιωτικό προσωπικό της ΕΛΑΣ, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος
- (x) Επίδομα αναπηρίας και κινδύνου
- (xi) Επίδομα ειδικών συνθηκών
- (xii) Εορτών και αδείας
- (xiii) Ειδική αποζημίωση για το Αστυνομικό Προσωπικό, τους Συνοριακούς Φύλακες, τους Ειδικούς Φρουρούς της ΕΛ.ΑΣ. και το Πυροσβεστικό Προσωπικό του Π.Σ. για κάθε ημέρα απασχόλησης πέραν του πενθημέρου.

16. Εκπαιδευτικό και Ειδικό Διδακτικό προσωπικό της Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.)

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των μελών Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. των Α.Ε.Ν., καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης εντός των Α.Ε.Ν.
- (iii) Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια
- (iv) Ειδικό επίδομα ναυτικής εκπαίδευσης και μεταπτυχιακής έρευνας
- (v) 'Εξοδα παράστασης στους Διευθυντές και Αναπληρωτές Διευθυντές Σχολών
- (vi) Μεταπτυχιακών Σπουδών στα μέλη Ε.ΔΙ.Π.
- (vii) Οικογενειακή παροχή
- (viii) Επιδόματα εορτών και αδείας

17. Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.)

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επίδομα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης εντός των Α.Σ.Ε.Ι.
- (iii) Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια
- (iv) Ειδικό ερευνητικό επίδομα για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των ερευνητικών προγραμμάτων
- (v) Οικογενειακή παροχή
- (vi) Επιδόματα εορτών και αδείας

18. Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι)

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των μελών ΕΔΙΠ των Α.Σ.Ε.Ι., καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επιδόματα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Οικογενειακή παροχή
- (iii) Μηνιαίο επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών
- (iv) Επίδομα εορτών και αδείας
- (v) Επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής πανεπιστημιακής απασχόλησης εντός του Α.Σ.Ε.Ι.
- (vi) Πάγια μηνιαία αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχή σε συνέδρια
- (vii) Ειδικό ερευνητικό επίδομα για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας

19. Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό των Ανώτατων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι)

Προσδιορίζεται ο βασικός μισθός των μελών ΕΔΙΠ των Α.Ε.Ι., καθώς και τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) Επιδόματα χρόνου υπηρεσίας
- (ii) Μηνιαίο επίδομα οικογενειακών βαρών
- (iii) Μηνιαίο επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών
- (iv) Επίδομα εορτών και αδείας

- (v) Επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής πανεπιστημιακής απασχόλησης εντός του Πανεπιστημίου
- (vi) Πάγια μηνιαία αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχή σε συνέδρια
- (vii) Ειδικό ερευνητικό επίδομα για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας

20. Υπάλληλοι Κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών

Οι υπάλληλοι του κλάδου οικονομικών και εμπορικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών υπάγονται από 1.1.2004 στο μισθολόγιο των υπαλλήλων των αντίστοιχων βαθμών του διπλωματικού κλάδου του Υπουργείου Εξωτερικών. Στο νόμο προσδιορίζεται η σταδιακή εξίσωση των αμοιβών, μη συμπεριλαμβανομένων του επιδόματος μεταπτυχιακών σπουδών και οικογενειακής παροχής.

3.2.2 KYA 2/7093/0022 (ΦΕΚ Β' 215/2004) – Επέκταση διατάξεων του Ν.3205/2003 στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που απασχολείται στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.

Στο πλαίσιο επέκτασης του πεδίου εφαρμογής του Ν.3205/2003 εκδόθηκε η Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 2/7093/0022 (ΦΕΚ Β' 215/2004).

Η απόφαση επεκτείνει τις διατάξεις του Ν.3205/03 «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες διατάξεις» στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου που απασχολείται στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., το οποίο δεν έχει συνδικαλιστική εκπροσώπηση. Επίσης καθορίζει τον τρόπο κατάταξης στα μισθολογικά κλιμάκια του Ν.3205 κατά την ένταξή τους σε αυτά κυρίως σε ότι αφορά στα αναγνωριζόμενα τυπικά προσόντα και προϋπηρεσία.

3.2.3 KYA 2/5916/(ΦΕΚ Β' 214/2004) – Επέκταση διατάξεων του Ν.3205/2003 στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στη Δημόσια Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση σε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και στους προσωρινούς αναπληρωτές

Στο πλαίσιο επέκτασης του πεδίου εφαρμογής του Ν.3205/2003 εκδόθηκε η Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 2/5916/(ΦΕΚ Β' 214/2004).

Η απόφαση επεκτείνει τις διατάξεις του Ν.3205/03 «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες διατάξεις»:

- α) στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στη δημόσια Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- β) στους προσωρινούς αναπληρωτές στους οποίους καταβάλλονται οι αποδοχές του βασικού μισθού του Μ.Κ. της κατηγορίας που προσλαμβάνονται λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας τους σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν.3205/2003.

3.2.4 Νόμος 1876/1990 Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και άλλες διατάξεις

Ο νόμος αφορά στο προσωπικό που εργάζεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου σε οποιονδήποτε εργοδότη, επιχείρηση, εκμετάλλευση ή υπηρεσία του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα της οικονομίας.

Ο νόμος προσδιορίζει το περιεχόμενο και τα είδη της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΣΣΕ) τους αρμοδίους και τη διαδικασία για τη σύναψή της και τις ειδικότερες ρυθμίσεις σε ότι αφορά την εφαρμογή τους.

Ειδικότερα στο κεφάλαιο Δ (Άρθρα 19 και 20) προσδιορίζονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις που αφορούν τους εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ.

Ο Ν.1876/90 καθορίζει το πλαίσιο για τη σύναψη ΣΣΕ και καλύπτει τους εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (ΙΔΑΧ) οι οποίοι δεν καλύπτονται από το Ν.3205/03 και τις προαναφερθείσες KYA οι οποίες επεκτείνουν την εφαρμογή του σε περιπτώσεις εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου που δεν έχουν συνδικαλιστική εκπροσώπηση.

Σε εφαρμογή του νόμου έχει συναφθεί μια σειρά ΣΣΕ με σημαντικότερες τις:

- Συλλογική Σύμβαση Εργασίας της ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΠΟΕ ΟΤΑ)
- Συλλογική Σύμβαση Εργασία των εργαζομένων στο Ναύσταθμο Σαλαμίνας

Μεταξύ του Ν.3205/2003 και του Ν.3833/2010 μεσολάβησαν μια σειρά νόμων που καθόρισαν τις αυξήσεις του βασικού μισθού αλλά και ορισμένων επιδομάτων λόγω εισοδηματικής πολιτικής για τα έτη 2005-2008.

3.2.5 Νόμος 3833/15.3.2010: Προστασία της εθνικής οικονομίας – Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης

Ο νόμος περιλαμβάνει μια σειρά ρυθμίσεων για την μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος ενώ τα τρία πρώτα κεφάλαια του νόμου αφορούν θέματα που σχετίζονται με τη μείωση των αποδοχών και τον περιορισμό των προσλήψεων για το 2010.

Κεφάλαιο Α. Μέτρα για τη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και εισοδηματική πολιτική έτους 2010

1. Θεσμοθετείται μια σειρά ρυθμίσεων που αφορά στη μείωση των αποδοχών των εργαζόμενων στον στενό Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Οι περικοπές αφορούν κατά κύριο λόγο σε περικοπές επιδομάτων σε ποσοστά 12%, σε περικοπή των επιδομάτων Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας κατά 30% ενώ δεν υφίστανται μείωση μια σειρά επιδομάτων τα οποία αφορούν κυρίως οικογενειακή παροχή, επίδομα χρόνου υπηρεσίας, επιδόματα που συνδέονται με ειδικές συνθήκες εργασίας (εφημεριών, επικίνδυνης εργασίας, κλπ) και επιδόματα που συνδέονται με αυξημένα προσόντα (μεταπτυχιακών κλπ) καθώς και το κίνητρο απόδοσης. Ανάλογες περικοπές γίνονται στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Ν.3205/2003, ενώ στην περίπτωση που στο προσωπικό αυτό δεν καταβάλλονται επιδόματα οι πάσης φύσεως αποδοχές μειώνονται κατά 7%. Επίσης κατά 7% μειώνονται οι πάσης φύσεως αποδοχές των εργαζομένων σε Ν.Π.Ι.Δ., που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις με εξαίρεση των επιδομάτων που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεόμενα με το ανθυγεινό ή επικίνδυνο της εργασίας τους και το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους.

Οι ρυθμίσεις δεν εφαρμόζονται στις ανώνυμες εταιρείες που συμμετέχει το δημόσιο και είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, στις συνδεδεμένες με αυτές εταιρείες καθώς και στις ανώνυμες εταιρείες για τις οποίες έχει αποφασιστεί η

έναρξη διαδικασιών αποκρατικοποίησης δια της εισαγωγής μετοχών τους στο χρηματιστήριο.

Οι εν λόγω περικοπές ισχύουν αναδρομικά από 1.1.2010.

2. Θεσμοθετείται ανώτατο όριο σε ότι αφορά στις πάσης φύσεως αποδοχές των εργαζομένων στο δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. το οποίο ανέρχεται στις αποδοχές του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, μη συμπεριλαμβανομένου του οικογενειακού επιδόματος καθώς και των ειδικών επιδομάτων (άρθρο 12 παρ.7,8 και 9 του Ν.3205/03).

Εξαιρούνται οι δικαστικοί λειτουργοί και το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και οι ιατροί του Ε.Σ.Υ. για τους οποίους καθορίζεται διαφορετικό όριο.

3. Προσδιορίζεται η εισοδηματική πολιτική του 2010 η οποία απαγορεύει τη χορήγηση αυξήσεων κάθε είδους στους εργαζόμενους στο δημόσιο καθ' όλη τη διάρκεια του 2010. Εξαιρούνται οι αυξήσεις που συνδέονται με την οικογενειακή παροχή και τη μισθολογική η υπηρεσιακή εξέλιξη του προσωπικού (π.χ. μισθολογική ωρίμανση).

Κεφάλαιο Β. Μείωση ορίων υπερωριακής απασχόλησης, δαπανών μετακίνησης και αμοιβών συμμετοχής σε συλλογικά όργανα και

Στο κεφάλαιο Β τίθενται όριο ως προς το σύνολο των ωρών υπερωριακής απασχόλησης οι οποίες κατά κανόνα δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις 40 ώρες μηνιαίως ανά υπάλληλο απασχόλησης για απογευματινή εργασία.

Εξαιρούνται τα εξής:

- Επιτρέπεται μέχρι 60 ώρες μηνιαίως ανά υπάλληλο των Γραφείων του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Προέδρου και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, των Υπουργών, των Αναπληρωτών Υπουργών, των Υφυπουργών, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης καθώς και των Γραφείων των Βουλευτών, των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των Πολιτικών Κομμάτων και του Γραφείου Επιτρόπου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην περίπτωση απασχόλησης κατά τις εξαιρέσιμες ημέρες και νυκτερινές ώρες, δύνανται να χορηγηθούν μέχρι τριάντα (30) ώρες για εξαιρέσιμες ημέρες και είκοσι (20) ώρες για νυκτερινή εργασία εντός του ορίου των 60 ωρών.
- Επιτρέπεται μέχρι 50 ώρες μηνιαίως των Γραφείων των Γενικών Γραμματέων Υπουργείων, των Ειδικών Γραμματέων και των Διοικητών και Υποδιοικητών των Ασφαλιστικών Οργανισμών για απογευματινή απασχόληση. Στην περίπτωση απασχόλησης κατά τις εξαιρέσιμες ημέρες και νυκτερινές ώρες, δύνανται να χορηγηθούν μέχρι είκοσι (20) ώρες για

εξαιρέσιμες ημέρες και δεκαπέντε (15) ώρες για νυχτερινή εργασία μέσα στο όριο των 50 ωρών.

Επίσης τροποποιείται το άρθρο 17 του Ν.3205/03 το οποίο αφορά σε αμοιβές συλλογικών οργάνων και τίθενται ανώτατα όρια ως προς τις αμοιβές από αυτά. Τα ανώτατα όρια ως προς τις αμοιβές οριοθετούνται ως εξής:

1. επιτρέπονται εντός κανονικού ορίου εργασίας μόνο για τους ιδιώτες – μέλη συλλογικών οργάνων: ΔΕΝ υπερβαίνει 50€ ανά συνεδρίαση και μέχρι 50 συνεδριάσεις ετησίως
2. σε ειδικές περιπτώσεις επιτρέπεται η λειτουργία εκτός κανονικού ωραρίου εργασίας και εκτός του χρόνου που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση και κατά μήνα δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 400€ για τον πρόεδρο και 300€ για τα μέλη και γραμματείς. Καταβάλλεται με προϋπόθεση συμμετοχής σε τέσσερις τουλάχιστον συνεδριάσεις το μήνα (για συμμετοχή σε λιγότερες η δαπάνη περικόπτεται ανάλογα)
3. αν δεν μπορεί να δοθεί κατά μήνα μπορεί να καθοριστεί αποζημίωση ανά ώρα, έλεγχο ή αξιολογούμενο πρόγραμμα κλπ. Το συνολικό μηνιαίο ποσό δεν υπερβαίνει το όριο της κατά μήνα αποζημίωσης (δηλαδή τα 300 € μηνιαίως)
4. το σύνολο των πρόσθετων αμοιβών ή απολαβών από συμμετοχή σε μόνιμα ή προσωρινά συλλογικά όργανα δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% των συνολικών μηνιαίων αποδοχών της οργανικής τους θέσης, συμπεριλαμβανομένης και της αναλογίας των επιδομάτων εορτών και αδείας
5. εκπαιδευτικούς και λοιπό προσωπικό για συμμετοχή σε οργάνωση, διεξαγωγή υποστήριξη εξετάσεων (πανελλαδικές, κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας) και την έκδοση αποτελεσμάτων κλπ καθορίζεται αποζημίωση με κοινή απόφαση των Υπουργών οικονομικών και Παιδείας. Με όμοια απόφαση καθορίζεται εφάπαξ αμοιβή για το διοικητικό προσωπικού του ΥΠ Παιδείας που αποδεδειγμένα συμμετέχει στις ανωτέρω διαδικασίες.

Εξαιρούνται:

- Τα συλλογικά όργανα της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης των οποίων η αμοιβή καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση του ΓΓ της Κυβέρνησης
- Ανάλογες ρυθμίσεις προβλέπονται για μια σειρά αμοιβών και επιδομάτων. Τέλος τίθεται όρια και περιορισμοί ως προς τις δαπάνες μετακίνησης και τις εκτός έδρας αποζημιώσεις.

Κεφάλαιο Γ. Περιορισμός προσλήψεων

Στο κεφάλαιο Γ θεσμοθετείται (άρθρο 10) η αναστολή προσλήψεων προσωπικού στο δημόσιο με εξαίρεση τους τομείς (α) υγείας, προκειμένου για ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, (β) παιδείας, προκειμένου για εκπαιδευτικό προσωπικό, (γ) ασφαλείας, προκειμένου για ένστολο προσωπικό, καθώς και (δ) τον υποχρεωτικό διορισμό των αποφοίτων της Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και της Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ειδικά σε ότι αφορά στους επιτυχόντες του Α.Σ.Ε.Π. προβλέπεται διορισμός σταδιακά με έναρξη το β' εξάμηνο του έτους 2010.

Επίσης θεσμοθετείται (άρθρο 11) ο περιορισμός προσλήψεων για το διάστημα 1.1.2011 έως 31.12.2013. Ειδικότερα, ο αριθμός των ετήσιων προσλήψεων και διορισμών του μόνιμου προσωπικού και του προσωπικού με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος συνολικά από το λόγο ένα προς πέντε (μία πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις), στο σύνολο των φορέων. Ειδικά για το εκπαιδευτικό προσωπικό, όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, τα Σώματα Ασφαλείας, το Λιμενικό Σώμα, καθώς και το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό του τομέα υγείας, ο λόγος αυτός ορίζεται σε ένα προς ένα. Οι αποχωρήσεις υπολογίζονται την 31η Δεκεμβρίου του αμέσως προηγούμενου έτους και αφορούν στο σύνολο του έτους αυτού. Σημειώνεται ότι οι εξαιρέσεις από τον κανόνα 1:5 καταργήθηκαν με το άρθρο 3 του Ν.3899/2010.

Επίσης οι εγκρίσεις πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και συμβάσεις μίσθωσης έργου για το έτος 2010 περιορίζονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%), σε σχέση με τις αντίστοιχες εγκρίσεις του έτους 2009. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου που γίνονται για κάλυψη απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών.

Επίσης στον ίδιο νόμο παρατίθενται περιορισμένες εξαιρέσεις από τα ανωτέρω και ειδικότερες ρυθμίσεις σε ότι αφορά αποσπάσεις προσωπικού. Ειδικότερα, αναφορικά με το εκπαιδευτικό προσωπικό οι αποσπάσεις σε θέσεις χωρίς πλήρη εκπαιδευτικά και διδακτικά καθήκοντα. Με ευθύνη του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αποσπάσεις εκπαιδευτικών μειώνονται υποχρεωτικά κατά πενήντα τοις εκατό (50%), το αργότερο μέχρι τις 30 Αυγούστου 2010.

Επιπλέον, απαγορεύονται στο σύνολό τους οι αποσπάσεις σε καθήκοντα διάφορα της ειδικότητάς τους του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού (στο νοσηλευτικό προσωπικό συμπεριλαμβάνεται το τεχνικό προσωπικό των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, καθώς και το προσωπικό του Ε.Κ.Α.Β.), του στρατιωτικού προσωπικού, καθώς και του προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού του Λιμενικού Σώματος.

Όλες οι υπάρχουσες αποσπάσεις του προσωπικού αυτού ανακαλούνται με ευθύνη των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μέχρι 30 Απριλίου 2010.

3.2.6 Ν.3845/6.5.2010 με τίτλο «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο»

Θεσμοθετείται η Ενιαία Αρχή Πληρωμής η οποία θα έχει την ευθύνη για την καταβολή των πάσης φύσεων αμοιβών που λαμβάνει το προσωπικό του Δημόσιου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α.

Επίσης, πέραν των μειώσεων που προβλεπόταν από τον Ν.3833/2010 για το προσωπικό του δημοσίου προβλέπεται νέα μείωση στα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις, αμοιβές και έξοδα παραστάσεως γενικά μειώνεται κατά ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%). Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρούνται τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεόμενα με το ανθυγεινό ή επικίνδυνο της εργασίας τους ή με το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους, Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και το κίνητρο απόδοσης. Η ίδια ρύθμιση ισχύει για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ενώ σε περίπτωση που το προσωπικό αυτό δεν λαμβάνει επιδόματα που αναφέρθηκαν παραπάνω, τότε οι πάσης φύσεως αμοιβές μειώνονται τα τρία τοις εκατό (3%)

Επίσης θεσμοθετείται μείωση των επιδομάτων εορτών και αδείας τα οποία καθορίζονται ως εξής:

- για το επίδομα εορτών Χριστουγέννων αυτό καθορίζεται στα 500 ευρώ
- για το επίδομα εορτών Πάσχα αυτό καθορίζεται στα 250 ευρώ
- το επίδομα άδειας καθορίζεται στα 250 ευρώ.

υπό την προϋπόθεση ότι οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων και των επιδομάτων Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας δεν υπερβαίνουν κατά μήνα, υπολογιζόμενες σε δωδεκάμηνη βάση, τα τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

3.2.7 Νόμος 3899/17.12.2010: Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας.

Το εξεταζόμενο θεσμικό πλαίσιο μέσω δύο άρθρων (άρθρο 2 και 3), προσδιορίζει τα εξής:

- Οι μειώσεις του 2010 εφαρμόζονται και το 2011 στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.
- Τις αποδοχές των εργαζομένων σε δημόσιες επιχειρήσεις και Ν.Π.Ι.Δ. που υπάγονται στη Γενική Κυβέρνηση (άρθρο 2).
- Την εισοδηματική πολιτική του έτους 2011 και τις σχετικές ρυθμίσεις για τον περιορισμό των προσλήψεων στους κρατικούς φορείς (άρθρο 3).

Σε ότι αφορά την **Αναπροσαρμογή αποδοχών των εργαζομένων σε δημόσιες επιχειρήσεις και Ν.Π.Ι.Δ. που υπάγονται στη Γενική Κυβέρνηση** προσδιορίζονται τα παρακάτω:

Θεσμοθετείται ανώτατο όριο αποδοχών που καταβάλλονται στους απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στις ΔΕΚΟ (όπως προσδιορίζονται στο νόμο 3429/2005), το οποίο από 1.1.2011 ανέρχεται στο ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ ανά μήνα, υπολογιζόμενο σε δωδεκάμηνη βάση. Υπέρβαση του ανωτέρω ορίου επιτρέπεται σε ειδικές περιπτώσεις και μέχρι την αμοιβή του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου στο οποίο υπάγονται.

Επιπλέον θεσμοθετείται μείωση κατά δέκα τοις εκατό (10%) στις πάσης φύσεως αποδοχές που καταβάλλονται στους απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στις ΔΕΚΟ (Ν.3429/2005). Από τη μείωση εξαιρούνται τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση, το ανθυγεινό ή επικίνδυνο της εργασίας, τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας, εφόσον τα επιδόματα αυτά έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού. Η παραπάνω μείωση διενεργείται εφόσον οι πάσης φύσεως αποδοχές υπερβαίνουν κατά μήνα, υπολογιζόμενες σε δωδεκάμηνη βάση, τα χίλια οκτακόσια (1.800) ευρώ. Το σύνολο των μειώσεων που επέρχεται δεν επιτρέπεται να υπερβεί το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πάσης φύσεως αποδοχών χωρίς την εφαρμογή των διατάξεων αυτών. Επίσης θεσμοθετείται ανώτατο όριο σε ότι αφορά στις αμοιβές για υπερωριακή εργασία, υπερεργασία, εκτός έδρας μετακίνηση και οδοιπορικά, καθώς για εργασία κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, το οποίο ανέρχεται σε το δέκα τοις εκατό (10%) των πάσης φύσεως αποδοχών που καταβάλλονται σε ετήσια βάση.

Σε ότι αφορά την **Εισοδηματική πολιτική έτους 2011 και ρυθμίσεις για τον περιορισμό των προσλήψεων στους κρατικούς φορείς (άρθρο 3)** προσδιορίζονται τα παρακάτω:

- Η εισοδηματική πολιτική του έτους 2010 όπως προσδιορίστηκε με το Ν.3833/2010, άρθρο 3 και η οποία αφορά στην απαγόρευση αυξήσεων για το 2010 εξαιρουμένων αυτών που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την μισθολογική ή υπηρεσιακή εξέλιξη εφαρμόζεται και για το έτος 2011.

- Καταργούνται οι εξαιρέσεις από τον κανόνα που ορίζει ότι, από 1.1.2011 μέχρι 31.12.2013 ο αριθμός των ετήσιων προσλήψεων και διορισμών του μόνιμου προσωπικού και του προσωπικού με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος συνολικά από το λόγο ένα προς πέντε (μία πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις), στο σύνολο των φορέων.
- Οι εγκρίσεις πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου για το έτος 2011 περιορίζονται κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%) σε σχέση με τις αντίστοιχες εγκρίσεις του έτους 2010.

3.3 Εισοδηματική πολιτική 2005-2011

Εισοδηματική πολιτική 2005 - Ν.3336/2005 : Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2003 περί επιβολής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και άλλες διατάξεις.

Το άρθρο 2 του κεφαλαίου Β' του συγκεκριμένου νόμου αφορά στην εισοδηματική πολιτική του 2005. Η εισοδηματική πολιτική για το έτος 2005 βασίζεται στις διατάξεις του Ν.3205/2003, καθώς ο μηνιαίος βασικός μισθός αποτελεί τη βάση για τη διαμόρφωση, κατά περίπτωση, των βασικών μισθών όλων των βαθμίδων (βλέπε σχετικό (βλέπε σχετικό πίνακα 3-1)).

Εισοδηματική πολιτική 2006 - Ν.3453/2006: Ρυθμίσεις στο φορολογικό καθεστώς των Συνδεδεμένων Εταιρειών και άλλες διατάξεις.

Στο άρθρο 11 του συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου προσδιορίζεται η εισοδηματική πολιτική του 2006. Η εισοδηματική πολιτική για το έτος 2006 βασίζεται στις διατάξεις του Ν.3205/2003, καθώς ο μηνιαίος βασικός μισθός αποτελεί τη βάση για τη διαμόρφωση, κατά περίπτωση, των βασικών μισθών όλων των βαθμίδων (βλέπε σχετικό πίνακα 3-1)).

Εισοδηματική πολιτική 2007 - Ν.3554/2007: Εισοδηματική πολιτική έτους 2007, φορολογικές και άλλες διατάξεις.

Το άρθρο 1, αφορά στην αναπροσαρμογή των βασικών μισθών του μέρους Β' Λοιπά Μισθολόγια του Ν.3205/2003 καθώς και του Βασικού Μισθού του Μ.Κ. 18 της Κατηγορίας ΥΕ στα 651€ (βλέπε σχετικό πίνακα 3-1).

Επιπλέον, προσδιορίζεται ότι από 1/9/2008 καταβάλλεται ποσό ίσο με το 8% του βασικού μισθού του Ανθυπολοχαγού, όπως αυτός διαμορφώνεται με την εισοδηματική πολιτική εκάστου έτους και αφορά επίδομα ειδικών συνθηκών σε μηνιαία βάση σε όλα τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, στο αστυνομικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και στο σύνολο του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος.

Καταργείται το άρθρο 10 του Ν.3205/2003, το οποίο αφορά σε αμοιβή για εργασία πέρα από τα συνήθη καθήκοντα.

Προσδιορίζεται η χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στο προσωπικό των Διευθύνσεων Αστυνομικών Επιχειρήσεων από 1/1/2008 στο ποσό των 80€.

Επιπλέον, στους αστυνομικούς, συνοριακούς φύλακες και ειδικούς φρουρούς, που μετατάσσονται σε υπηρεσία γραφείου, λόγω παθήματος κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας μηνιαίο επίδομα 100€. Το ίδιο επίδομα χορηγείται στο

προαναφερόμενο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας κατά το χρόνο αποχής από τα καθήκοντά του συνέπεια τραυματισμού του κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής από την ημέρα παθήματος.

Τέλος, χορηγείται στους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επίδομα προετοιμασίας, το οποίο ορίζεται στα 105€.

Εισοδηματική πολιτική 2008 - Ν.3670/2008: Αύξηση συντάξεων του Δημοσίου, εισοδηματική έτους 2008 και άλλες διατάξεις.

Το κεφάλαιο Β' του συγκεκριμένου νόμου αφορά στην εισοδηματική πολιτική του έτους 2008, η οποία εξειδικεύεται από τα άρθρα 5 και 6. Το άρθρο 5, αφορά στην αναπροσαρμογή των βασικών μισθών, του μέρους Β' Λοιπά Μισθολόγια του Ν.3205/2003 καθώς και του Βασικού Μισθού του Μ.Κ. 18 της Κατηγορίας ΥΕ του Μέρους Α' (βλέπε σχετικό πίνακα).

Το άρθρο 6, αφορά στην αναπροσαρμογή του βασικού μισθού με την ενσωμάτωση του ενός τρίτου του κινήτρου απόδοσης για κάθε κατηγορία προσωπικού στο βασικό μισθό κάθε κατηγορίας προσωπικού. Πέρα από την ενσωμάτωση αυτή επέρχεται αύξηση του βασικού μισθού κάθε κατηγορίας προσωπικού κατά 2,5% από 1/1/2008 και κατά 2% από 1/10/2008. Στο πλαίσιο του ίδιου άρθρου επισημαίνεται ότι καταργούνται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 7 του Ν.3205/2003 που αφορά στον τρόπο υπολογισμού των αποδοχών μισθολογικών κλιμακίων όλων των κατηγοριών. Κατά συνέπεια το επίδομα κινήτρου μετά την μερική ενσωμάτωσή του ανά κατηγορία προσωπικού διαμορφώνεται ως εξής:

- Κατηγορία ΥΕ: 57€
- Κατηγορία ΔΕ: 64€
- Κατηγορία ΤΕ ή ΠΕ χωρίς πτυχίο ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης: 64€
- Κατηγορία ΤΕ με πτυχίο Τ.Ε.Ι. ή ισότιμο: 90€
- Κατηγορία ΤΕ με πτυχίο Α.Ε.Ι. ή ισότιμο: 100€

Επιπλέον, στο πλαίσιο άρθρο 7 του συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου προσδιορίζεται πρόσθετη αμοιβή προσωπικού που κατέχει οργανική θέση στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων της τάξεως των 105€ μηνιαίως λόγω μετεγκατάστασης και η οποία χορηγείται στους δικαιούχους από 1/1/2009. Επίσης, για την ίδια κατηγορία προσωπικού και για την ίδια αιτία χορηγείται έκτακτη αμοιβή 3.000€, η οποία καταβάλλεται στους δικαιούχους σε τρεις ισόποσες δόσεις (1/6/2008, 1/9/2008 και 1/12/2008)

Τέλος, στα άρθρα 8 και 9 του εξεταζόμενου νόμου προσδιορίζεται ο επανακαθορισμός των επιδομάτων ειδικής απασχόλησης των υπαλλήλων των ΟΤΑ και η αναπροσαρμογή των επιδομάτων των ειδικών μισθολογίων αντίστοιχα.

Εισοδηματική πολιτική 2009 - Ν.3758/2009: Εταιρείες Ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις και άλλες διατάξεις.

Στο άρθρο 17 του συγκεκριμένου νόμου προσδιορίζεται η εισοδηματική πολιτική του 2009, για τους λειτουργούς και υπαλλήλους του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., τα μόνιμα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος. Στους παραπάνω χορηγείται, για το έτος 2009, εφάπαξ ποσό έκτακτης οικονομικής παροχής με βάση το ύψος των συνολικών μηνιαίων αποδοχών τους, συμπεριλαμβανομένων και των πάσης φύσεως επιδομάτων, πλην οικογενειακής παροχής, που καταβάλλονταν την 31.12.2008, τα εξής:

- α) Για σύνολο μηνιαίων αποδοχών μέχρι χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500 €), ποσό πεντακοσίων ευρώ (500 €).
- β) Για σύνολο μηνιαίων αποδοχών από χίλια πεντακόσια ένα ευρώ (1.501 €) μέχρι χίλια επτακόσια ευρώ (1.700 €), ποσό τριακοσίων ευρώ (300 €).

Τα ανωτέρω ποσά δεν υπόκεινται σε καμία κράτηση, τέλος και φόρο εισοδήματος.

Από τη παραπάνω ρύθμιση της εισοδηματικής πολιτικής για το 2009 εξαιρούνται οι δικαστικοί λειτουργοί, το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και οι ιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.).

Εισοδηματική πολιτική 2010

Η εισοδηματική πολιτική του 2010 καθορίστηκε με τους Ν.3833/2010 «Προστασία της εθνικής οικονομίας – Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης» και το Ν.3846 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο».

Η εισοδηματική πολιτική του 2010 περιελάμβανε μια σειρά περικοπών κυρίως σε ότι αφορά στα επιδόματα του δημοσίου όπως αναλυτικά παρουσιάζεται στη σχετική παράγραφο παρουσίασης των ανωτέρω νόμων, καθώς και απαγόρευση αυξήσεων για το 2010 εξαιρουμένων αυτών που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την μισθολογική ή υπηρεσιακή εξέλιξη.

Εισοδηματική πολιτική 2011

N.3899/2010 Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας

Η εισοδηματική πολιτική του έτους 2010 όπως προσδιορίστηκε με το N.3833/2010, άρθρο 3 και η οποία αφορά στην απαγόρευση αυξήσεων για το 2010 εξαιρουμένων αυτών που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την μισθολογική ή υπηρεσιακή εξέλιξη εφαρμόζεται και για το έτος 2011.

Πίνακας 3.1: Εξέλιξη Εισοδηματικής Πολιτικής - Βασικός Μισθός και Ειδικό Μισθολόγιο (σε €)

Μισθολογικό Κλιμάκιο / Βαθμός	2005	2006	2007	2008	2009	Μεταβολή 2005 - 2010
18ου Μ.Κ. της ΥΕ κατηγορίας	611	629	651	680	711	14,06%
Εισηγητής του Σ.Τ.Ε. και Ε.Σ., Πρωτοδίκης, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών, Πρωτοδίκης Διοικητικών Δικαστηρίων και Ειρηνοδίκης Β' Τάξης	1.057	1.089	1.127	2.067	2.067	48,86%
Ανθυπολοχαγός και αντίστοιχοι	746	768	795	882	899	17,02%
Τιτουλάριου Επισκόπου και Βοηθού Επισκόπου της Εκκλησίας της Ελλάδος	1.074	1.106	1.145	1.174	1.197	10,28%
Δικαστικού Αντιπροσώπου Ν.Σ.Κ.	1.057	1.089	1.127	2.067	2.067	48,86%
Ιατροδικαστή Δ' Τάξεως	1.055	1.087	1.125	1.153	1.176	10,29%
Λέκτορα ΑΕΙ	1.062	1.094	1.132	1.160	1.183	10,23%
Καθηγητή Εφαρμογών Τ.Ε.Ι.	941	969	1.003	1.028	1.048	10,21%
Ερευνητή Δ'	1.016	1.046	1.083	1.110	1.132	10,25%
Ειδικού Λειτουργικού Επιστήμονα Δ'	951	980	1.014	1.039	1.059	10,20%
Παρέδρου Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.)	1.096	1.129	1.169	1.198	1.221	10,24%
Συνεργάτη Β' ΚΕΠΕ	912	939	972	996	1.015	10,15%
Τακτικός Καθηγητής Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας	1.519	1.565	1.620	1.661	1.693	10,28%
Ακολούθου Πρεσβείας	910	937	970	1.064	1.117	18,53%
Επιμελητή Β' γιατρού Ε.Σ.Υ.	1.080	1.112	1.151	1.203	1.468	26,43%
Μουσικού	865	891	922	945	963	10,18%
Καθηγητή Εφαρμογών Α.Ε.Ν.		969	1.003	1.028	1.048	100,00%
Λέκτορα Α.Σ.Ε.Ι.	907	981	1.015	1.040	1.060	14,43%
Λέκτορα Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών			1.003	1.028	1.048	4,29%
Μ.Κ. 18 Αγροφύλακα			620	636	648	4,32%

Σημείωση: Η εισοδηματική πολιτική για το 2009 για τους λειτουργούς και υπαλλήλους του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., τα μόνιμα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος χορηγείται εφάπαξ ποσό έκτακτης οικονομικής παροχής ως εξής:

- α) Για σύνολο μηνιαίων αποδοχών μέχρι 1.500€ ποσό 500€.
- β) Για σύνολο μηνιαίων αποδοχών από 1.501€ μέχρι 1.700€ ποσό 300€.

4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

4.1 Εισαγωγή

Το μισθολογικό κόστος στον ελληνικό δημόσιο τομέα αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο ποσοστό των πρωτογενών δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού, αγγίζοντας το 32% (Πηγή: Έκθεση για το Μισθολόγιο του Ελληνικού Δημόσιου Τομέα, ΣΟΕ). Ως εκ τούτου, η άσκηση μισθολογικής πολιτικής με ορθολογικά κριτήρια και η άσκηση επιδοματικής πολιτικής με ενιαία και αντικειμενικά κριτήρια αποτελεί τη λύση στο φαινόμενο της ασυμμετρίας αμοιβών μεταξύ των υπαλλήλων, τόσο στη σχέση καταληκτικού προς εισαγωγικό μισθό, όσο και στη διαφοροποίηση των μηνιαίων αποδοχών ανά υπουργείο ή φορέα.

Στο κεφάλαιο 4 παρουσιάζεται η δομή και η λογική του μισθολογίου και πως αυτό επηρεάζεται από την πληθώρα των επιδομάτων και των μισθολογικών διαφορών που προκύπτουν σε όλο σχεδόν το εύρος του δημόσιου τομέα.

Σκοπός είναι η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων, η τεκμηρίωση και παρουσίαση της παρούσας πραγματικής κατάστασης. Αυτά τα συμπεράσματα χρήσιμο είναι να ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση του νέου μισθολογίου, έτσι ώστε η νέα μισθολογική πολιτική να βασίζεται σε ορθολογικά, ενιαία και αντικειμενικά κριτήρια, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις γενικότερες συνθήκες εργασίας.

4.2 Παρουσίαση Μισθολογίου

Το μισθολόγιο αποτελείται από το γενικό μισθολόγιο που αφορά στους υπαλλήλους του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) καθώς από και τα ειδικά μισθολόγια για τις ειδικές κατηγορίες (Σώματα Ασφαλείας, Στρατιωτικοί, Δικαστικοί, Ιατροί Εθνικού Συστήματος Υγείας, κ.λπ.).

Οι νόμοι Ν.3205/2003, Ν.3453/06, 3554/07, Ν.3670/08, Ν.3758/09, Ν.3833/2010, Ν.3845/2010 και 3899/2010 περιλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, που αφορά στη θέσπιση του μισθολογίου στο δημόσιο τομέα και τις αναθεωρήσεις αυτού, τη διαμόρφωση εισοδηματικής πολιτικής για κάθε έτος τις αναθεωρήσεις δημοσιονομικού χαρακτήρα για την ελληνική οικονομία. Βάση του ισχύοντος μισθολογίου αποτελεί ο Ν.3205/2003, μέσω του οποίου έχει θεσπιστεί η καθιέρωση τεσσάρων (4) διαφορετικών μισθολογικών κλιμάκων για τις κατηγορίες ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ και ΠΕ αντίστοιχα, με δεκαοκτώ (18) Μισθολογικά Κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε κατηγορία.

Στο μελλοντικό μισθολόγιο, βασική αλλαγή πιθανά αποτελεί ο περιορισμός των επιδομάτων, προκειμένου να αμβλυνθεί και να αποκατασταθεί σε ορθολογικότερα επίπεδα η σχέση μεταξύ του βασικού μισθού και των συνολικών αποδοχών που λαμβάνουν οι υπάλληλοι, καθώς και να απλοποιηθεί η δομή του και να μειωθεί το διαχειριστικό κόστος παρακολούθησης και εφαρμογής του, καθώς επίσης και γιατί πρέπει να καλυφθούν οι απαιτήσεις της νέας δημοσιονομικής πολιτικής όπως ορίζεται από τους Ν.3833/2010, Ν.3845/2010 και 3899/2010.

Οι βασικές αρχές του ισχύοντος μισθολογίου είναι οι εξής:

- Η μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου είναι ανάλογη με τα χρόνια υπηρεσίας του
- Υπάρχει ενιαία βαθμολογική κλίμακα με 18 Μισθολογικά Κλιμάκια (Μ.Κ.). Κάθε κατηγορία προσωπικού εξελίσσεται στα 18 Μ.Κ. της κλίμακας αυτής.

Στα παρακάτω κεφάλαια παρουσιάζεται το μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων, χωρισμένο σε δύο μέρη. Στο Γενικό μισθολόγιο των πολιτικών υπαλλήλων και στα ειδικά μισθολόγια συγκεκριμένων κατηγοριών λειτουργών και υπαλλήλων (Δικαστικοί, μέλη ΔΕΠ-Πανεπιστημίων, μόνιμα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ενόπλων Δυνάμεων, Διπλωμάτες, κ.α.).

4.2.1 Γενικό Μισθολόγιο

Στο Γενικό Μισθολόγιο υπάγονται οι μόνιμοι και οι δόκιμοι πολιτικοί υπάλληλοι του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) καθώς και οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου και μόνιμοι αγροτικοί ιατροί.

Μια πρώτη προσέγγιση ανάλυσης του Γενικού Μισθολογίου παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί. Το Γενικό Μισθολόγιο αποτελείται από τις εξής τέσσερις (4) ενότητες:

Δομή Γενικού Μισθολογίου	Συχνότητα Χορήγησης
A. Βασικός Μισθός	Κατά μήνα
B. Κίνητρο Απόδοσης & Επιδόματα που χορηγεί το κάθε Υπουργείο/Υπηρεσία	Κατά μήνα
Γ. Επιδόματα που χορηγούνται υπό προϋποθέσεις (οικογενειακό, μεταπτυχιακό, κ.λπ.)	Κατά μήνα
Δ. Αποζημίωση πρόσθετης απασχόλησης (υπερωρίες, εργασία πέραν του πενθημέρου, κ.λπ.)	Κατά περίπτωση

Ο βασικός μισθός, το κίνητρο απόδοσης, τα επιδόματα που χορηγεί το κάθε Υπουργείο σε όλους τους υπαλλήλους του αποτελούν τις προβλεπόμενες αμοιβές που δίνονται σε τακτική βάση. Τα επιδόματα που χορηγούνται υπό προϋποθέσεις αποτελούν τις προβλεπόμενες αμοιβές που δίνονται υπό προϋποθέσεις. Οι αμοιβές για υπερωρίες και συμμετοχή σε συλλογικά όργανα αποτελούν πρόσθετες αμοιβές και μαζί με τις προβλεπόμενες αμοιβές αποτελούν τις συνολικές πραγματικές αμοιβές.

A. Βασικός Μισθός

Ο Βασικός Μισθός κάθε εργαζομένου, ο οποίος χορηγείται κάθε μήνα, προσδιορίζεται από το μισθολογικό κλιμάκιο της κατηγορίας, στην οποία ανήκει ο εργαζόμενος.

Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων χωρίζονται σε τέσσερις (4) κατηγορίες.

Πίνακας 4.1: Κατηγορίες Εκπαίδευσης

Κατηγορία Εκπαίδευσης
Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) με πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών αλλοδαπής
Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) , με πτυχίο Λυκείου, έπειτα από δωδεκαετή (12) φοίτηση
Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) , με πτυχίο Γυμνασίου, έπειτα από εννεαετή (9) φοίτηση

Ο διοριζόμενος εισέρχεται στην Υπηρεσία με το εισαγωγικό μισθολογικό κλιμάκιο της κατηγορίας στην οποία ανήκει η θέση που διορίζεται. Κάθε κατηγορία έχει 18 μισθολογικά κλιμάκια.

Ο βασικός μισθός για το Μισθολογικό Κλιμάκιο 18 για την κάθε κατηγορία εκπαίδευσης, όπως φαίνεται στον πίνακα 4.2, διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 4.2: Βασικός Μισθός για το Μισθολογικό Κλιμάκιο 18 ανά Κατηγορία Εκπαίδευσης

Κατηγορία Εκπαίδευσης	Βασικός Μισθός (Μ.Κ. 18)	Σχέση με την προηγούμενη κατηγορία	Σχέση με την κατηγορία εκπαίδευσης ΥΕ
ΥΕ	711	1	1
ΔΕ	830	1,167	1,167
ΤΕ	938	1,130	1,319
ΠΕ	984	1,049	1,384

Σημειώνεται ότι από 1.1.2008 στους βασικούς μισθούς των μισθολογικών κλιμακίων όλων των κατηγοριών προσωπικού (Δημόσιο, Γραμματεία των Δικαστηρίων και των Εισαγγελιών, των Έμμισθων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων της χώρας, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου και μόνιμοι αγροτικοί ιατροί), ενσωματώθηκε το ένα τρίτο (1/3) του κινήτρου απόδοσης κάθε κατηγορίας.

Ο πίνακας 4.3 παρουσιάζει τους βασικούς μισθούς ανά μισθολογικό κλιμάκιο και ανά κατηγορία εκπαίδευσης των υπαλλήλων.

Πίνακας 4.3: Βασικός Μισθός ανά Μισθολογικό Κλιμάκιο και Κατηγορία Εκπαίδευσης

ΕΤΗ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΥΕ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΔΕ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΤΕ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΠΕ
0	18	711	830	938	984
1	17	740	863	976	1.024
3	16	769	898	1.015	1.065
5	15	798	932	1.053	1.105
7	14	828	967	1.092	1.144
9	13	857	1.000	1.130	1.185
11	12	886	1.035	1.168	1.225
13	11	915	1.069	1.207	1.264
15	10	945	1.104	1.245	1.305
17	9	974	1.138	1.283	1.345
19	8	1.003	1.171	1.322	1.385
21	7	1.032	1.206	1.360	1.425
23	6	1.062	1.240	1.398	1.465

ΕΤΗ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΥΕ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΔΕ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΤΕ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΠΕ
25	5	1.091	1.275	1.437	1.506
27	4	1.120	1.308	1.474	1.546
29	3	1.150	1.343	1.513	1.585
31	2	1.179	1.377	1.552	1.626
33	1	1.208	1.412	1.589	1.666

Παρατηρείται ότι τα μισθολογικά κλιμάκια δεν εξαρτώνται από κριτήρια όπως η θέση ευθύνης, η ειδικότητα, το επίπεδο και η σχέση συναλλαγής και παροχής υπηρεσιών προς τον πολίτη, αλλά μόνον από την εκπαίδευση και τον χρόνο υπηρεσίας του υπαλλήλου. Παρατηρούμε ότι η σχέση αρχικού και καταληκτικού βασικού μισθού – της τάξεως του 1,70 – δε διαφέρει μεταξύ των εκπαιδευτικών κατηγοριών.

B. Κίνητρο Απόδοσης και επιδόματα που χορηγούνται από το κάθε υπουργείο ή υπηρεσία.

Οι μηνιαίες αποδοχές του κάθε υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό μισθό του Μισθολογικού Κλιμακίου της κατηγορίας του και τα επιδόματα και τις παροχές που προβλέπονται από τους εκάστοτε νόμους. Τα επιδόματα στόχευαν στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη μείωση της διαφθοράς. Ωστόσο, είναι αμφίβολη η αποτελεσματικότητά τους σήμερα.

Το κίνητρο απόδοσης χορηγείται σε όλους τους υπαλλήλους, ανάλογα με την κατηγορία εκπαίδευσης που ανήκουν, για την αύξηση της αποδοτικότητας αυτών, την προσαρμογή των υπηρεσιών και του προσωπικού στις απαιτήσεις των νέων τεχνολογιών και τη βελτίωση της εξυπηρέτησης του πολίτη.

Το κίνητρο απόδοσης ορίζεται κατά κατηγορία υπαλλήλων ως εξής:

Πίνακας 4.4: Κίνητρο Απόδοσης ανά Κατηγορία Εκπαίδευσης

Κατηγορία Εκπαίδευσης	Κίνητρο Απόδοσης €
ΥΕ	57
ΔΕ	64
ΤΕ	90
ΠΕ	100

Σημειώνεται ότι στις κατηγορίες ΥΕ και ΔΕ, το κίνητρο απόδοσης σε υπάλληλο με 25 έτη υπηρεσίας, διαμορφώνεται στα 67 και 74 ευρώ αντίστοιχα, προσαυξανόμενα κατά δέκα ευρώ.

Σε γενικές γραμμές, το κάθε Υπουργείο έχει τη δική του επιδοματική πολιτική, με αποτέλεσμα τα χορηγούμενα επιδόματα – πέρα από το επίδομα κινήτρου απόδοσης – να διαφέρουν αρκετά στο ύψος των αμοιβών, ενώ και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την παροχή τους, είναι:

- παροχή πρόσθετου έργου
- παροχή ελεγκτικού έργου (π.χ. έλεγχος πετρελαιοειδών)
- παροχή έργου αυξημένης σπουδαιότητας (π.χ. εισπραξη δημοσίων εσόδων, δασμών, μείωση δαπανών κ.λπ.)

Αυτό, έχει ως αποτέλεσμα τα χορηγούμενα επιδόματα να επιφέρουν αποκλίσεις μισθών τόσο μεταξύ των διαφορετικών υπουργείων, όσο και μεταξύ διαφορετικών υπηρεσιών μέσα στο ίδιο υπουργείο. Επί της ουσίας, η χορήγηση των επιδομάτων κατά αυτό τον τρόπο προκαλεί στρεβλώσεις και αμοιβές δύο ή περισσότερων ταχυτήτων.

Ο πίνακας 4.5 παρουσιάζει συνοπτικά τα επιδόματα που χορηγούνται από την Κεντρική Διοίκηση. Παρατηρείται ότι κάθε Υπουργείο ή Υπηρεσία της Κεντρικής Διοίκησης χορηγεί διαφορετικά ποσά ή αριθμό επιδομάτων. Επίσης, η δομή του κάθε επιδόματος διαφέρει από υπουργείο σε υπουργείο. Έτσι, ενώ σε ένα υπουργείο (π.χ. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης) το ειδικό επίδομα των 161,92 ευρώ είναι το ίδιο για όλες τις κατηγορίες εκπαίδευσης (ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ) σε άλλο υπουργείο (π.χ. Υπουργείο Εξωτερικών), το ειδικό επίδομα που παρέχεται είναι διαφορετικό για κάθε κατηγορία εκπαίδευσης, αλλά επίσης διαφέρει και ανάμεσα στα μισθολογικά κλιμάκια της κάθε κατηγορίας εκπαίδευσης (ΥΕ 55 -97 ευρώ, ΔΕ 161-323 ευρώ, ΤΕ 323-485 ευρώ, ΠΕ 323-485 ευρώ).

Πίνακας 4.5: Ειδικά Επιδόματα υπαλλήλων Υπουργείων, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΑ ΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΜΚ
Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Ειδικό Επίδομα ¹³	ΥΕ	496,9-544,4
		ΔΕ	520,6-568,1
		ΤΕ	544,4-591,9
		ΠΕ	544,4-591,9
	Επίδομα (Υπαλλήλων πρώην Υπουργείου Προεδρίας)	ΥΕ	507,3-557,2
		ΔΕ	527,7-577,9
		ΤΕ	551,3-600,4
		ΠΕ	555,3-598,8
	Επίδομα Υπαλλήλων Τυπογραφείου ¹⁴	ΥΕ	646,2 - 719,1
		ΔΕ	672,1 - 729,1
		ΤΕ	701,5 - 770,1
		ΠΕ	616,6 - 660,3
	Ειδικών Συνθηκών Υπαλλήλων Τυπογραφείου	ΥΕ,ΔΕ,ΤΕ,ΠΕ	35
Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142,49
	Ειδικών Συνθηκών	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	283,36
Υπουργείο Οικονομικών (Εφοριακοί, Δημοσιονομικοί (ΓΛΚ), Υπάλληλοι Ελεγκτικού Συνεδρίου)	Επίδομα ΔΙΒΕΕΤ	ΥΕ	808,8-1.504,3
		ΔΕ	911-1.700,8
		ΤΕ	952,2-1.733,8
		ΠΕ	991,7-1.757,9
Υπουργείο Οικονομικών (Τελωνειακοί & υπάλληλοι του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων)	Επίδομα ΔΕΤΕ	ΥΕ	925,3-1.373,1
		ΔΕ	1.043,3-1.602,5
		ΤΕ	1.081,2-1.674,3
		ΠΕ	1.115,3-1.710,1

¹³ Σημειώνεται ότι τα ποσά των επιδομάτων αλλάζουν ανάλογα με την κατηγορία εκπαίδευσης αλλά και διαφέρουν σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο.

¹⁴ Σημειώνεται ότι τα ποσά των επιδομάτων αλλάζουν ανάλογα με την κατηγορία εκπαίδευσης αλλά και διαφέρουν σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο.

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΑ ΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΜΚ
Υπουργείο Οικονομικών – Γενικό Χημείο του Κράτους	Επίδομα ΔΕΧΕ	ΥΕ	946,2-1406,7
		ΔΕ	1.125-1.614,9
		ΤΕ	1.093,2-1.693,7
		ΠΕ	1.131,8-1.780,9
Υπουργείο Εξωτερικών	Προσωπική διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142,49
	Ειδικό Επίδομα ¹⁵	ΥΕ	55,86 -97,15
		ΔΕ	161,9-323,8
		ΤΕ	32,84-485,7
		ΠΕ	323,8-485,7
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142,49
Υπουργείο τέως Οικονομίας και υπάλληλοι ΕΛΣΤΑΤ, ΚΕΠΕ	Ειδική Παροχή	ΥΕ	800-1.488
		ΔΕ	901-1.682
		ΤΕ	941-1.716
		ΠΕ	980-1.739
Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας	Ειδικό Επίδομα ¹⁶	ΥΕ	455,8 - 471,9
		ΔΕ	493,8 - 510
		ΤΕ	544,0 - 564,2
		ΠΕ	620,9 - 650,1
	Επίδομα Διεύθυνσης ΚΕΔΑΚ	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ	404,8
		ΠΕ	485,7
Γενική Γραμματεία Μακεδονίας-Θράκης	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142
	Πάγια αποζημίωση εξόδων κίνησης	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	218,59
Υπουργείο Θαλάσσιων	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	121,49

¹⁵ Σημειώνεται ότι το ποσό του συγκεκριμένου επιδόματος αλλάζει ανάλογα με την κατηγορία εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, το ποσό του συγκεκριμένου επιδόματος είναι διαφορετικό σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο της κάθε κατηγορίας εκπαίδευσης.

¹⁶ Σημειώνεται ότι τα ποσά των επιδομάτων αλλάζουν ανάλογα με την κατηγορία εκπαίδευσης αλλά και διαφέρουν σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΑ ΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΜΚ
Υποθέσεων (Γ.Γ. Αιγαίου)	Πάγια αποζημίωση εξόδων κίνησης	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	242,88
Υπουργείο Θαλάσσιων Υποθέσεων	Ειδική Παροχή	ΥΕ	154,43
Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ	Ειδικό Επίδομα	ΥΕ	387,18
		ΔΕ	434,32
		ΤΕ	479,63
		ΠΕ	496,90
	Υπομηχανικών 3 τοις χιλίοις	ΤΕ	479,63
Υπουργείο Παιδείας (Κεντρική Υπηρεσία)	Μηχανικών 6 & 7 τοις χιλίοις	ΠΕ	570
	Προσωπική διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142
Υπουργείο Μεταφορών	Ειδική Παροχή	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	85
	Επίδομα εξεταστών & βοηθών εξεταστών	ΥΕ, ΔΕ	327,88
		ΤΕ, ΠΕ	445,28
Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)	Euro control (Άρθ.34 Ν.2682/99) ¹⁷	ΥΕ, ΔΕ	191
		ΤΕ	209
		ΠΕ	239
	Euro control (Άρθ.73 Ν.3421/06) ¹³	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	392
	Ειδικών συνθηκών	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	105,64
	ΤΕ Ηλεκτρονικού	ΠΕ	1.162 – 1.389
	ΠΕ Ηλεκτρονικού	ΠΕ	1.390 – 1.590
	ΠΕ Ελεγκτή	ΠΕ	2.124 – 2.163
Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης (Σώμα Επιθεώρησης)	Προσωπική διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142,49
	Ειδικό Επίδομα	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	161,92

¹⁷ Σημείωση: Οι υπάλληλοι της συγκεκριμένης Υπηρεσίας λαμβάνουν και άλλο ένα επίδομα, το οποίο είναι η διαφορά των επιδομάτων Ν.2166/93, 2366/95 και 2434/96, με το κίνητρο απόδοσης. Τα ποσά των συγκεκριμένων επιδομάτων είναι διαφορετικά για κάθε κατηγορία εκπαίδευσης και επίσης εξαρτώνται από τον αριθμό των πτήσεων/δρομολογίων.

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΑ ΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΜΚ
Εργασίας, Κεντρική Υπηρεσία)			
Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142
	Ειδική Παροχή	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	242,88
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Υπαλλήλων υπουργείου	ΥΕ	367,56
		ΔΕ	379,7
		ΤΕ	406,42
		ΠΕ	445,28
Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	Ειδικό επίδομα	ΥΕ	522,19
		ΔΕ	527,05
		ΤΕ	531,9
		ΠΕ	536,76
	Επίδομα Δικαστικών Υπαλλήλων	ΥΕ	417,75
		ΔΕ	422,61
		ΤΕ	427,47
		ΠΕ	432,33
Υπουργείο Πολιτισμού	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142
	Ειδικό Επίδομα	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	121,44
Υπουργείο Πολιτισμού (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	211
	Ειδικό Επίδομα	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	121,44
Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης	Ειδική Παροχή	ΥΕ	413,70
		ΔΕ	425,84
		ΤΕ	437,99
		ΠΕ	450,14
ΕΟΤ	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142
		ΥΕ	271,22
		ΔΕ	283,36
		ΤΕ	295,50
		ΠΕ	307,65
		ΔΕ	169,88
		ΤΕ	185,32

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΑ ΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΜΚ
		ΠΕ	200,76
Υπάλληλοι Γραμματειών ΑΔΑ	Ειδική παροχή	ΥΕ, ΔΕ	510
		ΤΕ, ΠΕ	566,72
ΝΠΔΔ	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	142
Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση	Ειδικής Απασχόλησης	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	40,48
	Προσωπική Διαφορά	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	102
Υπάλληλοι Νοσοκομείων	Νοσοκομειακό και Τροφής (Υγειονομικοί Α' και Β')	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	255 – 279,3
Υπάλληλοι ΟΤΑ Α' βαθμού	Έξοδα κίνησης	ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ	295,50
	Ειδικής Απασχόλησης	ΥΕ	170
		ΔΕ	121,44
		ΤΕ	121,44
		ΠΕ	89,05
Υπάλληλοι Αποκεντρωμένων Διοικήσεων	Ειδική Παροχή	ΥΕ	259,38 – 283,14
		ΔΕ	279,35 – 303,11
		ΤΕ	307,43 – 331,18
		ΠΕ	323,62 – 347,38

Γ. Τακτικά επιδόματα υπαλλήλων Υπουργείων, ΟΤΑ και ΝΠΔΔ, τα οποία καταβάλλονται υπό προϋποθέσεις

Η επιδοματική πολιτική των κυβερνήσεων έχει ως γενικό σκοπό την παροχή κινήτρων για αποτελεσματική εργασία, επιμόρφωση και ανάληψη πρωτοβουλίας από τους δημόσιους υπαλλήλους, ενώ παράλληλα λαμβάνει υπόψη της στη χορήγηση επιδομάτων διάφορα άλλα κοινωνικά και γεωγραφικά κριτήρια, καθώς και τις ιδιαιτερότητες των θέσεων εργασίας.

Τα επιδόματα των υπαλλήλων Υπουργείων, ΟΤΑ και ΝΠΔΔ που χορηγούνται υπό προϋποθέσεις, καταβάλλονται σε μηνιαία βάση, με την προϋπόθεση ότι ο υπάλληλος πληροί τα κριτήρια χορήγησης τους. Τα επιδόματα αυτά θα μπορούσαμε να τα διαχωρίσουμε στις εξής κατηγορίες:

1. Επιδόματα που αφορούν στην ιδιαιτερότητα της θέσεως εργασίας/ρόλου
2. Επιδόματα που αφορούν σε γεωγραφικά κριτήρια

3. Επιδόματα που αφορούν στο εκπαιδευτικό επίπεδο των υπαλλήλων
4. Επιδόματα που αφορούν στο επίπεδο ευθύνης
5. Επιδόματα που έχουν κοινωνικό/προνοιακό χαρακτήρα

Σημειώνεται ότι τα επιδόματα αυτά καταβάλλονται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτών, προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους και στις ειδικότητες που δικαιολογούν την καταβολή τους. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος απομακρυνθεί για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. μετακίνηση, απόσπαση, μετάθεση, μετάταξη, διάθεση) από τα καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση τους, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή τους, με ευθύνη του οικείου προϊσταμένου.

1. Επιδόματα που σχετίζονται με το ρόλο

Τα επιδόματα που σχετίζονται με το ρόλο, αφορούν στις υπευθυνότητες της συγκεκριμένης θέσης εργασίας και χορηγούνται στους υπαλλήλους, εφόσον τηρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις (π.χ. αν ο ρόλος αφορά στη διαχείριση χρημάτων, κατά αποκλειστικό και πλήρες ωράριο απασχόλησης, χορηγείται επίδομα διαχειριστικών λαθών), όπως αυτές ορίζονται από το νόμο και τις υπουργικές διατάξεις. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα επιδόματα και το ποσό που αντιστοιχεί.

Πίνακας 4.6: Επιδόματα που σχετίζονται με το Ρόλο

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Ποσό €
Επίδομα Μεταφραστών – Διερμηνέων	23,46
Επίδομα πληροφορικής (παρέχεται σε 3 κατηγορίες)	59,91 - 97,15
Επίδομα εξω-διδακτικής απασχόλησης	288,14
Επίδομα διδακτικής προετοιμασίας	85
Επίδομα Νοσοκομειακό και Τροφής (διοικητικοί υπάλληλοι)	255,02
Επίδομα Νοσοκομειακό και Τροφής (νοσοκομειακοί υπάλληλοι)	279,31
Ειδικών συνθηκών εργασίας (ενοποίηση επιδομάτων ανθυγιεινής, επικίνδυνης, και ειδικών συνθηκών εργασίας) – Κατηγορία α'	22
Ειδικών συνθηκών εργασίας (ενοποίηση επιδομάτων ανθυγιεινής, επικίνδυνης, και ειδικών συνθηκών εργασίας) – Κατηγορία α'	35
Ειδικών συνθηκών εργασίας (ενοποίηση επιδομάτων ανθυγιεινής, επικίνδυνης, και ειδικών συνθηκών εργασίας) – Κατηγορία α'	53

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Ποσό €
Αρχαιολογικών ερευνών	186,2
Εκπαιδευτικού προσωπικού μειονοτικών σχολείων (παρέχεται σε 4 κατηγορίες)	32,38-344,08
Εκπαιδευτικού προσωπικού σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης	157,87
Υψηλού βαθμού ευθύνης και ασφάλειας στους υπαλλήλους της ΕΥΠ	242,88-449,33
Αντισταθμίσματος διαχειριστικών λαθών	48,57
Ειδικό επίδομα προσωπικού των σωφρονιστικών & αναμορφωτικών καταστημάτων	202,4
Ραδιενέργειας του προσωπικού του ΕΚΕΦΕ-ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ (3 ζώνες)	88 - 264
Ρουχισμού υπαλλήλων Υπουργείου Πολιτισμού	33
Οικονομικό κίνητρο προσωπικού Γ.Γ. Κοινωνικών Ασφαλίσεων & Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, πλην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	97,15-202,40
Επίδομα Γεωτεχνικών ¹⁸	50
Υπαλλήλων Αποσπασμένων σε Διαχειριστικές Αρχές	190,25-783,69
Υπάλληλοι Περιφερειών που υπηρετούν σε Διευθύνσεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης	50-150
Ειδική πρόσθετη αμοιβή επιθεωρητών περιβάλλοντος	421
Επίδομα ειδικής πρόσθετης αμοιβής ΕΦΕΤ	255-446,90
Ειδική πρόσθετη αμοιβή στους υπηρετούντες στο Γραφείο του Γεν. Επιθ. Δημόσιας Διοίκησης	380,51-607,20
Ειδική αποζημίωση του Γεν. Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης	526,24

Πηγή: Ν.3205/2003 & Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

2. Επιδόματα που αφορούν σε γεωγραφικά κριτήρια

Σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν επιδόματα που χορηγούνται στους υπαλλήλους με βάση τα γεωγραφικά κριτήρια (π.χ. χορήγηση επιδόματος σε όσους υπηρετούν σε προβληματικές ή/και παραμεθόριες περιοχές και μόνο κατά το χρόνο παραμονής τους στις περιοχές αυτές).

¹⁸ Το παραπάνω ποσό αποτελεί το συνήθη μέσο όρο και κυμαίνεται ανάλογα με τον αριθμό των ελέγχων

Πίνακας 4.7: Επιδόματα που αφορούν σε Γεωγραφικά Κριτήρια

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Ποσό €
Προβληματικών και Παραμεθόριων περιοχών	97,15
Άγονων περιοχών ιατρών υπηρεσίας υπαίθρου και μονίμων αγροτικών ιατρών	445,28
Υπαλλήλων που υπηρετούν στη Δήλο	80,96
Ειδικό επίδομα αντισταθμίσματος αναγκαστικής θητείας στις Αρχές της Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπ. Εξωτερικών ¹⁹	1.606-8.520
Κίνητρο προσέλκυσης & παραμονής ιατρών σε προβληματικές & άγονες περιοχές	28,33-445,28
Ειδικό επιμίσθιο εκπαιδευτικών που υπηρετούν στο εξωτερικό ²⁰	1.000-1.500

Πηγή: Ν.3205/2003 & Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

3. Επιδόματα που αφορούν στο εκπαιδευτικό επίπεδο των υπαλλήλων

Τα επιδόματα αυτά παρέχονται για τίτλους που έχουν χορηγηθεί με ξεχωριστές σπουδές, μετά τη λήψη του πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης. Προκειμένου για κατόχους τίτλων αλλοδαπών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, το επίδομα παρέχεται μετά την αναγνώριση της ισοτιμίας τους προς τους μεταπτυχιακούς τίτλους που απονέμονται από τα Πανεπιστήμια της ημεδαπής, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Ειδικότερα, το επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών χορηγείται μόνο στην περίπτωση που το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών σπουδών είναι συναφές με το αντικείμενο απασχόλησης του υπαλλήλου, όπως προκύπτει από την προκήρυξη της θέσεως κατά την πλήρωση και την περιγραφή της εργασίας, από τον Οργανισμό της Υπηρεσίας.

¹⁹ Το παραπάνω ποσό κυμαίνεται ανάλογα με την κατηγορία του υπαλλήλου και τη χώρα

²⁰ Το παραπάνω ποσό κυμαίνεται ανάλογα με τη χώρα

Πίνακας 4.8: Επιδόματα που αφορούν εκπαιδευτικό επίπεδο των υπαλλήλων

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Ποσό €
Μεταπτυχιακών σπουδών (μεταπτυχιακό)	45
Μεταπτυχιακών σπουδών (διδακτορικό)	75
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	40

Πηγή: N.3205/2003 & Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

4. Επιδόματα που αφορούν στο επίπεδο ευθύνης

Πίνακας 4.9: Επιδόματα που αφορούν στο επίπεδο ευθύνης

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Ποσό €
Θέσης ευθύνης (Γενικών Διευθυντών, Διευθυντών, Τμηματαρχών)	20,24 – 165,97
Επίδομα ειδικής απασχόλησης για τα στελέχη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Σχολικοί Σύμβουλοι, Διευθυντές και Υποδιευθυντές σχολικών μονάδων)	71,24-190,25

Πηγή: N.3205/2003 & Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

5. Επιδόματα που έχουν κοινωνικό/προνοιακό χαρακτήρα

Πίνακας 4.10: Επιδόματα που έχουν κοινωνικό/προνοιακό χαρακτήρα

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Ποσό €
Οικογενειακή Παροχή ²¹	35-165

Δ. Αποζημίωση υπαλλήλων Υπουργείων, ΟΤΑ και ΝΠΔΔ, τα οποία καταβάλλονται κατά περίπτωση, λόγω πρόσθετης απασχόλησης

²¹ Το επίδομα κυμαίνεται ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων.

-Για έγγαμο υπάλληλο, χωρίς ή με ενήλικα τέκνα, τριάντα πέντε ευρώ (35 €), για το πρώτο τέκνο (18€), για το δεύτερο τέκνο (18€), για το τρίτο τέκνο (47€), για το τέταρτο τέκνο (47€) και για το πέμπτο τέκνο και άνω (73€)

Σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν τα επιδόματα που χορηγούνται στους υπαλλήλους για την πρόσθετη απασχόληση τους στο αντικείμενο τους ή για την εργασία τους πέρα από τα συνήθη καθήκοντα τους.

**Πίνακας 4.11: Επιδόματα που αφορούν σε αποζημίωση υπαλλήλων Υπουργείων,
ΟΤΑ και ΝΠΔΔ, τα οποία καταβάλλονται κατά περίπτωση, λόγω πρόσθετης
απασχόλησης**

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Ποσό €
Αποζημίωση μελών συλλογικών οργάνων (Ανώτερο ποσό μηνιαίως)	400
Πέραν του πενθημέρου Φυλάκων & Σωφρονιστικών Καταστημάτων για κάθε ημέρα (Σωφρονιστικά Καταστήματα)	41
Πέραν του πενθημέρου Φυλάκων & Σωφρονιστικών Καταστημάτων για κάθε ημέρα (Μουσεία και Αρχαιολογικοί χώροι)	50
Αποζημίωση Πρόσθετης Απασχόλησης Εκπαιδευτικού Προσωπικού (π.χ. Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης)	91,6
Ειδική αποζημίωση των ΚΕΔΑΚ (βοηθός ελεγκτής καυσίμων), για κάθε ημέρα ελέγχου	97,15
Ειδική αποζημίωση των ΚΕΔΑΚ (ελεγκτής καυσίμων), για κάθε ημέρα ελέγχου	121,44
Ειδική αποζημίωση των κλιμακίων ελέγχου Λαϊκών Αγορών (για τον κάθε έλεγχο)	41,6
Πάγια αποζημίωση για απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας	218,39-445,28
Υπερωρίες	Μέχρι 40 ώρες το μήνα
Αποζημίωση για απασχόληση πέραν του κανονικού ωραρίου υπαλλήλων που έχουν διατεθεί στα γραφεία Βουλευτών	Μέχρι 60 ώρες το μήνα
Επίδομα Γεωπόνων-Κτηνιάτρων για διενέργεια φυτό-υγειονομικών ελέγχων (το επίδομα κυμαίνεται ανάλογα με τον αριθμό των ελέγχων)	Μέχρι 500

Πηγή: Ν.3205/2003 & Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Παρακάτω γίνεται ανάλυση των προβλεπόμενων αμοιβών ανά Υπουργείο, σύνολο βασικού μισθού, κίνητρο απόδοσης και εκάστοτε επίδομα ή επιδόματα κάθε υπουργείου, έτσι ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα ήδη από τις προβλεπόμενες αμοιβές των Υπουργείων.

Στην ανάλυση έχουν ληφθεί υπόψη τα κυριότερα υπουργεία. Αφορά δε όσους εργαζόμενους δεν εμπίπτουν σε ειδικά μισθολόγια. Τα στοιχεία αυτά έχουν παρασχεθεί από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και ακολουθούν το Ν.3205/2003 με όλες τις αναπροσαρμογές που έχουν γίνει από τότε.

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Πίνακας 4.12: Σύγκριση προβλεπόμενων αμοιβών μεταξύ υπουργείων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΠΕ			ΤΕ			ΔΕ			ΥΕ		
	ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΣ	17 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	33 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΣ	17 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	33 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΣ	17 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	33 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΣ	17 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	33 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	1.508	1.905	2.255	1.444	1.812	2.161	1.281	1.622	1.940	1.134	1.425	1.693
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΟΚ. ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡ. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	1.628	2.013	2.358	1.572	1.941	2.271	1.415	1.746	2.054	1.265	1.551	1.819
Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1.510	1.870	2.192	1.454	1.798	2.105	1.320	1.627	1.912	1.194	1.456	1.701
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2.076	2.861	3.524	1.980	2.738	3.413	1.805	2.528	3.187	1.577	2.222	2.779
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	1.550	2.008	2.394	1.494	1.936	2.307	1.198	1.571	1.952	966	1.244	1.515
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	1.226	1.587	1.908	1.170	1.515	1.821	1.036	1.344	1.628	910	1.173	1.417
ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘ.ΝΗΣΩΝ & ΑΛΙΕΙΑΣ	1.285	1.645	1.967	1.213	1.558	1.864	1.064	1.371	1.656	922	1.185	1.429
Γ.Γ. ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	1.567	1.927	2.249	1.511	1.855	2.162	1.377	1.684	1.969	1.251	1.513	1.758
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	1.581	1.942	2.262	1.508	1.852	2.158	1.328	1.636	1.920	1.155	1.418	1.662
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	1.311	1.672	1.993	1.255	1.600	1.906	1.121	1.429	1.713	995	1.258	1.502
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦ. & ΔΙΚΤΥΩΝ	1.529	1.890	2.211	1.473	1.818	2.124	1.222	1.529	1.814	1.096	1.358	1.603

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΠΕ			ΤΕ			ΔΕ			ΥΕ		
	ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΣ	17 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	33 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΣ	17 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	33 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΣ	17 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	33 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΣ	17 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	33 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	1.388	1.749	2.070	1.332	1.677	1.983	1.198	1.506	1.790	1.072	1.335	1.579
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	1.469	1.829	2.151	1.413	1.757	2.064	1.279	1.587	1.871	1.153	1.415	1.660
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	1.529	1.890	2.211	1.434	1.588	2.085	1.274	1.581	1.866	1.136	1.398	1.643
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	1.621	1.981	2.303	1.560	1.904	2.211	1.421	1.729	2.013	1.290	1.553	1.797
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	1.347	1.708	2.029	1.291	1.636	1.942	1.157	1.465	1.749	1.031	1.294	1.538

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Είναι αντιληπτό από τον παραπάνω πίνακα, ότι ήδη από τις προβλεπόμενες αμοιβές, τα Υπουργεία Οικονομικών, Εσωτερικών, και Δικαιοσύνης προηγούνται από πλευράς αμοιβών. Ιδιαίτερως το Υπουργείο Οικονομικών βρίσκεται από 38% - 41% πάνω από το μέσο όρο αναλόγως της κατηγορίας για έναν νεοδιόριστο, και 55 - 64% πάνω από το μέσο όρο, αναλόγως της κατηγορίας για έναν εργαζόμενο που έχει 33 έτη υπηρεσίας. Τα άλλα δύο Υπουργεία – Εσωτερικών και Δικαιοσύνης - υπερβαίνουν μεν το μέσο όρο, ωστόσο σε πολύ πιο μικρό βαθμό της τάξης του 8% - 12% και 7% - 14% από την Κατηγορία ΠΕ έως την Κατηγορία ΥΕ αντίστοιχα για ένα νεοδιόριστο. Ανταμείβουν δηλαδή πιο ανταγωνιστικά σε σχέση με τα άλλα υπουργεία έναν νεοδιόριστο στην Κατηγορία ΥΕ.

Από τα Υπουργεία που φαίνεται ότι ήδη από τις προβλεπόμενες αμοιβές πληρώνουν χαμηλά σε σχέση με τα υπόλοιπα, είναι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας για το πολιτικό προσωπικό, το οποίο πληρώνει τους νεοδιόριστους 19% με 20% χαμηλότερα από το μέσο όρο των υπουργείων, το Υπουργείο Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας και το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, τα οποία πληρώνουν από 15% -19% χαμηλότερα από το μέσο όρο και γύρω στο 12% με 13% από την Κατηγορία ΠΕ έως την Κατηγορία ΥΕ αντίστοιχα. Επίσης, δύο άλλα στοιχεία που είναι αξιοσημείωτα είναι αφενός η σχέση μεταξύ αρχικών και καταληκτικών συνολικών αμοιβών στην ίδια κατηγορία εκπαίδευσης, καθώς και η σχέση μεταξύ αρχικών και καταληκτικών συνολικών αμοιβών μεταξύ της κατηγορίας ΥΕ και ΠΕ για διαφορετικά έτη υπηρεσίας. Στον πίνακα 4.13 και 4.14 παρατηρούμε τις σχέσεις αυτές.

Πίνακας 4.13: Σχέση μεταξύ του αρχικού και καταληκτικού επιπέδου ως προς τις προβλεπόμενες αμοιβές ανά Υπουργείο και κατηγορία εκπαίδευσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	1,50	1,50	1,51	1,49
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΟΚ. ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡ. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	1,45	1,44	1,45	1,44
Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1,45	1,45	1,45	1,42
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	1,70	1,72	1,77	1,76
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	1,54	1,54	1,63	1,57
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	1,56	1,56	1,57	1,56
ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘ.ΝΗΣΩΝ & ΑΛΙΕΙΑΣ	1,53	1,54	1,56	1,55
Γ.Γ. ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	1,44	1,43	1,43	1,41
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	1,43	1,43	1,45	1,44
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	1,52	1,52	1,53	1,51
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦ. & ΔΙΚΤΥΩΝ	1,45	1,44	1,48	1,46
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	1,49	1,49	1,49	1,47
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	1,46	1,46	1,46	1,44
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	1,45	1,45	1,46	1,45
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΩΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	1,42	1,42	1,42	1,39
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	1,51	1,50	1,51	1,49

Πίνακας 4.14: Σχέση μεταξύ συνολικών αμοιβών της κατηγορίας ΥΕ και της κατηγορίας ΠΕ για διαφορετικά έτη υπηρεσίας ανά Υπουργείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΣ	17 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	33 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	1,33	1,34	1,33
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΟΚ. ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡ. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	1,29	1,30	1,30
Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1,26	1,28	1,29
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	1,32	1,29	1,27
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	1,60	1,61	1,58
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	1,35	1,35	1,35
ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘ.ΝΗΣΩΝ & ΑΛΙΕΙΑΣ	1,39	1,39	1,38
Γ.Γ. ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	1,25	1,27	1,28
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	1,37	1,37	1,36
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	1,32	1,33	1,33
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦ. & ΔΙΚΤΥΩΝ	1,40	1,39	1,38
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	1,29	1,31	1,31
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	1,27	1,29	1,30
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	1,35	1,35	1,35
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΩΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	1,26	1,28	1,28
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	1,31	1,32	1,32

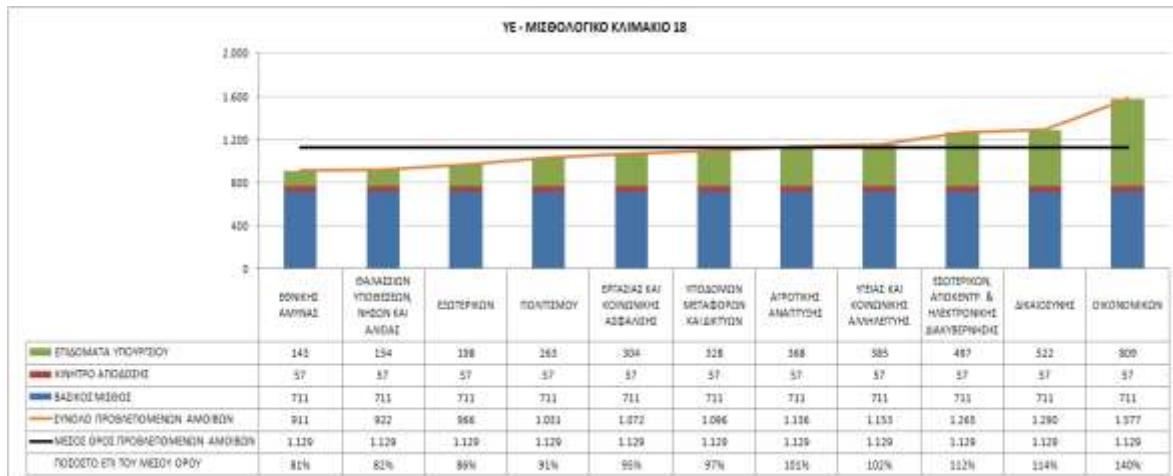
Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζεται η σύνθεση των προβλεπόμενων αμοιβών ανά κατηγορία εκπαίδευσης, για τα Μισθολογικά Κλιμάκια 1, 9 και 18. Τα στοιχεία των προβλεπόμενων αμοιβών αφορούν στα εξής υπουργεία:

1. Υπουργείο Οικονομικών (προβλεπόμενες αμοιβές για τους Εφοριακούς, Δημοσιονομικούς (ΓΛΚ) και τους υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου)
2. Υπουργείο Δικαιοσύνης (προβλεπόμενες αμοιβές για τους υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας)
3. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
4. Υπουργείο Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας
5. Υπουργείο Πολιτισμού
6. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
7. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Νοσοκομεία)
8. Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων (προβλεπόμενες αμοιβές υπαλλήλων του τέως Υπουργείου Μεταφορών)
9. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
10. Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
11. Υπουργείο Εξωτερικών (Κεντρική Υπηρεσία)

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

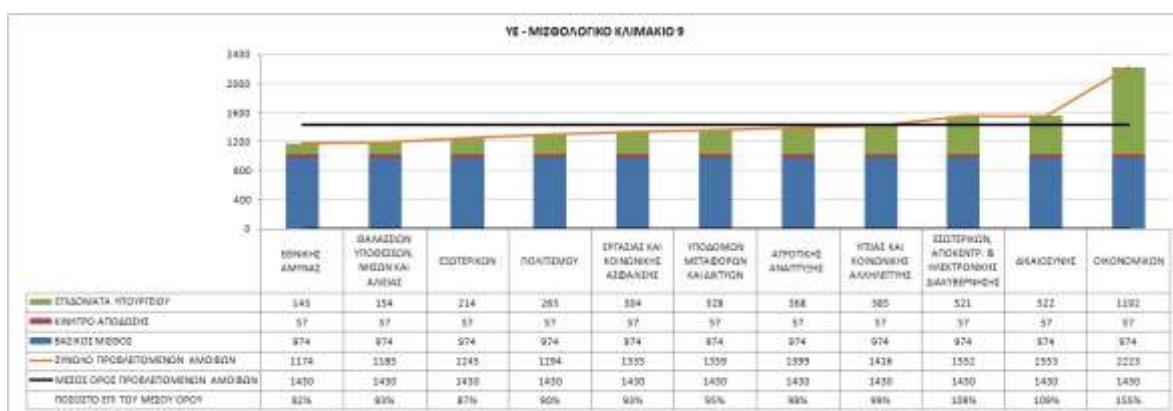
Οι προβλεπόμενες αμοιβές αφορούν στο βασικό μισθό, στο κίνητρο απόδοσης και στα επιδόματα που δίνει το κάθε υπουργείο σε όλους τους υπαλλήλους του, χωρίς διάκριση βάσει του ρόλου που ασκούν.

Διάγραμμα 4.1: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης για νεοεισερχόμενο υπάλληλο

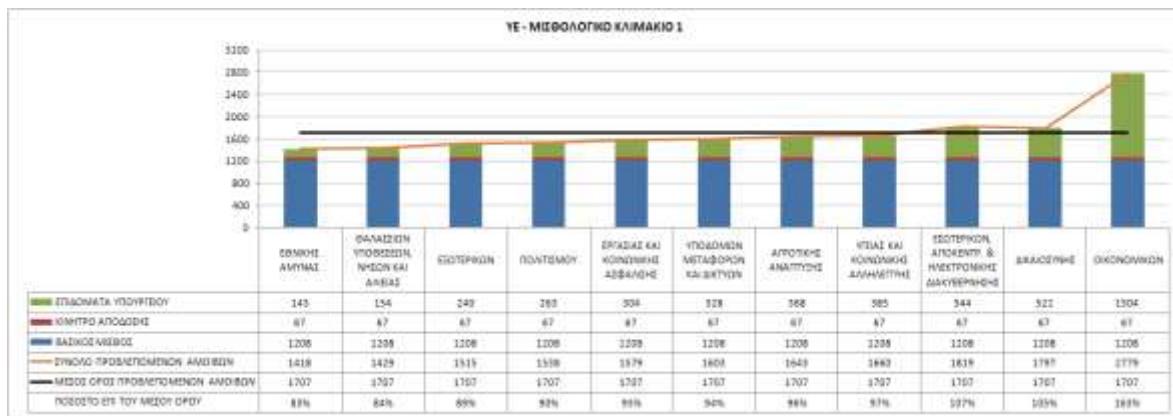
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.2: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης για υπάλληλο με 17 έτη υπηρεσίας

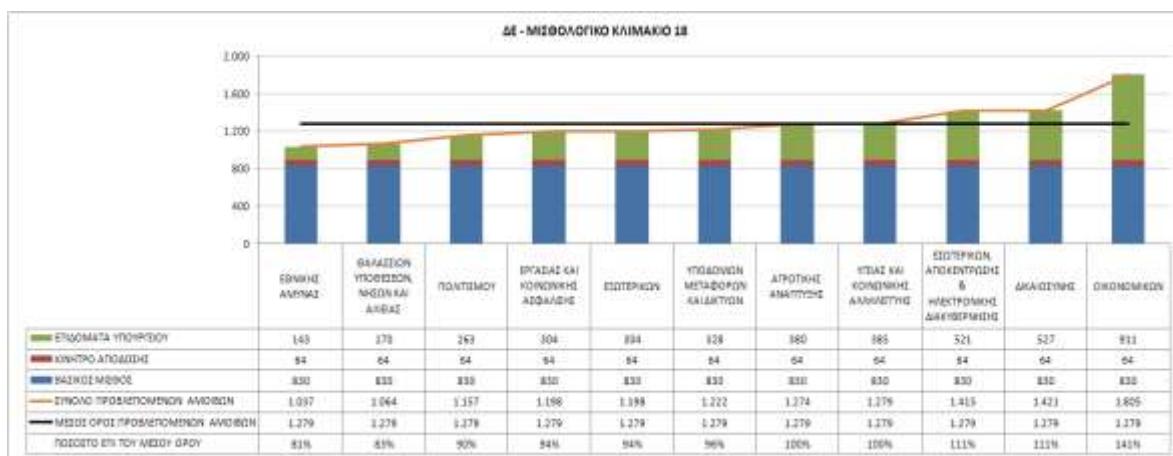
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.3: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης για υπάλληλο με 33 έτη υπηρεσίας

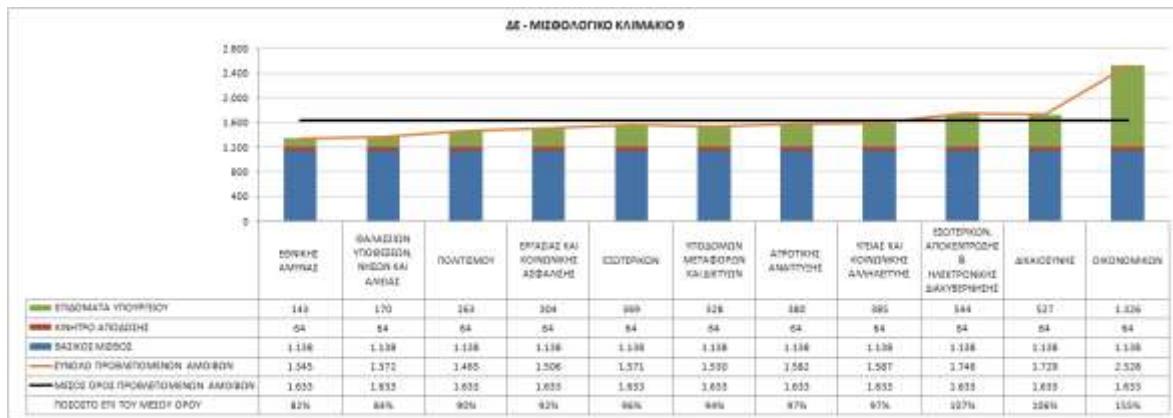
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.4: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για νεοεισερχόμενο υπάλληλο

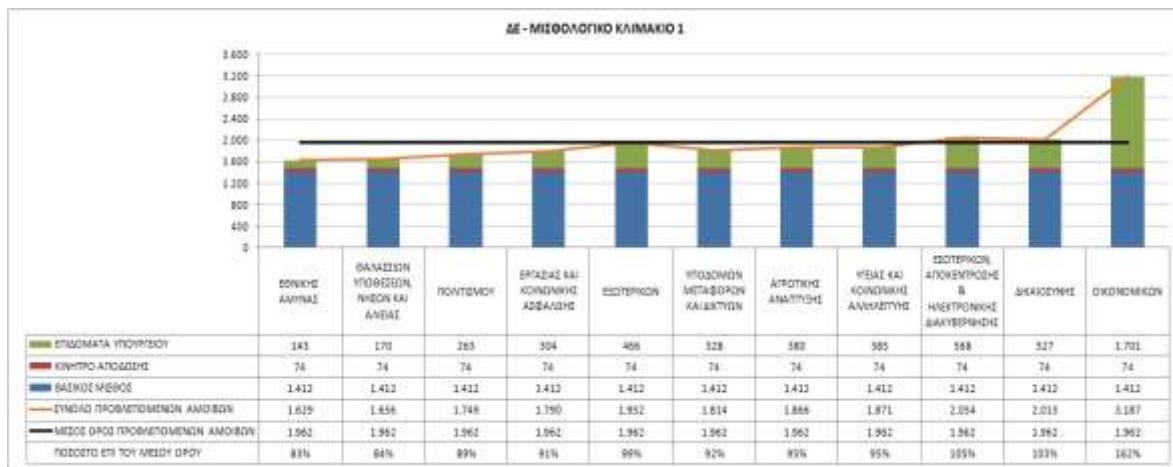
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.5: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για υπάλληλο με 17 έτη υπηρεσίας

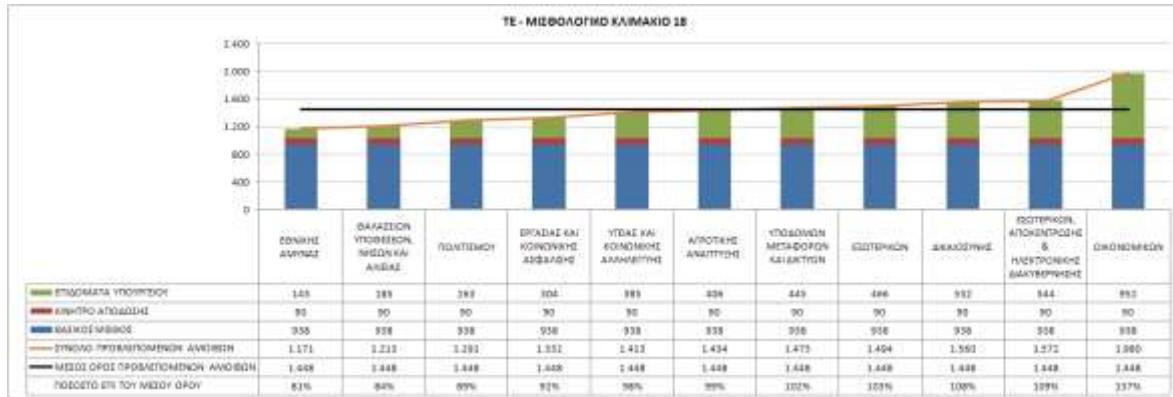
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.6: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για υπάλληλο με 33 έτη υπηρεσίας

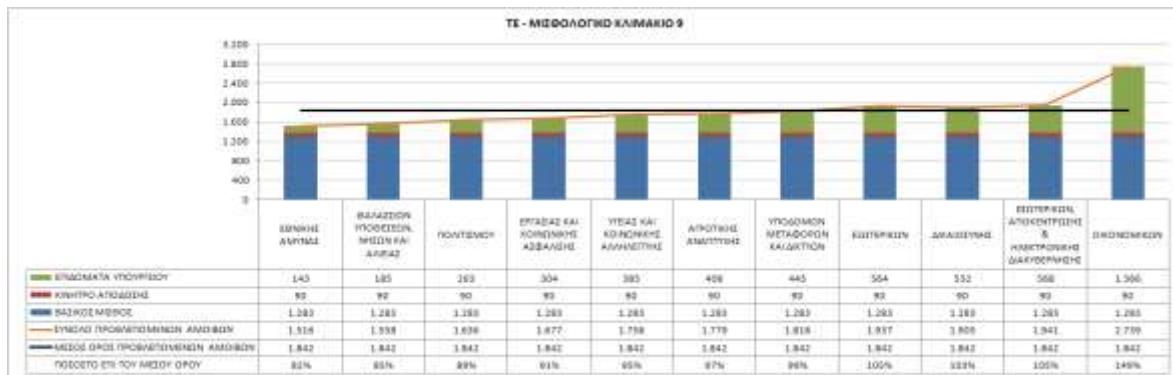
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.7: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας τεχνολογικής εκπαίδευσης για νεοεισερχόμενο υπάλληλο

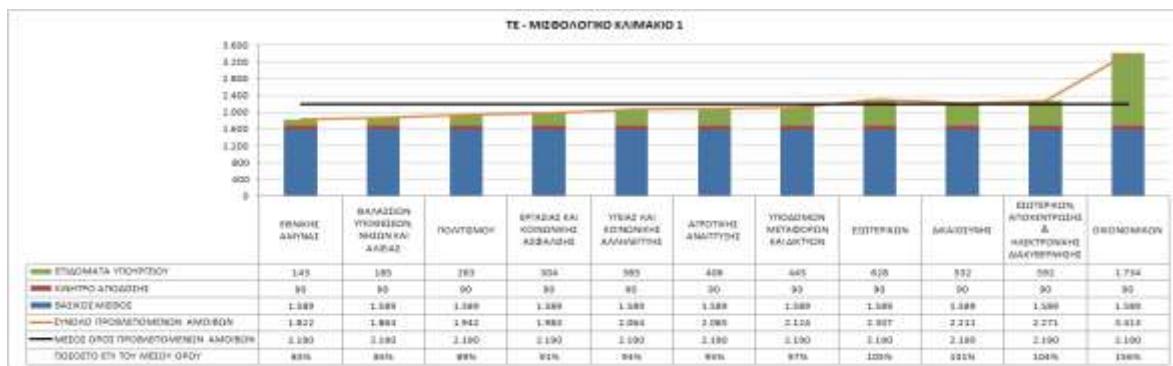
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.8: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας τεχνολογικής εκπαίδευσης για υπάλληλο με 17 έτη υπηρεσίας

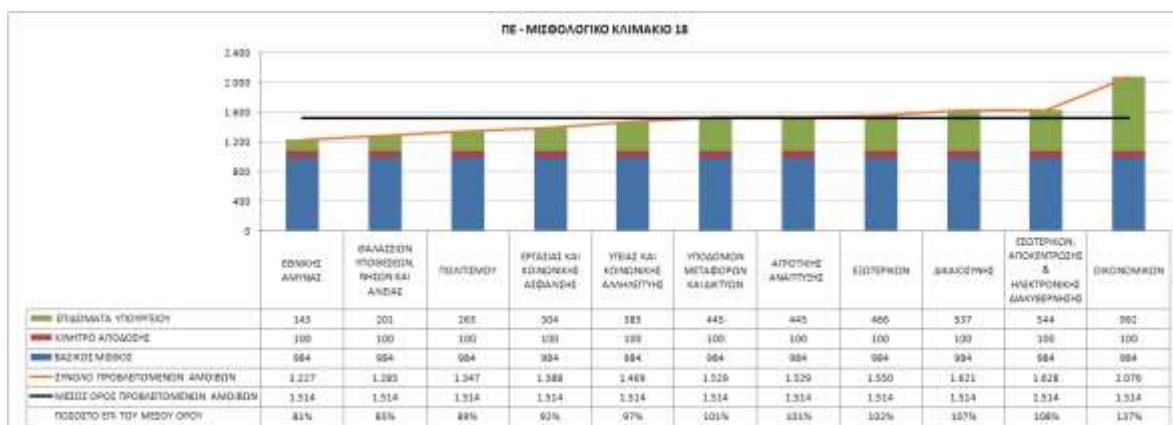
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.9: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας τεχνολογικής εκπαίδευσης για υπάλληλο με 33 έτη υπηρεσίας

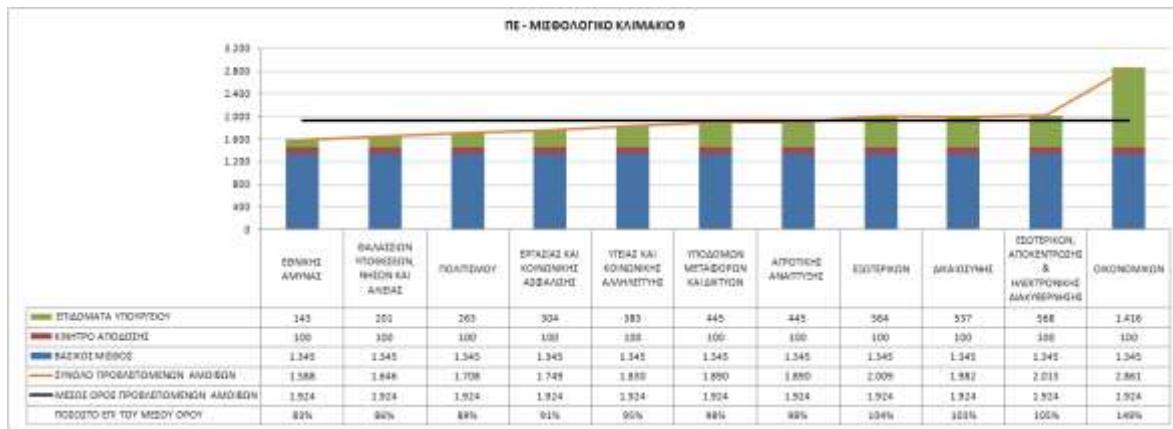
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.10: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης για νεοεισερχόμενο υπάλληλο

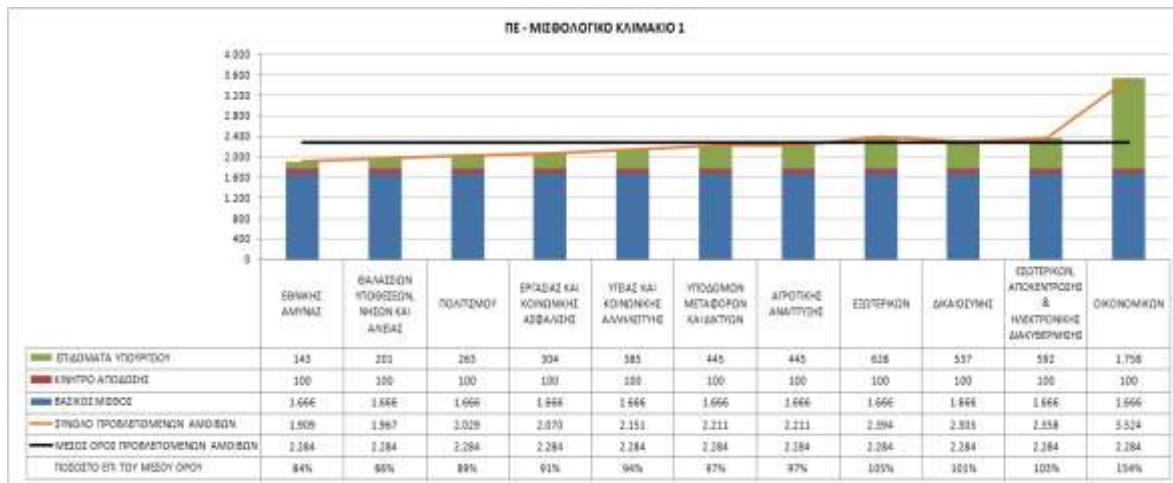
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.11: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης για υπάλληλο με 17 έτη υπηρεσίας

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Διάγραμμα 4.12: Σύνθεση προβλεπόμενων αμοιβών κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης για υπάλληλο με 33 έτη υπηρεσίας

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

4.2.2 Ειδικά Μισθολόγια

Για συγκεκριμένες κατηγορίες υπαλλήλων προβλέπεται ειδικό μισθολόγιο, τόσο για το βασικό μισθό, όσο και για τα υπόλοιπα παρεχόμενα επιδόματα. Το ειδικό μισθολόγιο απαρτίζεται από τα εξής:

Δομή Ειδικών Μισθολογίων	Συχνότητα Χορήγησης
A. Βασικός Μισθός	Κατά μήνα
B. Επίδομα χρόνου υπηρεσίας (χρονοεπίδομα)	Κατά μήνα
Γ. Επιδόματα	Κατά μήνα
Γ1. Επιδόματα που χορηγούνται στους υπαλλήλους του ειδικού μισθολογίου αναλόγως της ιεραρχικής τους θέσης	
Γ2. Επιδόματα και αποζημιώσεις που χορηγούνται υπό προϋποθέσεις (οικογενειακό, μεταπτυχιακό, κινδύνου κ.λπ.)	

Πηγή: Νόμος 3205/ 2003

A. Βασικός Μισθός

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις κατηγορίες των υπαλλήλων που αμείβονται με βάση το ειδικό μισθολόγιο, καθώς και το βασικό μισθό της κάθε κατηγορίας, όπως αυτός έχει διαμορφωθεί σταδιακά τα τελευταία χρόνια.

Πίνακας 4.15: Βασικός Μισθός Ειδικών Μισθολογίων

Κατηγορία Υπαλλήλων	Θέση εκκίνησης βασικού μισθού	Βασικός Μισθός (€)
Δικαστικοί Λειτουργοί	Πρωτοδίκης	2.067
Προσωπικό Νομικού Συμβουλίου του Κράτους	Δικαστικός Αντιπρόσωπος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους	2.067
Ιατροδικαστές	Ιατροδικαστής Δ' Τάξεως	1.176
Μέλη Δ.Ε.Π.- Πανεπιστημίων	Λέκτορας Α.Ε.Ι.	1.183

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Κατηγορία Υπαλλήλων	Θέση εκκίνησης βασικού μισθού	Βασικός Μισθός (€)
Πλήρους απασχόλησης		
Μέλη Ε.Π. Τ.Ε.Ι.	Καθηγητής Εφαρμογών ΤΕΙ	1.048
Ερευνητές	Ερευνητής Δ'	1.132
Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες	Ειδικός Λειτουργικός Επιστήμονας Δ'	1.059
Επιστημονικό Ερευνητικό Προσωπικό Κ.Ε.Π.Ε.	Συνεργάτης Β'	1.015
Καθηγητές Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας	Τακτικός Καθηγητής	1.693
Προσωπικό Ινστιτούτου Παιδαγωγικού	Πάρεδρος με θητεία Παιδαγωγικού Ινστιτούτου	1.221
Ιατροί Ε.Σ.Υ.	Επιμελητής Β'	1.468
Διπλωματικοί Υπάλληλοι	Ακόλουθος Πρεσβείας	1.117
Αρχιερείς	Τίτουλαριος Επίσκοπος και Βοηθός Επίσκοπος	1.197
Μουσικοί	Μουσικός	963
Μόνιμα στελέχη Ε.Δ., ΕΛ.ΑΣ., Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος	Ανθυπολοχαγός	899

Πηγή: Νόμος 3651/ 2008, 3714/2008

Για την κάθε κατηγορία υπαλλήλων που ανήκουν στο Ειδικό Μισθολόγιο, ο βασικός μισθός είναι διαφορετικός, και κάθε κατηγορία έχει διαφορετική ιεραρχία.

Κατηγορία	Αριθμός Βαθμών Ιεραρχίας	Βασικός Μισθός χαμηλότερου βαθμού(€)	Βασικός Μισθός βαθμού εκκίνησης(€)	Βασικός Μισθός Ανώτατου βαθμού (€)
Δικαστικοί	8	Ειρηνοδίκης 1.488	Πρωτοδίκης 2.067	Πρόεδρος Α.Π. 4.134
Νομικό Συμβούλιο του Κράτους	7	Δόκιμος Δικαστικός Αντιπρόσωπος 1.654	Δικαστικός Αντιπρόσωπος 2.067	Πρόεδρος 4.134
Μέλη Δ.Ε.Π.-Πανεπιστημίων	4	Λέκτορας Α.Ε.Ι. 1.183	Λέκτορας Α.Ε.Ι. 1.183	Καθηγητής 1.775

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Κατηγορία	Αριθμός Βαθμών Ιεραρχίας	Βασικός Μισθός χαμηλότερου βαθμού(€)	Βασικός Μισθός βαθμού εκκίνησης(€)	Βασικός Μισθός Ανώτατου βαθμού (€)
πλήρους απασχόλησης				
Ιατροί Ε.Σ.Υ.	4	Ειδικευόμενος 1.027	Επιμελητής Β' 1.468	Διευθυντής 2.054
Μόνιμα στελέχη Ε.Δ., Ε.Λ.Α.Σ., Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος	18	Μόνιμος Στρατιώτης-Αστυφύλακας 683	Ανθυπολοχαγός 899	Αρχηγός (Α/Γ.Ε.ΕΘ.Α.) 2.337
Διπλωματικοί Υπάλληλοι	9	Ακόλουθος Πρεσβείας 1.117	Ακόλουθος Πρεσβείας 1117	Πρέσβης 2.237

Πηγή: Ν.3205/2003 3754/2009 & Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Για τη διαμόρφωση των βασικών μισθών της κάθε κατηγορίας, καθορίζεται ο βασικός μισθός μιας συγκεκριμένης βαθμίδας, ο οποίος έπειτα πολλαπλασιάζεται με συγκεκριμένους συντελεστές, και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.

Για παράδειγμα, στην κατηγορία των μόνιμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, και των αντίστοιχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος, ο βασικός μισθός καθορίζεται με βάση το βασικό μισθό του Ανθυπολοχαγού και αντιστοίχων (ο οποίος σημειώνεται με γαλάζιο χρώμα παρακάτω), ο οποίος πολλαπλασιάζεται με τους παρακάτω συντελεστές:

Βαθμός Ιεραρχίας	Συντελεστής
Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας	2,60
Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Στρατού, Ναυτικού Αεροπορίας, Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος	2,30
Γενικός Επιθεωρητής Στρατού, Διοικητής 1ης Στρατιάς, Αρχηγός Στόλου, Αρχηγός Τακτικής Αεροπορίας	2,10
Αντιστράτηγος και αντίστοιχοι	1,95
Υποστράτηγος και αντίστοιχοι	1,83
Ταξιαρχος και αντίστοιχοι	1,68
Συνταγματάρχης και αντίστοιχοι	1,44

Βαθμός Ιεραρχίας	Συντελεστής
Αντισυνταγματάρχης και αντίστοιχοι	1,28
Ταγματάρχης και αντίστοιχοι	1,19
Λοχαγός και αντίστοιχοι	1,13
Υπολοχαγός και αντίστοιχοι	1,08
Ανθυπολοχαγός και αντίστοιχοι	1,00
Ανθυπασπιστής και αντίστοιχοι	0,96
Αρχιλοχίας και αντίστοιχοι	0,93
Επιλοχίας και αντίστοιχοι	0,89
Λοχίας και αντίστοιχοι	0,76
Δεκανέας και αντίστοιχοι	0,57
Μόνιμος Στρατιώτης και Αστυφύλακας που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις	0,32

Πληγή: Ν.3205/2003 & Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

B. Επίδομα Χρόνου Υπηρεσίας

Το επίδομα χρόνου υπηρεσίας ορίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) με τη συμπλήρωση ενός (1) έτους υπηρεσίας, προσαυξανόμενο στη συνέχεια ανά διετία από τη χορήγηση του ποσοστού αυτού και μέχρι δεκατέσσερις (14) διετίες κατά τέσσερις (4) ποσοστιαίες μονάδες και μέχρι συνολικού ποσοστού εξήντα τοις εκατό (60%). Το επίδομα αυτό υπολογίζεται στο βασικό μισθό που δικαιούται κάθε φορά ο υπάλληλος.

Η χορήγηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας προβλέπεται για όλες τις κατηγορίες προσωπικού του Ειδικού Μισθολογίου. Ο παρακάτω πίνακας, 4.16, παρουσιάζει τη διαμόρφωση των ποσοστώσεων ανά διετία.

Πίνακας 4.16: Χρονοεπίδομα

Επίδομα Χρόνου Υπηρεσίας (Χρονοεπίδομα)	
Έτος	Ποσοστό
0	0%
1	4%
3	8%
5	12%
7	16%
9	20%
11	24%
13	28%
15	32%
17	36%
19	40%
21	44%
23	48%
25	52%
27	56%
29	60%

Γ. Επιδόματα

Για τις κατηγορίες υπαλλήλων που εμπίπτουν στις διατάξεις του ειδικού μισθολογίου, προβλέπονται επιδόματα τα οποία καταβάλλονται, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτών προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους και στις ειδικότητες που δικαιολογούν την καταβολή τους. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος απομακρυνθεί για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. μετακίνηση, απόσπαση, μετάθεση, μετάταξη, διάθεση) από τα καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση τους, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή τους, με ευθύνη του οικείου προϊσταμένου.

Στα παρακάτω υποκεφάλαια παρουσιάζονται τα επιδόματα που χορηγούνται στις εξής κατηγορίες των υπαλλήλων που εμπίπτουν στο ειδικό μισθολόγιο:

- Δικαστικοί Λειτουργοί
- Μέλη ΔΕΠ –Πανεπιστημίων
- Ιατροί ΕΣΥ

- Διπλωματικοί
- Μόνιμα Στελέχη Ενόπλων Δυνάμεων, κ.λπ.

Γ.1 Επιδόματα που χορηγούνται σε όλους τους υπαλλήλους των κατηγοριών του ειδικού μισθολογίου, ανάλογα με την ιεραρχική τους θέση

Πληγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΠΙΝΑΚΕΣ- ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟΙ & ΥΠΑΛ. Ο.Ε.Υ. 2010, ΠΙΝΑΚΕΣ ΓΙΑΤΡΟΙ ΕΣΥ 2010, ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΑΕΙ 2010, ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΕΝ.ΔΥΝΑΜΕΙΣ 2010, ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ 2010)

Πίνακας 4.17: Επιδόματα που χορηγούνται σε όλους τους υπαλλήλους των ειδικών μισθολογίων

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Θέση	Ποσό €
Δικαστικοί λειτουργοί	Ειρηνοδίκης Δ', Δόκιμος Εισηγητής του Σ.Τ.Ε. και αντίστοιχοι	404,8
	Ειρηνοδίκες Γ' τάξεως	404,8
	Ειρηνοδίκες Β' τάξεως	574,08
	Ειρηνοδίκες Α' τάξεως	662,40
	Δόκιμος Εισηγητής του Σ.Τ.Ε. και αντίστοιχοι	404,8
	Πρωτοδίκης, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών, Εισηγητής ΣΤΕ, Εισηγητής Ε.Σ.	574,08
	Πρόεδρος Πρωτοδικών και αντίστοιχοι	662,4
	Πάρεδρος του Σ.Τ.Ε. και αντίστοιχοι	699,2
	Πρόεδρος Εφετών, Σύμβουλος της Επικρατείας και αντίστοιχοι	736
	Αντιπρόεδρος του Σ.Τ.Ε., του Α.Π. και του Ε.Σ. και Επίτροπος της Επικρατείας των Τ.Δ.Δ.	772,8
Πάγια αποζημίωση, λόγω ειδικών συνθηκών (πολύωρη παραμονή στην έδρα, κ.λπ.)	Πρόεδρος του Σ.Τ.Ε., του Α.Π. και του Ε.Σ. και Επίτροπος της Επικρατείας των Τ.Δ.Δ.	809,6
	Ειρηνοδίκης Δ', Δόκιμος Εισηγητής του Σ.Τ.Ε. και αντίστοιχοι Ειρηνοδίκες Γ' τάξεως Εισηγητής του Σ.Τ.Ε. και αντίστοιχοι	644,44
	Πρόεδρος Πρωτοδικών και αντίστοιχοι Πάρεδρος του Σ.Τ.Ε. και αντίστοιχοι Πρόεδρος Εφετών, Σύμβουλος της Επικρατείας και αντίστοιχοι Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος και αντίστοιχοι	769,12
	Πρόεδρος ΣΤΕ και αντίστοιχοι	242,88

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Χαρακτηρισμός Επιδόματος		Θέση	Ποσό €
		Αντιπρόεδρος ΣΤΕ και αντίστοιχοι	161,92
		Σύμβουλος Επικρατείας και αντίστοιχοι	121,44
Μέλη ΔΕΠ-Πανεπιστημίων πλήρους Απασχόλησης	Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής πανεπιστημιακής απασχόλησης εντός των Πανεπιστημίων	Καθηγητής με 25 έτη υπηρεσίας και άνω	569,96
		Αναπληρωτής Καθηγητής	427,47
		Επίκουρος Καθηγητής	380,51
		Λέκτορας	332,75
	Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια	Καθηγητής με 25 έτη υπηρεσίας και άνω	427,47
		Αναπληρωτής Καθηγητής	213,73
		Επίκουρος Καθηγητής, Λέκτορας	142,49
	Ειδικό Ερευνητικό	Καθηγητής με 25 έτη υπηρεσίας και άνω	439,61
		Αναπληρωτής Καθηγητής	312,5
		Επίκουρος Καθηγητής	284,17
		Λέκτορας	255,83
	Αποζημίωση Εξόδων Παράστασης	Πρύτανης	356,22
		Αντιπρύτανης	309,27
		Κοσμήτορας ή Πρόεδρος Τμήματος	261,50
Ιατροί Ε.Σ.Υ.	Νοσοκομειακής Απασχόλησης, απόδοσης και ειδικών συνθηκών άσκησης ιατρικού έργου	Διευθυντής	364,32
		Επιμελητής Α'	314,93
		Επιμελητής Β'	264,74
		Επιμελητής Γ' και ειδικευόμενος	287,41
	Πάγια αποζημίωση για συμμετοχή σε σεμινάρια και ενημέρωση βιβλιοθήκης	Διευθυντής	274,45
		Επιμελητής Α'	237,21
		Επιμελητής Β'	199,97
		Επιμελητής Γ' και ειδικευόμενος	149,78
	Εφημερίες (κατά προσέγγιση Μ.Ο.) (μέχρι την ισχύ του Ν.3868/2010)	Διευθυντής	2.396,58
		Επιμελητής Α'	1.918
		Επιμελητής Β'	1.635
		Επιμελητής Γ' και ειδικευόμενος	1.207
Διπλωματικοί Υπάλληλοι	Πάγια αποζημίωση λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς διπλωματικών ή επιστημονικών υπηρεσιών και απασχόλησης πέραν του κανονικού ωραρίου	Ακόλουθος Πρεσβείας	119,01
		Γραμματέας Πρεσβείας Γ'	119,01
		Γραμματέας Πρεσβείας Β'	165,97
		Γραμματέας Πρεσβείας Α' και Εισηγητής της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας	213,73
		Σύμβουλος Πρεσβείας Β' και Εμπειρογνώμονας Β'	284,98
		Σύμβουλος Πρεσβείας Α' και Εμπειρογνώμονας Α'	356,22

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Θέση	Ποσό €
Ξενίας-Παράστασης και ξένων γλωσσών	Πληρεξούσιος Υπουργός Β', Νομικός Σύμβουλος, Εμπειρογνώμονας Πρεσβευτής-Σύμβουλος	451,76
	Πληρεξούσιος Υπουργός Α' Τάξεως, Ειδικός Νομικός Σύμβουλος και Εμπειρογνώμονας Πρεσβευτής Σύμβουλος Α' Τάξεως	546,48
	Πρέσβης	594,25
	Όλοι οι Διπλωματικοί Υπάλληλοι	208
	Ακόλουθος Πρεσβείας	230,74
	Γραμματέας Πρεσβείας Γ' Γραμματέας Πρεσβείας Β' Γραμματέας Πρεσβείας Α' και Εισηγητής της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας	257,45
	Σύμβουλος Πρεσβείας Β' και Εμπειρογνώμονας Β'	275,26
	Σύμβουλος Πρεσβείας Α' και Εμπειρογνώμονας Α'	346,51
	Πληρεξούσιος Υπουργός Α' Τάξεως, Ειδικός Νομικός Σύμβουλος και Εμπειρογνώμονας Πρεσβευτής Σύμβουλος Α' Τάξεως Πληρεξούσιος Υπουργός Α' Τάξεως, Ειδικός Νομικός Σύμβουλος και Εμπειρογνώμονας Πρεσβευτής Σύμβουλος Α' Τάξεως	365,13
	Πρέσβης	
Εξομάλυνσης Μισθολογικών Διαφορών Επίδομα Ειδικών Συνθηκών Ειδικής Απασχόλησης για την Εθνική Άμυνα Ειδικής Απασχόλησης για Δημόσια Τάξη και Ασφάλεια (ΕΛΑΣ, Λιμενικό, Πυροσβεστική)	Όλοι οι στρατιωτικοί εν γένει (άγαμοι)	111,72
	Όλοι οι στρατιωτικοί εν γένει	71,92
	Ανώτατοι Αξιωματικοί	375,65
	Λοιποί Αξιωματικοί και Ανθυπασπιστές	212,92
	Υπαξιωματικοί και μόνιμοι στρατιώτες	162,73
	Ανώτατοι Αξιωματικοί	345,70
	Λοιποί Αξιωματικοί και Ανθυπαστυνόμοι	195,11
	Υπαξιωματικοί και αστυφύλακες	144,92
	Αρχηγός Γ.Ε.ΕΘ.Α	832,27
	Αρχηγοί Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν., ΓΕΑ, Γενικό Επιθεωρητή Στρατού, Διοικητή της 1ης Στρατιάς, Αρχηγός Στόλου, Αρχηγός Τακτικής Αεροπορίας, Αρχηγοί ΕΛΑΣ, Πυροσβεστικού Λιμενικού Σώματος	594,25
Επίδομα υψηλής ή αυξημένης ευθύνης και Ευθύνης Διοίκησης-Διεύθυνσης	Αντιστράτηγος	476,04
	Υποστράτηγος	380,51
	Ταξίαρχος	284,98
	Συνταγματάρχης Αστυνομικός Διευθυντής	214,54

Σώματα Ασφαλείας και Ένοπλες Δυνάμεις

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Θέση	Ποσό €
	Αντισυνταγματάρχης και Ταγματάρχης Αστυνομικός Υποδιευθυντής	119,01
	Κατώτεροι Αξιωματικοί (Λοχαγός, Υπολοχαγός και Ανθυπολοχαγός ή αντίστοιχος)	83,39
	Ανθυπασπιστής, Υπαξιωματικός και Μόνιμος Στρατιώτης	53,43
Επίδομα Αυξημένης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Μονάδων και 'Εξοδα Παράστασης (ενδεικτικά στοιχεία για συγκεκριμένους βαθμούς)	Αρχηγός Γ.Ε.ΕΘ.Α	480,90
	Αντιστράτηγος Α/ΓΕΣ	311,70
Επίδομα Αυξημένης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Μονάδων	Αξιωματικοί και Υπαξιωματικοί Ενόπλων Δυνάμεων	47,77
Επίδομα Ετοιμότητας και Πέραν Πλευθυμέρου	'Όλα τα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας	324,64

Πηγή: Νόμος 3205/ 2003 & Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Γ.2 Επιδόματα υπό προϋποθέσεις που χορηγούνται στους υπαλλήλους των κατηγοριών του ειδικού μισθολογίου

Πίνακας 4.18: Επιδόματα υπό προϋποθέσεις που χορηγούνται στους υπαλλήλους των κατηγοριών του ειδικού μισθολογίου

Χαρακτηρισμός Επιδόματος	Ποσό €
Οικογενειακή Παροχή ²²	35-165
Μεταπτυχιακών σπουδών (μεταπτυχιακό)	45
Μεταπτυχιακών σπουδών (διδακτορικό)	75

Πηγή: Ν.3205/2003 & Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

²² Το επίδομα κυμαίνεται ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων. Για έγγαμο υπάλληλο, χωρίς ή με ενήλικα τέκνα, τρίαντα πέντε ευρώ (35 €). Για υπάλληλο με τέκνα ανήλικα ή ανίκανα σωματικά ή πνευματικά για άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, η ανωτέρω παροχή προσαυξάνεται κατά δεκαοκτώ ευρώ (18 €) για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα, κατά τρίαντα πέντε ευρώ (35 €) για το τρίτο, κατά σαράντα επτά ευρώ (47 €) για το τέταρτο και κατά εβδομήντα τρία ευρώ (73 €) για καθένα από το πέμπτο τέκνο και άνω

Παρακάτω γίνεται ανάλυση των προβλεπόμενων αμοιβών ανά Υπουργείο, σύνολο βασικού μισθού, κίνητρο απόδοσης και εκάστοτε επίδομα ή επιδόματα κάθε υπουργείου, έτσι ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα ήδη από τις προβλεπόμενες αμοιβές των Υπουργείων.

Στην ανάλυση έχουν ληφθεί υπόψη τα κυριότερα υπουργεία. Αφορά δε όσους εργαζόμενους δεν εμπίπτουν σε ειδικά μισθολόγια. Τα στοιχεία αυτά έχουν παρασχεθεί από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και ακολουθούν το Ν.3205/2003 με όλες τις αναπροσαρμογές που έχουν γίνει από τότε.

4.3 Αξιολόγηση του υφιστάμενου μισθολογίου του Ελληνικού Δημόσιου Τομέα

Το υφιστάμενο μισθολόγιο, όπως παρουσιάστηκε παραπάνω, αλλά όπως επίσης προκύπτει και από την ανάλυση των στοιχείων που έγινε στο πλαίσιο αυτής της μελέτης παρουσιάζει αρκετά σημεία που χρήζουν βελτιώσεων και βεβαίως κάποια δυνατά σημεία. Ένα είναι σίγουρο, ότι με το πέρασμα των ετών το μισθολόγιο του Ελληνικού Δημόσιου Τομέα έχει συσσωρεύσει πολλά προβλήματα.

Η αξιολόγηση του μισθολογίου αφορά στις ακόλουθες θεματικές περιοχές:

- Σχεδιασμός και διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τις αμοιβές
- Βασικοί μισθοί και μισθολογική εξέλιξη
- Επιδόματα

Σχεδιασμός και διαδικασία λήψης αποφάσεων

- Ο σχεδιασμός και η διαδικασία λήψης αποφάσεων σε ότι αφορά το μισθολόγιο είναι περισσότερο τακτικού χαρακτήρα χωρίς να μπορεί να συνδεθεί με αναπτυξιακές και κοινωνικές προτεραιότητες της διοίκησης ή με τη δυνατότητα κάλυψης του κόστους που αυτό συνεπάγεται
- Η πρόβλεψη της μισθολογικής δαπάνης γίνεται κατά τρόπο αποσπασματικό
- Το κάθε Υπουργείο ή Υπηρεσία σε πολλές περιπτώσεις έχει εισάγει και θεσμοθετήσει ειδικές ρυθμίσεις, ειδικά μισθολογικά μέτρα, ειδικές οργανωτικές και εκπαιδευτικές δομές, με αποτέλεσμα οι υπάλληλοι στο κάθε υπουργείο να αισθάνονται μοναδικοί, και σε καμία περίπτωση συλλειτουργοί με τους συναδέλφους τους από τα άλλα υπουργεία
- Ο σχεδιασμός βασίζεται κατά κύριο λόγο σε ένα μηχανισμό που υιοθετήθηκε στο παρελθόν και στον οποίο προστίθενται νέα στοιχεία σε μία όμως αποσπασματική βάση
- Η σύνδεση με τη στρατηγική που αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό, η οποία χρειάζεται προκειμένου να ενισχυθεί η απόδοση δεν είναι εφικτή στο υπάρχον μισθολογικό σύστημα

Βασικοί μισθοί και μισθολογική εξέλιξη

- Η εκπαίδευση και τα χρόνια υπηρεσίας είναι τα μοναδικά κριτήρια για την ένταξη και εξέλιξη στα μισθολογικά κλιμάκια, χωρίς να δίνεται καμία έμφαση σε κριτήρια όπως στο ειδικό βάρος του ρόλου, στην προσωπική συνεισφορά και πρωτοβουλία για αποτελέσματα και στις εξελίξεις στην

αγορά εργασίας Η μισθολογική εξέλιξη βασίζεται στην υπόθεση εργασίας ότι η ικανότητα αυξάνεται με τα χρόνια προϋπηρεσίας χωρίς να λαμβάνεται υπόψη πως αυτό μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το τύπο εργασίας Η σχέση μεταξύ εισαγωγικής και καταληκτικής αμοιβής είναι μικρή ανεξαρτήτως επιπέδου εκπαίδευσης

- Οι βαθμοί είναι ανεξάρτητοι από τη μισθολογική εξέλιξη, με αποτέλεσμα υπάλληλοι που έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και την εμπειρία να παραμένουν στον ίδιο βαθμό λόγω απουσίας ουσιαστικού συστήματος διαχείρισης της καριέρας και σύνδεσής του με το μισθολόγιο
- Το μισθολόγιο χαρακτηρίζεται από εσωστρέφεια, καθώς δεν γίνεται σύγκριση του μισθολογίου με τις αντίστοιχες τάσεις της αγοράς. Αν ήταν πιο εξωστρεφές αφενός θα βοηθούσε στην ύπαρξη μεγαλύτερης ευθυγράμμισης με την αγορά εργασίας και στην προσέλκυση ικανών και φιλόδοξων στελεχών, αφετέρου θα υποστήριζε την εισαγωγή νέων πρακτικών αμοιβών που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στο δημόσιο τομέα
- Το παρόν μισθολόγιο εξομοιώνει, από μισθολογικής άποψης, τους υπαλλήλους που επιτυγχάνουν οριακή απόδοση, με εκείνους που έχουν άριστη απόδοση. Για τους πρώτους το σύστημα ενισχύει την αδράνεια και την αδιαφορία για το αποτέλεσμα, καθώς δεν συνεπάγεται καμία επίπτωση στις αμοιβές. Για τους τελευταίους, το μισθολογικό σύστημα λειτουργεί ως αντικίνητρο παραγωγικότητας, εφόσον πουθενά δεν συνδέει την αμοιβή με την απόδοση, την προσφορά και την αναγνώριση της υψηλής ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών τους.
- Το υφιστάμενο μισθολόγιο, με τη μορφή που έχει, η οποία κυρίως ανταμείβει την εκπαίδευση και τα χρόνια υπηρεσίας, έρχεται σε σύγκρουση με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία θέσεις ίσης αξίας από πλευράς παραγόμενου αποτελέσματος, θα πρέπει να αμείβονται στα ίδια επίπεδα, όπως διακηρύσσει η συνθήκη της Ρώμης του 1957, η οποία και αναφέρει μια από τις θεμελιώδεις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την έννοια της «ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας».

Επιδόματα

- Το σύστημα των επιδομάτων είναι περίπλοκο και κατακερματισμένο. Τα επιδόματα είναι πολλά και αρκετά από αυτά δεν συνάδουν με τις νέες εξελίξεις στην αγορά εργασίας ή τις υπευθυνότητες των ρόλων, αλλά μόνο με την ενίσχυση των αμοιβών.
- Η επιδοματική πολιτική είναι αποσπασματική και φαίνεται ότι αναπτύχθηκε χωρίς σύστημα και στρατηγική για να καλύψει τις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων εργαζομένων.

- Κάποια από τα επιδόματα δεν εξυπηρετούν το σκοπό τους, όπως για παράδειγμα το κίνητρο απόδοσης, το οποίο αποτελεί πάγια μηνιαία αμοιβή.
- Κάποια από τα επιδόματα που είναι κοινωνικού χαρακτήρα (π.χ. επίδομα οικογενειακών βαρών) είναι αρκετά χαμηλά.
- Επιδόματα που θα έπρεπε να προάγουν την υπευθυνότητα και την αποτελεσματικότητα (π.χ. επίδομα θέσης ευθύνης) είναι χαμηλά και δεν διαφοροποιούν πραγματικά τους εργαζόμενους που τα λαμβάνουν.
- Η επιδοματική πολιτική χρειάζεται συστηματική ανασκόπηση και απλοποίηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να καλύπτει συνεχώς τις ανάγκες και να συμβαδίζει με τις σύγχρονες απαιτήσεις.

Τα παραπάνω σημεία είναι σημαντικό να αντιμετωπιστούν άμεσα και μεθοδικά ανεξάρτητα από το ότι σήμερα είναι επιβεβλημένο από τις συγκυρίες να αλλάξει η παρούσα κατάσταση. Διαφορετικά, οι συνέπειες θα είναι σημαντικές τόσο για τον ίδιο το Δημόσιο Φορέα, όσο και για τη χώρα. Αυτές αφορούν στα ακόλουθα:

- Αδυναμία προσέλκυσης υψηλού επιπέδου στελεχών από τον ιδιωτικό τομέα, παρόλο που υπάρχει σημαντικός δείκτης ανεργίας με αποτέλεσμα να μένει πίσω ο Δημόσιος Τομέας και το επίπεδο υπηρεσιών που προσφέρει
- Έλλειψη κινήτρων και ενδιαφέροντος για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών υψηλού επιπέδου προς τους πολίτες
- Αποσύνδεση του κόστους αμοιβών με την ανταποδοτικότητα

4.4 Παρουσίαση πραγματικών κατανομών εργαζομένων

Για την εκπόνηση της μελέτης, χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία και πληροφορίες σε συνδυασμό με μία σειρά από συναντήσεις με στελέχη της ομάδας έργου οι οποίες στόχευαν στην αποσαφήνιση των δεδομένων που ελήφθησαν:

- Διαθέσιμα δεδομένα από τη βάση της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών, τα οποία αφορούσαν στο μήνα Δεκέμβριο και Ιανουάριο για τα Υπουργεία Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και από πέντε φορείς του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Επιπρόσθετα χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία αμοιβών που αφορούσαν στο μήνα Ιανουάριο για τα Υπουργεία Εξωτερικών, Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, καθώς και μισθολογικά στοιχεία για την Προεδρία της Δημοκρατίας. Η επεξεργασία των στοιχείων μισθοδοσίας Μάρτιου 2011 που είναι σε εξέλιξη, θα περιλαμβάνει μεγάλο ποσοστό των αμειβομένων της Κεντρικής Κυβέρνησης.
- Στοιχεία μισθολογικής δαπάνης της κεντρικής κυβέρνησης για τους μήνες Ιούνιο 2010 έως Νοέμβριο 2010 από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.
- Στοιχεία των προβλεπόμενων μισθολογίων του δημοσίου από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.
- Πλαίσιο διαλόγου για την ΑΔΕΔΥ από το Υπουργείο Οικονομικών.
- Μελέτη για το γενικό μισθολόγιο του ΥΠΕΣ του 2002 από το Υπουργείο Οικονομικών.

Για την ανάλυση των μισθολογικών χαρακτηριστικών της απασχόλησης αφού ελήφθησαν τα στοιχεία από την Ενιαία Αρχή Πληρωμών, και προτού γίνει η επεξεργασία τους μέσω του στατιστικού πακέτου, έγινε εκκαθάριση της βάσης δεδομένων αφαιρώντας τις συνολικές αμοιβές που υπερέβαιναν το ύψος των 5.856.08 Ευρώ (που είναι το ανώτατο όριο των συνολικών αμοιβών σύμφωνα με το Ν.3845/2010), τις αρνητικές τιμές, τους εργαζομένους που φαινόταν να λαμβάνουν επίδομα, αλλά όχι βασικό μισθό, ενώ διατηρήθηκαν μόνο οι τακτικές αποδοχές των εργαζομένων, έτσι ώστε να μην οδηγηθεί η ανάλυση σε λάθος συμπεράσματα. Κατόπιν, έγινε η ανάλυση των μισθολογικών δεδομένων, καθώς και έγινε σύγκριση των προβλεπόμενων μηνιαίων αμοιβών μεταξύ υπουργείων βάσει των στοιχείων που δόθηκαν από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για επιλεγμένες μισθολογικές κατηγορίες και εκπαιδευτικές κατηγορίες.

Επιπρόσθετα, χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία μισθολογικής δαπάνης της κεντρικής κυβέρνησης για τους μήνες Ιούνιο 2010 έως Νοέμβριο 2010 από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, έτσι ώστε να διασταυρωθούν τα στοιχεία της βάσης δεδομένων της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών, αλλά και για να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με το μέσο μηνιαίο μισθό ανά φορέα για τους φορείς για τους οποίους δεν έχουμε στοιχεία, καθώς και για τις υπερωρίες, τις αμοιβές για εργασία πέραν του πενθημέρου, τις εφημερίες και τη συμμετοχή σε συλλογικά όργανα.

4.4.1 Συχνότητα προβλεπόμενης χορήγησης πρόσθετων επιδομάτων

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζεται η συχνότητα της προβλεπόμενης χορήγησης των πρόσθετων επιδομάτων ανά Υπουργείο. Για την ανάλυση αυτή χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία από τη βάση δεδομένων της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών. Σημειώνεται ότι από τη βάση της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών του Δεκεμβρίου η οποία είχε 207.000 εργαζομένους με την εκκαθάριση των δεδομένων έμειναν 202.617 εργαζόμενοι από τα Υπουργεία Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και από πέντε φορείς του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Επιπρόσθετα, για σκοπούς πληρότητας της ανάλυσης, έγινε ανάλυση των μισθολογικών στοιχείων 42.996 εργαζομένων από πέντε υπουργεία - Εξωτερικών, Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, καθώς και μισθολογικά στοιχεία των εργαζομένων της Προεδρίας της Δημοκρατίας. Συνεπώς, το δείγμα της ανάλυσης αφορά σε 245.614 εργαζομένους από τους 768.000 εργαζομένους που είναι το σύνολο του Δημόσιου Τομέα σύμφωνα με την απογραφή (Προσέγγιση, βασιζόμενη στην απογραφή των υπαλλήλων που διεξήχθη τον Ιούλιο 2010), δηλαδή υπάρχει κάλυψη 31,98% επι του συνόλου των δημοσίων υπαλλήλων. Πιο αναλυτικά, στα στοιχεία περιλαμβάνονται οι εξής υπηρεσίες:

- Υπουργείο Οικονομικών: Υπηρεσίες Διοικητικής Υποστήριξης, Υπηρεσίες Φοροτεχνικών, Υπηρεσίες Τελωνίων, Υπηρεσίες Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, Γενικό Χημείο του Κράτους, Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας: Γενικό Επιτελείο Στρατού, Υπηρεσίες Πολεμικής Αεροπορίας, Γενικό Επιτελείο Ναυτικού, Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, Μονάδα Αεροπορικής Εξυπηρέτησης Δημοσίων Υπηρεσιών
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη: Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό Σώμα, Γενική Γραμματεία Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας, Ελληνική Αγροφυλακή, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

- Υπουργείο Δικαιοσύνης: Ελεγκτικό Συνέδριο
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, Κεντρική Υπηρεσία
- Υπουργείο Πολιτισμού: Υπηρεσίες Πολιτισμού, Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης
- Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων: Υπηρεσίες Μεταφορών
- Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: Γραμματείες Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
- Υπουργείο Εξωτερικών-Κεντρική Υπηρεσία
- Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: Νοσοκομεία
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: Κεντρική Υπηρεσία
- Υπουργείο Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας: Γενική Γραμματεία Ναυτιλιακής Πολιτικής
- Προεδρία της Δημοκρατίας

Πίνακας 4.19: Κατανομή δείγματος ΕΑΠ ανά υπουργείο

Υπουργείο	Αριθμός εργαζομένων βάσης δεδομένων	% εργαζομένων από το αναλυθέν δείγμα ανά υπουργείο	% κάλυψης επί του συνολικού πληθυσμού ανά υπουργείο *
Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρ. Διακυβέρνησης - Γ.Γ. Ενημέρωσης και Επικοινωνίας	599	0,2%	20,3%
Προεδρίας της Δημοκρατίας	70	0,0%	100,0%
Οικονομικών	20.507	8,3%	96,4%
Εξωτερικών	1.130	0,5%	35,9%
Εθνικής Άμυνας	97.188	39,6%	96,5%
Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας	7.483	3,0%	-
Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	385	0,2%	6,1%
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	1.279	0,5%	40,4%
Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Νοσοκομεία	31.714	12,9%	
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	2.600	1,1%	74,9%
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - Ελεγκτικό Συνέδριο	726	0,3%	4,3%
Προστασίας του Πολίτη	74.053	30,2%	93,3%
Πολιτισμού και Τουρισμού	7.139	2,9%	54,8%
Φορείς Ευτύτερου Δημόσιου Τομέα	741	0,3%	
ΣΥΝΟΛΟ	245.614	100%	

Πηγή: Βάση δεδομένων ΕΑΠ

* Όπως προκύπτει από την απογραφή (Ιούλιος 2010). Στον παραπάνω συνολικό αριθμό των δημόσιων υπαλλήλων, προστίθενται και 741 υπάλληλοι που εργάζονται σε φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός της βάσης δεδομένων να αγγίζει τις 245.614 δημόσιους υπαλλήλους.

Παρατηρείται ότι η πλειοψηφία του αριθμού των υπαλλήλων που απαρτίζουν τη βάση δεδομένων για τους σκοπούς της στατιστικής ανάλυσης και επεξεργασίας, προέρχεται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, και από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Ενώ τα υπουργεία που έχουν ολοκληρωμένη παρουσία στην ανάλυση είναι η Προεδρία της Δημοκρατίας με κάλυψη 100%, τα Υπουργεία Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη, Αγροτικής Ανάπτυξης με κάλυψη 96,4%, 96,5%, 93,3%, 74,9% αντίστοιχα.

Κατανομή Δαπανών ανά Υπουργείο

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις μηνιαίες μισθολογικές δαπάνες ανά υπουργείο και την κατανομή των επιδομάτων στους υπαλλήλους. Επισημαίνεται ότι:

Παρατηρώντας την κατανομή των βασικών μισθών και των επιδομάτων στους υπαλλήλους των υπουργείων, **στη συγκεκριμένη βάση δεδομένων**, αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων αποτελείται από υπαλλήλους που αμείβονται σύμφωνα με τα ειδικά μισθολόγια. Ωστόσο, στο σύνολο των υπαλλήλων δεν ισχύει το ίδιο.

Σημειώνεται πως η συγκεκριμένη βάση δεδομένων, αποτελείται, ως επί το πλείστον, από συγκεκριμένες υπηρεσίες Υπουργείων, και επομένως, στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατή η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για το σύνολο του κάθε υπουργείου. Στον παρακάτω πίνακα, αναφέρονται ποιες είναι οι Υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων.

Επίσης, μέσα από την ανάλυση των δεδομένων, παρατηρεί κανείς ότι τα επιδόματα αποτελούν ένα δαιδαλώδες σύστημα, το οποίο είναι δύσκολο να παρακολουθήσει και να διαχειριστεί κανείς. Συνέπεια αυτού είναι εργαζόμενοι σε χαμηλά μισθολογικά κλιμάκια ή ακόμη και σε χαμηλή εκπαιδευτική κατηγορία να αμείβονται υψηλότερα από εργαζόμενους σε άλλα Υπουργεία οι οποίοι βρίσκονται σε υψηλότερο μισθολογικό κλιμάκιο ή ακόμη και σε υψηλότερη εκπαιδευτική κατηγορία, πλην όμως των επιδομάτων που λαμβάνουν είναι χαμηλότερο. Ο μεγαλύτερος αριθμός πρόσθετων επιδομάτων παρατηρείται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη – με 32 και 30 επιδόματα αντίστοιχα και αναφέρεται στο ένστολο προσωπικό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο πληθυσμός των δύο προαναφερθέντων υπουργείων αποτελείται τόσο από υπαλλήλους που αμείβονται σύμφωνα με το γενικό μισθολόγιο όσο και

από τους στρατιωτικούς/σώματα ασφαλείας, που αμείβονται σύμφωνα με τα ειδικά μισθολόγια.

Επίσης, παρατηρείται ότι στα στοιχεία από το Υπουργείο Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, το σύνολο των υπαλλήλων που απαρτίζουν τη βάση δεδομένων, αμείβονται με βάση τα ειδικά μισθολόγια. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΠ, οι υπάλληλοι αυτοί αποτελούν μέρος του Λιμενικού Σώματος, και ως εκ τούτου, αμείβονται με βάση τα ειδικά μισθολόγια.

Πέρα από το βασικό μισθό και το χρονοεπίδομα, σε όλες τις μηνιαίες δαπάνες των παρακάτω υπουργείων παρατηρούνται τα επιδόματα οικογενειακής παροχής, κινήτρου απόδοσης, θέσης ευθύνης, προσωπικής διαφοράς, καθώς και το επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών.

Παρατηρώντας τον πίνακα 4.20, επισημαίνεται η εμφάνιση επιδομάτων που θα περίμενε κανείς να τα δει σε άλλα Υπουργεία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το επίδομα Ειδικής Απασχόλησης Στελεχών Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι το επίδομα του Υπουργείου Οικονομικών - ΔΙΒΕΕΤ, ΔΕΤΕ, ΔΕΧΕ Υπαλλήλων Υπ. Οικονομικών, ΜΤΠΥ, Ταμείου Παρακαταθηκών - όπως προκύπτει από τη βάση δεδομένων είναι περίπου στο 100% του συνόλου της δαπάνης για τον Βασικό Μισθό.

Πίνακας 4.20: Κατανομή Συνολικής Μισθολογικής Δαπάνης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ Γ.Γ. Ενημέρωσης και Επικοινωνίας			
Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος(€)
Βασικός Μισθός	599	986.119	1.646
Χρονοεπίδομα	137	59.116	432
Οικογενειακή Παροχή	413	60.640	147
Κίνητρο Απόδοσης	454	40.064	88
Θέσης ευθύνης	31	5.269	170
Προσωπική Διαφορά	457	64.958	142
Μεταπτυχιακών Σπουδών	122	5.940	49
Προβληματικών & Παραμεθορίων Περιοχών	2	65	33
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	168	6.720	40
Ειδικής Απασχόλησης ΟΤΑ Α' βαθμού	2	707,78	354
Μεταφραστών - Διερμηνέων	12	291	24
Πληροφορικής	14	1.430	102
Ειδικών Συνθηκών Εργασίας	3	113	38
Έξοδα παράστασης	1	356	356
Πλάγια αποζημίωση για απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας	1	445	445
Βουλευτική Αποζημίωση	21	7.227	344
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		1.239.817	2.070
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ			
Υπηρεσίες Διοικητικής Υποστήριξης, Υπηρεσίες Τελωνείων, Υπηρεσίες Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, Γενικό Χημείο του Κράτους, Νομικό Συμβούλιο του Κράτους			
Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	20.507	25.222.966	1.230
Χρονοεπίδομα	2	456	228
Οικογενειακή Παροχή	15.985	892.331	56
Κίνητρο Απόδοσης	19.440	1.629.800	84
Θέσης ευθύνης	3.499	205.284	59
Προσωπική Διαφορά	2	756	378
Μεταπτυχιακών Σπουδών	1.224	61.493	50
Εξωδιδ. Απασχόλησης Εκπαιδευτικών Πρωτ. & Δευτ. Εκπαίδευσης ή Πανεπ. όλων των κατηγοριών (Διδακτικής προετοιμασίας)	3.085	220.685	72
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	154	6.160	40
Έξοδα κίνησης	3721	558.503	150
Μεταφραστών - Διερμηνέων	9	219	24

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Πληροφορικής	1.032	88.043	85
Ειδικών Συνθηκών Εργασίας	152	4.358	29
Αντισταθμίσματος Διαχειριστικών Λαθών	469	22.760	49
ΔΙΒΕΕΤ, ΔΕΤΕ, ΔΕΧΕ Υπαλλήλων Υπ. Οικονομικών, ΜΤΠΥ, Ταμείου Παρακαταθηκών κλπ	19.938	27.841.471	1396
Έξοδα παράστασης	646	45.355	70
Πάγια αποζημίωση για απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας	204	66.651	327
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης	58.867.293		2871

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Κεντρική Υπηρεσία

Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	1.130	1.570.059,99	1.389
Χρονοεπίδομα	391	236.541,22	605
Οικογενειακή Παροχή	775	4.4063,44	57
Κίνητρο απόδοσης	1.090	135.222,23	124
Θέσης ευθύνης	21	2.462,16	117
Προσωπική Διαφορά	694	99.657,74	144
Μεταπτυχιακών Σπουδών	252	12.570,00	50
Προβληματικών & Παραμεθορίων Περιοχών	24	2.925,09	122
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	4	160,00	40
Έξοδα κίνησης	8	1.898,50	237
Μεταφραστών - Διερμηνέων	4	97,16	24
Πληροφορικής	62	5.986,06	97
Ειδικό επίδομα αντισταθμίσματος αναγκαστικής θητείας στις Αρχές της Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπ. Εξωτερικών	637	192.548,86	302
Έξοδα παράστασης	4	539,37	135
Ξενίας - Παράστασης & Ξένων Γλωσσών Διπλωματικών Υπαλλήλων	391	125.581,69	321
Πάγια Αποζημίωση λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς διπλωματικών ή επιστημονικών υπηρεσιών	391	131.027,31	335
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης	2.561.340		2.267

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Γενικό Επιτελείο Στρατού, Υπηρεσίες Πολεμικής Αεροπορίας, Γενικό Επιτελείο Ναυτικού, Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, Μονάδα Αεροπορικής Εξυπηρέτησης Δημοσίων Υπηρεσιών

Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	97.188	93.497.675	962
Χρονοεπίδομα	80.931	24.333.508	301
Εξομάλυνσης μισθολογικών διαφορών	86.604	14.029.813	162
Οικογενειακή Παροχή	54.857	3.426.042	62
Κίνητρο Απόδοσης	10.139	779.460	77

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Θέσης ευθύνης	4.899	351.081	72
Προσωπική Διαφορά	8.754	1.256.007	143
Μεταπτυχιακών Σπουδών	285	15.037	53
Εξωδιδ. Απασχόλησης Εκπαιδευτικών Πρωτ. & Δευτ. Εκπαιδευσης ή Πανεπ. όλων των κατηγοριών (Διδακτικής προετοιμασίας)	184	42.312	230
Προβληματικών & Παραμεθορίων Περιοχών	808	66.118	82
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	2	80	40
Νοσοκομειακό & Τροφής	984	257.047	261
Έξοδα κίνησης	32	5400,94	169
Μεταφραστών - Διερμηνέων	36	874	24
Πληροφορικής	226	20.557	91
Ειδικής Απασχόλησης Στελεχών Πρωτ. & Δευτ. Εκπαιδευσης	2	214	107
Ειδικών Συνθηκών Εργασίας	7.967	324.020	41
Ειδικό Επίδομα Προσωπικού των Σωφρονιστικών & Αναμορφωτικών Καταστημάτων	8	342	43
Ραδιενέργειας του Προσωπικού του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.-ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ	73	7.006	96
Έξοδα παράστασης	18	2.979	166
Πάγια Αποζημίωση για δημιουργία & ενημέρωση Βιβλιοθήκης & Συμμ. σε Συνέδρια	180	25.383	141
Ειδικό Ερευνητικό (μελών ΔΕΠ ΑΕΙ ΑΣΕΙ & ΕΠ ΤΕΙ)	87	18.488	213
Εφημερίες	38	35.783	942
Ειδικής Απασχόλησης για την Εθνική Άμυνα Δημόσια Τάξη & Ασφάλεια	85.452	16.969.545	199
Θέσης Υψηλής & Αυξημένης Ευθύνης Στρατιωτικών	83.843	2.882.949	34
Αυξημένης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Μονάδων	41.497	1.982.818	48
Τροφής	7	181	26
Ειδικών συνθηκών όλων των ένστολων	84.088	6.050.021	72
Επιδόματα ειδικών συνθηκών (πτητικά, καταδυτικά, αναπηρίας & κινδύνου κ.λπ.)	1.668	1.094.956	656
Ναρκαλιευτών	146	109.200	748
Υπηρεσίας Αλλοδαπής	625	1.794.605	2871
Υπερωρίες	423	116.521	275
Επιδόματα χειριστών αεροσκαφών ΥΠΑ	24	9.306	388
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης	169.505.857	1.744	

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ
Γενική Γραμματεία Ναυτιλιακής Πολιτικής

Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	7.488	6.773.582,50	905
Χρονοεπίδομα	7.488	1.868.789,76	250
Οικογενειακή Παροχή	4.772	289.055,51	61

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Επίδομα Θέσης ευθύνης (Διευθυντών, Τμηματαρχών, κ.λπ.)	807	43.514,06	54
Πληροφορικής	41	3636.74	89
Πέραν του πενθημέρου Φυλάκων Μουσείων & Σωφρονιστικών Καταστημάτων	7083	1.283.308	181
'Εξοδα παράστασης	1	263.93	264
Εξομάλυνσης μισθολογικών διαφορών για όλους τους στρατιωτικούς εν γένει	7488	1.282.597	171
Ειδικής Απασχόλησης για την Εθνική Άμυνα Δημόσια Τάξη & Ασφάλεια	7467	1.330.057	178
Θέσης Υψηλής & Αυξημένης Ευθύνης Στρατιωτικών	7467	241.437,11	32
Αυξημένης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Μονάδων	5755	653.346,05	114
Ειδικών συνθηκών όλων των ένστολων	7467	537.026,64	72
Επιδόματα ειδικών συνθηκών (πτητικά, καταδυτικά, αναπηρίας & κινδύνου κ.λπ.)	442	90.926,88	206
Ειδική αποζημίωση στρατιωτικών πυροτεχνουργών	23	12.782,48	556
Λοιπές αποζημιώσεις	22	5384,67	245
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		14.409.876	1.924

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
Υπηρεσίες Μεταφορών

Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	385	486.376	1.263
Χρονοεπίδομα	1	443	443
Οικογενειακή Παροχή	282	15.921	56
Κίνητρο Απόδοσης	365	31.085	85
Επίδομα Θέσης ευθύνης	60	4.546	76
Προσωπική Διαφορά	37	5.272	142
Μεταπτυχιακών Σπουδών	70	4.099	59
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	42	1.680	40
'Εξοδα κίνησης	10	2870,38	287
Επίδομα Μεταφραστών - Διερμηνέων	2	49	25
Επίδομα Πληροφορικής	36	3.277	91
Επίδομα Εξεταστών τέως Υπ. Μεταφορών & Ν.Α.	253	111.768	442
Επίδομα Βοηθών Εξεταστών Υπ. Μεταφορών & Ν.Α.	117	38.363	328
'Εξοδα παράστασης	5	1.210	242
Πάγια αποζημίωση για απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας	5	1.899	380
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		708.858	1.841

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, Κεντρική Υπηρεσία			
Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	1.279	1.541.808	1.205
Χρονοεπίδομα	22	10.157	462
Οικογενειακή Παροχή	872	54.055	62
Κίνητρο Απόδοσης	1.219	104.757	86
Θέσης ευθύνης	263	17.377	66
Προσωπική Διαφορά	1.212	163.434	135
Μεταπτυχιακών Σπουδών	241	11.432	47
Εξωδιδ. Απασχόλησης Εκπαιδευτικών Πρωτ. & Δευτ. Εκπαιδευσης ή Πανεπ. όλων των κατηγοριών (Διδακτικής προετοιμασίας)	143	8.994	63
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	141	5.000	35
Έξοδα κίνησης	988	157.971	160
Μεταφραστών - Διερμηνέων	10	219	22
Πληροφορικής	13	1.270	98
Ειδικών Συνθηκών Εργασίας	7	156	22
Ελεγκτικό Επίδομα Υπαλλήλων Κεντρικής Υπηρεσίας Υπ. Εργασίας	309	47.052	152
Οικονομική παροχή υπαλλήλων Υπ. Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης	1.494	278.165	186
Επιδόματα Γεωτεχνικών	1	3.665	3.665
Υπαλλήλων Αποσπασμένων σε Διαχειριστικές Αρχές	34	46.133	1.357
Έξοδα παράστασης	19	5.400	284
Πάγια Αποζημίωση για δημιουργία & ενημέρωση Βιβλιοθήκης & Συμμ. σε Συνέδρια (όλων των κατηγοριών - συμπ. υπ. Βουλής)	27	5.830	216
Πάγια αποζημίωση-επίδομα αλλοδαπής υπαλλήλων Βουλής	16	4.783	299
Αμοιβές προσωπικού μερικής απασχόλησης	47	6.842	146
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		2.607.199	2.038
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ Νοσοκομεία			
Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	31.714	39.731.728,74	1.253
Χρονοεπίδομα	4.443	3.666.049,54	825
Οικογενειακή Παροχή	24.746	1.623.382,43	66
Κίνητρο Απόδοσης	26.901	2.029.445,58	75
Επίδομα Θέσης ευθύνης	3.929	427.925,93	109
Προσωπική Διαφορά	170	35.930,48	211

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Μεταπτυχιακών Σπουδών	2.147	160.672,84	75
Εξωδιδ. Απασχόλησης Εκπαιδευτικών Πρωτ. & Δευτ. Εκπαιδευσης ή Πανεπ. όλων των κατηγοριών (Διδακτικής προετοιμασίας)	4	1.426,52	357
Προβληματικών & Παραμεθορίων Περιοχών	6.087	444.995,85	73
Νοσοκομειακό & Τροφής	31.039	8.760.965,49	282
Έξοδα κίνησης	364	18.213,99	50
Πληροφορικής	211	19.222,52	91
Αντισταθμίσματος Διαχειριστικών Λαθών	17	825,86	49
Ετοιμότητας Ιατρών Υπηρεσίας Υπαίθρου & Μονίμων Αγροτικών Ιατρών	215	8.331,78	39
Άγονων περιοχών Ιατρών Υπηρεσίας Υπαίθρου & Μονίμων Αγροτικών Ιατρών	96	23.886,49	249
Ελεγκτικό επίδομα ΣΕΠΕ	18	3.331,49	185
Έξοδα παράστασης	60	95.702,04	1.595
Πάγια Αποζημίωση για δημιουργία & ενημέρωση Βιβλιοθήκης & Συμμ. σε Συνέδρια (όλων των κατηγοριών - συμπ. υπ. Βουλής)	4419	1.100.164,88	249
Ειδικό Ερευνητικό (μελών ΔΕΠ ΑΕΙ ΑΣΕΙ & ΕΠ ΤΕΙ)	4	1.080,00	270
Νοσοκομειακής Απασχόλησης, Απόδοσης & Ειδικών Συνθηκών άσκησης Ιατρικού Έργου (ιατρών ΕΣΥ)	4	847,63	212
Τροφής	5	141,70	28
Επιδόματα ειδικών συνθηκών (πτητικά, καταδυτικά, αναπηρίας & κινδύνου κ.λπ.)	58	4.288,72	74
Επιδόματα εορτών & αδείας	4	195,85	49
Λοιπές αποζημιώσεις	51	8.338,06	163
Παραπληγικού	117	85.589,21	732
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		58.252.684	1.837

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Κεντρική Υπηρεσία

Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	2.600	3.362.643,62	1.293
Χρονοεπίδομα	7	2.603,52	372
Οικογενειακή Παροχή	2.006	113.690,94	57
Κίνητρο απόδοσης	2.567	225.208,57	88
Θέσης ευθύνης	396	26.408,29	67
Προσωπική Διαφορά	4	548,79	137
Μεταπτυχιακών Σπουδών	593	30.747,79	52
Προβληματικών & Παραμεθορίων Περιοχών	258	18.937,38	73
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	16	640,00	40
Έξοδα κίνησης	42	7.947,21	189
Μεταφραστών - Διερμηνέων	9	255,61	28

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Πληροφορικής	158	35.609,90	225
Ειδικών Συνθηκών Εργασίας	314	18.405,00	59
Ελεγκτικό επίδομα ΣΕΠΕ	2	204,94	102
Έξοδα παράστασης	22	2.987,50	136
Πάγια αποζημίωση για απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας	29	7.747,88	267
Βουλευτική Αποζημίωση	1	344,15	344
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		3.854.931	1.483

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ελεγκτικό Συνέδριο

Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος(€)
Βασικός Μισθός	726	1.131.355	1.558
Χρονοεπίδομα	136	120.226	884
Οικογενειακή Παροχή	567	32.582	57
Κίνητρο Απόδοσης	574	50.883	89
Επίδομα θέσης ευθύνης	153	11.533	75
Μεταπτυχιακών Σπουδών	133	6.225	47
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	10	400	40
Έξοδα κίνησης	352	52.301	149
Πληροφορικής	12	1.036	86
Υπαλλήλων Υπ. Δικαιοσύνης	581	816.235	1.405
Έξοδα παράστασης	42	5.550	132
Πάγια αποζημίωση για απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας	1	336	336
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		2.415.995	3.328

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό Σώμα, Γενική Γραμματεία Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας, Ελληνική Αγροφυλακή, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	74.053	66.523.023	898
Χρονοεπίδομα	71.742	19.178.959	267
Εξομάλυνσης	60.898	10.518.143	173
Οικογενειακή Παροχή	42.017	2.772.580	66
Κίνητρο Απόδοσης	1.244	89.034	72
Θέσης ευθύνης	1.431	86.944	61
Προσωπική Διαφορά	1.208	171.155	142
Μεταπτυχιακών Σπουδών	30	1.710	57
Εξωδιδ. Απασχόλησης Εκπαιδευτικών Πρωτ. & Δευτ. Εκπαίδευσης ή Πανεπ. όλων των κατηγοριών (Διδακτικής προετοιμασίας)	147	9.963	68

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	33	1.320	40
'Εξοδα κίνησης	71	24.280,59	342
Μεταφραστών - Διερμηνέων	10	243	24
Πληροφορικής	203	18.647	92
Ειδικών Συνθηκών Εργασίας	287	7.532	26
Πέραν του πενθημέρου Φυλάκων Μουσείων & Σωφρονιστικών Καταστημάτων	16.096	3.252.062	202
Υπαλλήλων Υπ. Εσωτερικών	54	18.493	342
'Εξοδα παράστασης	5	1.504	301
Ειδικής Απασχόλησης για την Εθνική Άμυνα Δημόσια Τάξη & Ασφάλεια	67.603	12.071.410	179
Θέσης Υψηλής & Αυξημένης Ευθύνης Στρατιωτικών	68.019	2.119.499	31
Αυξημένης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Μονάδων	15.976	2.460.907	154
Τροφής	3.031	221.748	73
Ειδικών συνθηκών όλων των ένστολων	67.846	4.879.482	72
Επιδόματα ειδικών συνθηκών (πτητικά, καταδυτικά, αναπηρίας & κινδύνου κ.λπ.)	530	358.274	676
MAT	5.140	629.025	122
EKAM	127	18.268	144
EMAK	315	44.888	143
Αστυνομικών λόγω παθήματος στην Υπηρεσία	121	64.570	534
Ειδική αποζημίωση στρατιωτικών πυροτεχνουργών	201	139.598	695
Πάγια αποζημίωση για απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας	2	891	446
Υπερωρίες	14	1.721	123
Αμοιβές προσωπικού με σχέση εργασίας ιδ. δικαιου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) γενικά (συμπ. & το εποχικό προσωπικό)	8	44.127	5516
Λοιπές αποζημιώσεις	3.895	399.166	102
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		127.412.787	1.721

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Υπηρεσίες Πολιτισμού, Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης**

Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	7.139	8.213.070	1.150
Χρονοεπίδομα	1.168	304.198	260
Εξομάλυνσης	979	87.892	90
Οικογενειακή Παροχή	5.396	318.738	59
Κίνητρο Απόδοσης	5.918	460.918	78
Θέσης ευθύνης	438	30.550	70
Προσωπική Διαφορά	5.890	842.271	143
Μεταπτυχιακών Σπουδών	769	42.525	55
Εξωδιδ. Απασχόλησης Εκπαίδευτικών Πρωτ. & Δευτ.	1.104	83.897	76

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Εκπαιδευσης ή Πανεπ. όλων των κατηγοριών (Διδακτικής προετοιμασίας)				
Αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	41	1.760	43	
Έξοδα κίνησης	22	6251,86	284	
Μεταφραστών - Διερμηνέων	1	24	24	
Πληροφορικής	25	2.299	92	
Αρχαιολογικών Ερευνών	949	176.757	186	
Ειδικών Συνθηκών Εργασίας	2.145	90.752	42	
Πέραν του πενθημέρου Φυλάκων Μουσείων & Σωφρονιστικών Καταστημάτων	1.521	304.200	200	
Υπαλλήλων που Υπηρετούν στη Δήλο	7	567	81	
Υπαλλήλων Υπ. Πολιτισμού	9.026	1.202.023	133	
Υπαλλήλων Γραμματείας ΑΔΑ	26	13.990	538	
Ειδικών Επιστημόνων Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών	25	18.823	753	
Έξοδα παράστασης	6	1.210	202	
Ειδικό Μουσικό	194	109.944	567	
Ειδικό Επίδομα για αγορά, συντήρηση & επισκευή μουσικού οργάνου	194	70.364	363	
Πάγια αποζημίωση για απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας	6	1.899	317	
Αμοιβές μελών ανεξάρτητων αρχών & μελών συλλογικών οργάνων διοίκησης αυτοτελών δημοσίων υπηρεσιών	6	14.011	2.335	
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		12.398.934	1.737	

Τ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Είδος Αμοιβής	Αριθμός Εργαζομένων	Σύνολο Μηνιαίας Δαπάνης (€)	Μέσος Όρος (€)
Βασικός Μισθός	70	76.217,25	1.089
Χρονοεπίδομα	1	298,58	299
Οικογενειακή Παροχή	45	3.055,24	68
Κίνητρο Απόδοσης	67	4.550,57	68
Θέσης ευθύνης (Δντών, Τμηματαρχών, Ιατρών ΕΣΥ, Διεύθυνσης κτλ. πλην ένστολων)	1	105,25	105
Προσωπική Διαφορά (από μετατάξεις, μεταφορές προσωπικού, Ν.Α., πρώην Ναυτιλίας, Περιφέρειες κ.λπ.)	67	9.475,59	141
Μεταπτυχιακών Σπουδών (μεταπτυχιακό, διδακτορικό)	2	120	60
Πάγια αποζημίωση για απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας	1	200,38	200
Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης		94.022,86	1.343

Πηγή: Βάση δεδομένων ΕΑΠ

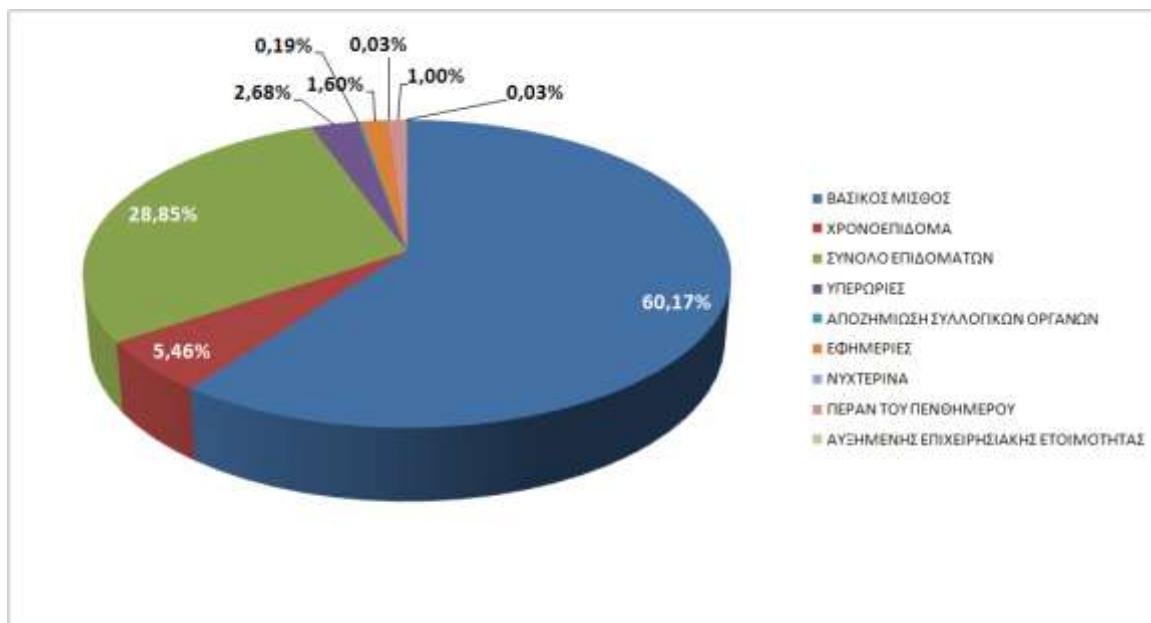
Αναλύοντας τα στοιχεία Οκτωβρίου 2010 του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους τα οποία αφορούν σε 668.043 εργαζομένους, έτσι ώστε να προκύψει η κατανομή της μισθολογικής δαπάνης συμπεριλαμβάνοντας υπερωρίες, αποζημίωση συλλογικών οργάνων, εφημερίες, νυχτερινά και αμοιβές για εργασία πέραν του πενθημέρου,

καθώς και προέκυψε η ακόλουθη κατανομή του συνολικού κόστους μισθοδοσίας για όλους του φορείς.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 4.13, το μεγαλύτερο μέρος της μισθολογικής δαπάνης σε ποσοστό 60,17% αφορά στο βασικό μισθό, με αμέσως επόμενο το σύνολο των επιδομάτων, το οποίο ανέρχεται σε 28,85%, το χρονοεπίδομα σε ποσοστό 5,46% και τις υπερωρίες σε ποσοστό 2,68%.

Επομένως, είναι σκόπιμο να εστιάσει κανείς στο βασικό μισθό και στα επιδόματα, καθώς απ' ότι φαίνεται τα υπόλοιπα στοιχεία της μισθολογικής δαπάνης, όπως οι υπερωρίες είναι χαμηλότερης συνεισφοράς.

Διάγραμμα 4.13: Κατανομή μισθολογικής δαπάνης – Οκτώβριος 2010

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Αναλύοντας τη μέση μηνιαία συνολική αμοιβή ανά Υπουργείο προκύπτει ότι από τους φορείς με τη μεγαλύτερη μέση μηνιαία συνολική αμοιβή είναι το Υπουργείο Οικονομικών και το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού.

Πίνακας 4.21: Μέση Συνολική Αμοιβή ανά Φορέα

Φορέας	Σύνολο Μισθολογικής Δαπάνης	Αριθμός Εργαζομένων	Μέση Αμοιβή
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	109.899.195	71.040	1.547
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	2.107.873	924	2.281
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	64.867.167	22.313	2.907
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	1.085.292	456	2.380
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	170.373.841	101.502	1.679
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	2.767.104	1.203	2.300
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ	4.217.303	1.411	2.989
ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΝΗΣΩΝ & ΑΛΙΕΙΑΣ	17.714.439	8.644	2.049
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	3.890.361	2.014	1.932
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	407.947.759	223.640	1.824
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ	17.568.626	7.014	2.505
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	227.133.570	109.373	2.077
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	5.903.846	3.789	1.558
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΩΦΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	43.128.132	17.443	2.473
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	126.721.426	71.728	1.767
ΕΥΠ	2.410.780	1.306	1.846
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	20.553.334	13.528	1.519
ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	131.067	51	2.570
ΑΣΕΠ	861.695	296	2.911
ΑΤΤΙΚΗΣ	1.559.814	983	1.587
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	400.735	219	1.830
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	1.845.974	1.055	1.750
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	989.962	568	1.743
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	1.523.719	877	1.737
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.628.732	939	1.735
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	754.951	436	1.732
ΗΠΕΙΡΟΥ	933.605	555	1.682
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.336.314	797	1.677
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2.592.445	1.550	1.673
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	419.320	252	1.664
ΚΡΗΤΗΣ	1.025.057	644	1.592

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους – Μισθοδοσία Οκτωβρίου 2010

4.4.2 Παρουσίαση πραγματικών κατανομών εργαζομένων

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται οι πραγματικές κατανομές των εργαζομένων με βάση την Εκπαιδευτική Κατηγορία, τη Σχέση Εργασίας, το Φορέα, και τη Μισθολογική Κατηγορία. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται ανά ομάδα φορέων αφορούν μόνο στα στοιχεία του Δεκεμβρίου. Ενώ στους πίνακες και στα διαγράμματα που απεικονίζονται τα υπουργεία, έχουν προστεθεί τα στοιχεία των πέντε υπουργείων για το μήνα Ιανουάριο.

Στον πίνακα 4.22, παρουσιάζεται ο αριθμός εργαζομένων ανά εκπαιδευτική κατηγορία, σχέση εργασίας και φορέα. Το σύνολο των εργαζομένων στην Κεντρική Διοίκηση είναι 201.876, ενώ το σύνολο των εργαζομένων σε φορείς του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα είναι 741 εργαζόμενοι. Από τους 201.876 εργαζομένους, το 79% των εργαζομένων, ήτοι οι 159.640 εργαζόμενοι εμπίπτουν στα ειδικά μισθολόγια. Ωστόσο, εάν προστεθούν και τα στοιχεία των πέντε υπουργείων του μηνός Ιανουαρίου, τότε το ίδιο ποσοστό διαμορφώνεται σε 70%, αφήνοντας ένα 30% που αφορά σε εργαζομένους που εμπίπτουν στο γενικό μισθολόγιο.

Σημειώνεται πως η επεξεργασία των στοιχείων Μαρτίου 2011 θα διαφοροποιήσει σημαντικά το δείγμα εντάσσοντας σημαντικό αριθμό υπαλλήλων που αμείβονται με το Γενικό μισθολόγιο αλλά και αρκετούς από ειδικά μισθολόγια (π.χ. ιατρούς ΕΣΥ, μέλη ΔΕΠ, δικαστές, ιατροδικαστές κλπ)

Πίνακας 4.22: Αριθμός Εργαζομένων ανά εκπαιδευτική κατηγορία, σχέση εργασίας και φορέα

Κατηγορία Εκπαίδευσης	Σχέση Εργασίας	Ομάδα Φορέων	Αριθμός Εργαζομένων
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	13.635
		ΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	310
	Συμβασιούχοι	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	109
		ΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	1
	Ειδικά Μισθολόγια	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	56.116
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΕ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	4.829
		ΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	42
	Συμβασιούχοι	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	2
	Ειδικά Μισθολόγια	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	2
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΕ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	19.291
		ΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	322
	Συμβασιούχοι	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	43
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΥΕ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	2.883
		ΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	66
	Συμβασιούχοι	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	7
ΕΙΔΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΘ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	4
	Ειδικά Μισθολόγια	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	70.852
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΕΕ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	8
ΧΩΡΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΝΕΥ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	1.202
	Συμβασιούχοι	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	112
	Ειδικά Μισθολόγια	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	23.273
ΚΕΝΑ ΠΕΔΙΑ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	108
	Συμβασιούχοι	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	3
	Ειδικά Μισθολόγια	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	9.397

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ μηνός Δεκεμβρίου

Στον πίνακα 4.23 παρουσιάζονται οι Συνολικές Αμοιβές σε τιμές Median, Q1 και Q3 ανά κατηγορία εκπαίδευσης, εργασιακή σχέση, μισθολογικό κλιμάκιο και Υπουργεία. Από τη συγκριτική ανάλυση των στοιχείων φαίνεται ότι στο καταληκτικό κλιμάκιο 1 του Γενικού μισθολογίου, ανεξαρτήτως κατηγορίας εκπαίδευσης, οι εργαζόμενοι των υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης αμειβονται υψηλότερα σε σχέση με τα υπόλοιπα υπουργεία. Ωστόσο, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης εκπροσωπείται στο

δείγμα μόνο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο σημαίνει ότι λόγω του ύψους των αμοιβών ενδέχεται να παρουσιάζει διαφορετική εικόνα από την πραγματική. Από την άλλη, τα Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εθνικής Άμυνας και Γ.Γ. Ενημέρωσης και Επικοινωνίας είναι οι φορείς που φαίνεται να πληρώνονται χαμηλότερα.

Πίνακας 4.23: Συνολικές Αμοιβές (πιμές Median, Q1, Q3) για εργαζομένους Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης ανά Υπουργείο για τα κλιμάκια 1, 9 και 18²³

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
ΓΕΝΙΚΟ ΜΙΣΘΟΛΟ ΓΙΟ	1°	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)	15	1.908	1.943	1.988
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	643	3.559	3.612	3.664
		ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	29	2.394	2.429	2.429
		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	22	2.018	2.036	2.067
		ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ	13	2.287	2.352	3.495
		ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	13	2.600	2.626	2.653
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	25	2.070	2.121	2.185
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	67	1.821	1.871	1.951
		ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ)	71	3.629	3.686	3.791
	9°	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	108	2.129	2.217	2.356
		ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ &	10	1.664	1.696	1.938

²³ **Ανώτερο Τεταρτημόριο (Upper Quartile, Q3)**, το οποίο διαχωρίζει το ανώτερο 25% του δείγματος από το υπόλοιπο 75% και εκφράζει το 75% του δείγματος που αμείβεται υψηλότερα στο δείγμα

Διάμεσος (Median), η οποία διαχωρίζει το δείγμα σε δύο ίσα μέρη (το 50% του δείγματος βρίσκεται πάνω από τη Διάμεσο, ενώ το υπόλοιπο 50% κάτω από τη Διάμεσο)

Κατώτερο Τεταρτημόριο (Lower Quartile, Q1), το οποίο διαχωρίζει το κατώτερο 25% του δείγματος από το ανώτερο 75% και εκφράζει το 25% του δείγματος που αμείβεται χαμηλότερα στο δείγμα

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΩΔΙΚΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
		ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)				
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	714	2.914	2.949	3.018
		ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	20	2.012	2.054	2.075
		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	5	1.702	1.807	1.807
		ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ	4	1.630	1.986	2.103
		ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	4	2.252	2.349	3.226
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	36	1.760	1.816	1.881
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	16	1.520	1.582	1.649
		ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ)	46	3.036	3.113	3.139
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	1	1.756		
	18 ^ο	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	64	1.902	1.988	2.061
		ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)	5	4.180	4.180	4.357
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	9	2.189	2.233	2.328
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	35	1.364	1.376	1.437
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	1	1.156		
		ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ)	2	2.195	2.230	N/A
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	1	1.280		
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	11	1.535	1.535	1.588
ΣΥΜΒΑΣΙΟΥ ΧΟΙ	1 ^ο	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)	1	5.856		
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	1	3.901		
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	21	1.801	1.837	1.958

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	12	1.801	1.846	1.884
		ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	2	2.183	2.284	N/A
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	1		2.135	
	9 ^ο	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	19	1.498	1.516	1.561
	18 ^ο	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	1		1.227	

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Ενδεικτικά παραθέτουμε το διάγραμμα 4.14 το οποίο παρουσιάζει τις συνολικές ατομικές αμοιβές της ΠΕ κατηγορίας του Γενικού μισθολογίου για τα υπουργεία του δείγματος, το οποίο αφορά στο καταληκτικό κλιμάκιο 1, καθώς και το διάγραμμα 4.15 το οποίο παρουσιάζει τη σύνθεση των συνολικών αμοιβών.

Σημειώνεται ότι το ανώτερο Τεταρτημόριο (Upper Quartile, Q3) διαχωρίζει το ανώτερο 25% του δείγματος από το υπόλοιπο 75% και εκφράζει το 75% του δείγματος που αμείβεται υψηλότερα στο δείγμα.

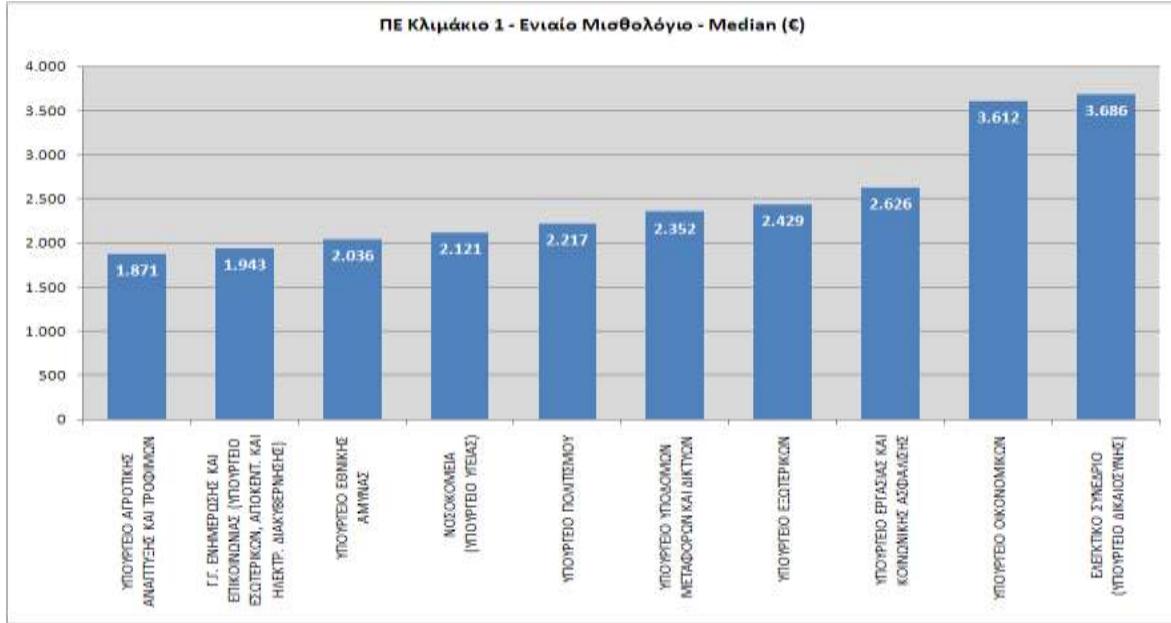
Η Διάμεσος (Median), η οποία διαχωρίζει το δείγμα σε δύο ίσα μέρη (το 50% του δείγματος βρίσκεται πάνω από τη Διάμεσο, ενώ το υπόλοιπο 50% κάτω από τη Διάμεσο).

Το Κατώτερο Τεταρτημόριο (Lower Quartile, Q1), το οποίο διαχωρίζει το κατώτερο 25% του δείγματος από το ανώτερο 75% και εκφράζει το 25% του δείγματος που αμείβεται χαμηλότερα στο δείγμα

Το Υπουργείο Οικονομικών παρουσιάζει τη μεγαλύτερη απόκλιση με συνολικές αμοιβές που είναι υπερδιπλάσιες του βασικού μισθού, το οποίο οφείλεται κυρίως στο επίδομα ΔΙΒΕΕΤ που δίνεται σε όλους τους εργαζόμενους στο Υπουργείο. Αντίστοιχή εικόνα δίνει και το Ελεγκτικό Συνέδριο (Υπουργείο Δικαιοσύνης).

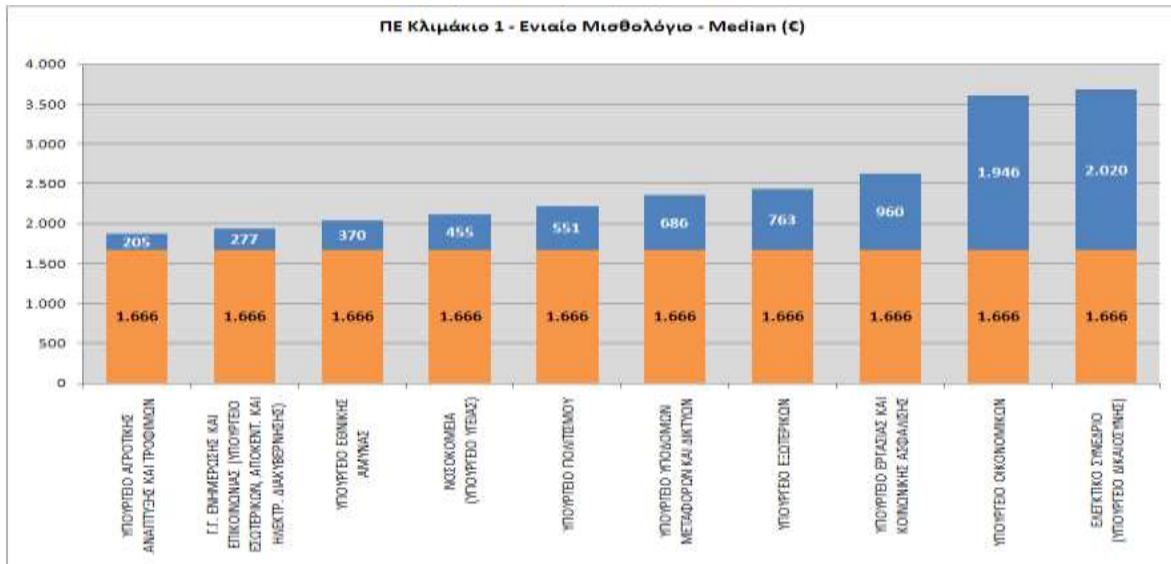
Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Διάγραμμα 4.14: Σύγκριση συνολικών αμοιβών μεταξύ υπουργείων

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Διάγραμμα 4.15: Η σύνθεση των συνολικών αμοιβών

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Επίσης, η σχέση των συνολικών αμοιβών μεταξύ του αρχικού και καταληκτικού μισθολογικού κλιμακίου στην κατηγορία ΠΕ κυμαίνεται μεταξύ 44% και 65% όπως φαίνεται και από τον πίνακα 4.24.

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

Οι μεγαλύτερες αποκλίσεις εμφανίζονται στις αμοιβές του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Υπουργείο Δικαιοσύνης) και στα Υπουργεία Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Πίνακας 4.24: Σύγκριση μεταξύ των ΜΚ 18 και ΜΚ 1 της ΠΕ κατηγορίας του Γενικού μισθολογίου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	18 ^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ (ΣΕ €)	1 ^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ (ΣΕ €)	ΣΧΕΣΗ ΑΜΟΙΒΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ - ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	2.230	3.686	65%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2.233	3.612	62%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	1.535	2.217	44%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ - ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	1.376	2.121	54%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	1.156	1.871	62%

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Όπως φαίνεται στους πίνακες 4.25, 4.26, 4.27, η ίδια περίου εικόνα παρουσιάζεται και στις κατηγορίες ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ για το μισθολογικό κλιμάκιο 1.

Πίνακας 4.25: Συνολικές Αμοιβές (τιμές Median, Q1, Q3) για εργαζομένους Τεχνικής Εκπαίδευσης ανά Υπουργείο για τα κλιμάκια 1, 9 και 18

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
ΓΕΝΙΚΟ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟ	1 ^ο	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)	1		1.821	
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	45	3.251	3.428	3.457
		ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	5	2.032	2.457	2.492
		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	28	1.739	1.891	1.944
		ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ	2	1.980	2.096	N/A
		ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	3	2.276	2.420	N/A

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙ ΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
ΣΥΜΒΑΣΙΟΥ ΧΟΙ	9°	ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	87	1.969	2.023	2.074
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	8	1.535	1.535	1.705
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	1		1.634	
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	14	1.830	1.960	2.095
	9°	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)	1		1.914	
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	678	2.812	2.830	2.882
		ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	8	2.007	2.079	2.116
		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	14	1.616	1.650	1.685
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	614	1.706	1.724	1.771
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	1		1.551	
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	27	1.773	1.799	1.799
	18°	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	1		1.980	
		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	3	1.170	1.192	N/A
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	575	1.307	1.319	1.360
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	1		1.241	
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	16	1.345	1.382	1.424

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Πίνακας 4.26: Συνολικές Αμοιβές (τιμές Median, Q1, Q3) για εργαζομένους Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ανά Υπουργείο για τα κλιμάκια 1, 9 και 18

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
ΓΕΝΙΚΟ ΜΙΣΘΟΛΟ ΓΙΟ	1 ^ο	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)	11	1.628	1.663	1.663
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	1.153	3.187	3.222	3.274
		ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	45	1.521	1.952	1.987
		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	66	1.698	1.729	1.765
		ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ	8	1.878	2.000	2.050
		ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	21	2.191	2.225	2.278
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	150	1.765	1.794	1.819
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	54	1.521	1.521	1.608
		ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ)	9	3.310	3.360	3.417
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	19	1.663	1.663	1.704
9 ^ο	9 ^ο	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	83	1.803	1.928	1.985
		ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)	15	1.397	1.415	1.745
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	118	2.564	2.626	2.742
		ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	54	1.609	1.639	1.678
		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	53	1.401	1.419	1.476
		ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	1		1.415	
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	657	1.510	1.546	1.575
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	2	1.286	1.313	N/A
		ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ)	40	2.649	2.711	2.735
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	29	1.379	1.379	1.432

Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙ ΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
	18°	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	187	1.591	1.701	1.737
		ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)	6	4.180	4.624	4.389
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	5	1.871	1.937	1.959
		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	1		1.173	
		ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ	1		1.071	
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	3	1.036	1.036	N/A
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	8	1.202	1.248	1.296
ΣΥΜΒΑΣΙΟΥ ΧΟΙ	1°	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	15	1.521	1.521	1.557
	9°	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	1		2.743	
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	6	1.255	1.297	1.334
	18°	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	10	894	930	1.012

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

**Πίνακας 4.27: Συνολικές Αμοιβές (τιμές Median, Q1, Q3) για εργαζομένους
Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης ανά Υπουργείο για τα κλιμάκια 1, 9 και 18**

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
ΓΕΝΙΚΟ ΜΙΣΘΟΛΟ ΓΙΟ	1°	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Γ.Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)	2		1.452	
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	57	2.814	2.814	2.879
		ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	7	1.310	1.515	1.550
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	18	1.548	1.565	1.603
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	4	1.310	1.310	1.324
		ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ)	2	2.895	2.918	N/A
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	1		1.606	
	9°	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	102	2.258	2.394	2.435
		ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	2	1.306	1.347	N/A
		ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	4	1.195	1.222	1.248
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	217	1.321	1.363	1.388
		ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	2	1.031	1.097	N/A
		ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ)	1		2.387	
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	88	1.230	1.243	1.271
	18°	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)	9	1.339	1.349	1.391
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	4	2.063	2.140	2.217
		ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	2	966	993	N/A
		ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ)	40	1.152	1.165	1.212
		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	1		1.028	
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΣΡ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	8	1.095	1.203	1.350

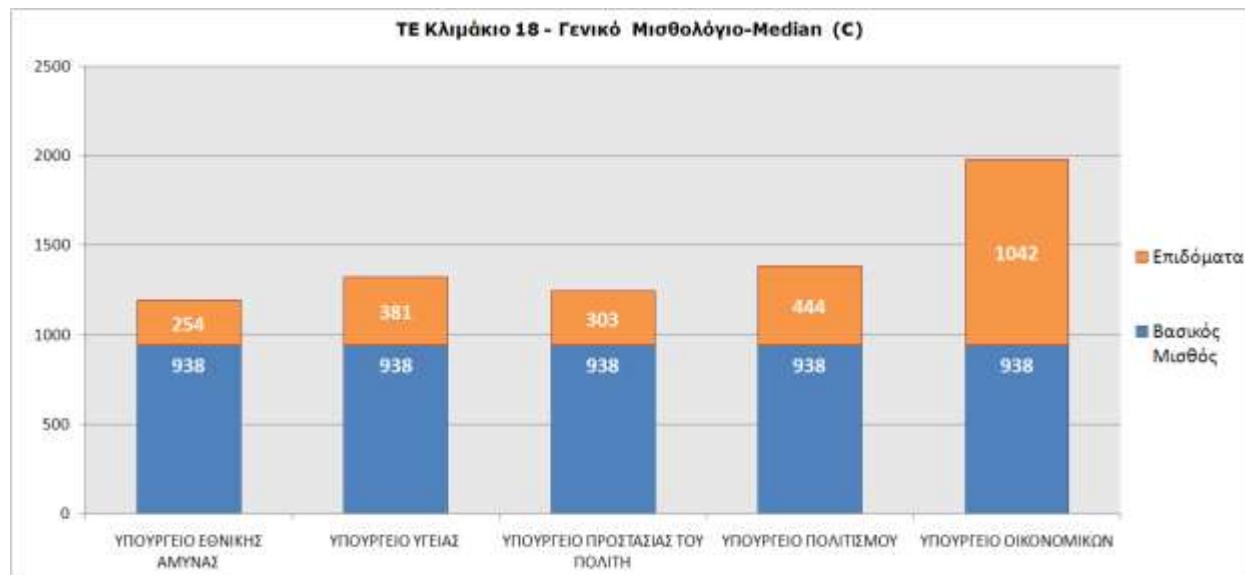
Μελέτη για τις μισθολογικές εξελίξεις στο δημόσιο - Προσχέδιο

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)				
ΣΥΜΒΑΣΙΟΥ ΧΟΙ	1°	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	2	1.272	1.290	N/A
	9°	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	2	1.031	1.092	N/A

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Από τη συγκριτική ανάλυση των στοιχείων για τα εισαγωγικά κλιμάκια (18°) του Γενικού Μισθολογίου, ανεξαρτήτως κατηγορίας εκπαίδευσης, εργαζόμενοι του υπουργείου Οικονομικών αμείβονται υψηλότερα σε σχέση με τα υπόλοιπα υπουργεία. Ενδεικτικά παραθέτουμε το διάγραμμα 4.16, το οποίο παρουσιάζει τις συνολικές αμοιβές της εκπαιδευτικής κατηγορίας ΤΕ του Γενικού Μισθολογίου για το ΜΚ 18 στα υπουργεία του δείγματος. Σημειώνεται ότι στο παρακάτω διάγραμμα αναλύονται στοιχεία από το πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, και του πολιτικού προσωπικού των νοσοκομείων.

Διάγραμμα 4.16: Συνολικές αμοιβές εκπαιδευτικής κατηγορίας ΤΕ του γενικού μισθολογίου για το ΜΚ 18

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Αναλύοντας τα Ειδικά Μισθολόγια μεταξύ τους, όπως φαίνεται στον πίνακα 4.28, προκύπτει ότι στους εργαζόμενους των Ειδικών Μισθολογίων κατηγορίας ΠΕ, τα Νοσοκομεία (Υπουργείο Υγείας) και πολύ κοντά σε αυτό μία υπηρεσία του

Υπουργείου Εξωτερικών, αμείβει καλύτερα σε σύγκριση με τα άλλα υπουργεία. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση των εργαζομένων που δεν δήλωσαν συγκεκριμένη κατηγορία εκπαίδευσης. Αυτό είναι απόλυτα ευθυγραμμισμένο με την πολιτική που ακολουθείται βάσει των προβλεπόμενων αμοιβών και επιδομάτων που έχει το Ειδικό Μισθολόγιο τόσο των Ιατρών ΕΣΥ, όσο και των διπλωματικών υπαλλήλων. Τέλος, αξιοσημείωτη είναι η απόκλιση των αμοιβών του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις περιπτώσεις όπου δεν δηλώθηκε εκπαίδευτική κατηγορία με διάμεσο (median) 5.075 Ευρώ μηνιαίως.

Πίνακας 4.28: Σύγκριση Αμοιβών Ειδικών Μισθολογίων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Q1 (€)	MEDIAN (€)	Q3 (€)
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΠΕ)	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	352	2.405	3.249	3.833
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	135	1.744	2.272	4.148
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	4.161	2.927	3.722	4.036
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ - ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	20	2.769	2.829	3.529
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	55.674	1.281	1.546	1.896
ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ (ΕΘ)	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	70.681	1.358	1.606	1.973
ΧΩΡΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ANEY)	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	15.748	1.426	1.740	2.143
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ - Γ.Γ. ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	7.483	1.673	1.871	2.097
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	7.514	1.714	1.917	2.149
ΚΕΝΑ ΠΕΔΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ - ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	72	3.618	5.075	5.480
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	9.282	1.826	2.058	2.324
	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	25	2.853	3.035	3.101

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Προκειμένου γίνει η σύγκριση με το Γενικό μισθολόγιο και ελλείψει ΜΚ στα ειδικά μισθολόγια το οποίο θα δημιουργούσε μία κοινή βάση σύγκρισης, ορίστηκαν οι εξής τέσσερις παραδοχές για να γίνει η σύγκριση:

- Ελήφθησαν υπόψη όλοι οι ένστολοι.
- Για να συγκριθούν οι υπάλληλοι του Γενικού Μισθολογίου με τους υπαλλήλους των Ειδικών Μισθολογίων συγκρίθηκαν για το κλιμάκιο 18 του Γενικού μισθολογίου: οι ΥΕ - κλιμάκιο 18 και οι ΔΕ - κλιμάκιο 18 του Γενικού μισθολογίου με τους Στρατιώτες, τους Αστυφύλακες και τους Λοχίες που βρίσκονται στο πρώτο έτος.
- Οι ΠΕ - κλιμάκιο 18 του Γενικού μισθολογίου και οι ΤΕ - κλιμάκιο 18 του Γενικού μισθολογίου με τους Ανθυπολοχαγούς και τους Υπαστυνόμους που βρίσκονται στο πρώτο έτος υπηρεσίας.
- Για το κλιμάκιο 1 του Γενικού μισθολογίου: οι ΠΕ - κλιμάκιο 1 του Γενικού μισθολογίου με ταξίαρχο, υποστράτηγο, αντιστράτηγο, αντιστράτηγο ΓΕΠΣ, Αντιστράτηγο ΑΓΕΣ και Αρχηγό Στρατιάς, οι οποίοι βρίσκονται στο τελευταίο έτος υπηρεσίας.

Σημειώνεται ωστόσο, ότι μια τέτοια προσέγγιση είναι σχετική, λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετική δομή του Γενικού με τα Ειδικά Μισθολόγια και την επακόλουθη διαφορετική διαβάθμιση που ακολουθούν τα δύο μισθολόγια (Μισθολογική Κλίμακα vs. Βαθμολογική Κλίμακα).

Στην περίπτωση της σύγκρισης της μέσης αμοιβής του υπαλλήλου ΥΕ που ανήκει στο Μισθολογικό κλιμάκιο 18 με τη μέση μηνιαία αμοιβή του Στρατιώτη, η διαφορά αυξάνεται και ανέρχεται στα 264 Ευρώ, από τη μέση μηνιαία αμοιβή του Στρατιώτη όπως φαίνεται στον πίνακα 4.29.

Επομένως, παρατηρούμε ότι στη χαμηλή βαθμολογική κλίμακα των Ενόπλων Δυνάμεων, οι αμοιβές υπολείπονται των αμοιβών των υπαλλήλων που ανήκουν στη χαμηλή μισθολογική κλίμακα της κεντρικής διοίκησης.

**Πίνακας 4.29: Σύγκριση Αμοιβών Ειδικών Μισθολογίων και Γενικού Μισθολογίου
Κατηγορία ΥΕ και ΔΕ - ΜΚ 18**

Βαθμός	Στρατός Ξηράς	Ναυτικό	Αεροπορία	Κατηγορία	ΜΚ	Κεντρική Διοίκηση
Στρατιώτης	1.086	1.106	1.058	ΥΕ	18	1.350
Λοχίας	1.240	1.379	1.393	ΔΕ	18	1.356

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Επιχειρώντας να συγκρίνουμε τον υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ που ανήκει στο Μισθολογικό Κλιμάκιο 18 με τον Ανθυπολοχαγό Στρατού Ξηράς, παρατηρούμε ότι η μέση συνολική μηνιαία αμοιβή του είναι μεγαλύτερη κατά 104 Ευρώ από τη μέση

μηνιαία αμοιβή του Ανθυπολοχαγού, όπως φαίνεται στον πίνακα 4.30, διαφορά που είναι σχετικά μικρή.

Πίνακας 4.30: Σύγκριση Αμοιβών Ειδικών Μισθολογίων και Γενικού Μισθολογίου
Κατηγορία ΠΕ και ΤΕ - ΜΚ 18

Βαθμός	Στρατός Ξηράς	Ναυτικό	Αεροπορία	Κατηγορία	ΜΚ	Κεντρική Διοίκηση
Ανθυπολοχαγός	2.080	2.158	2.158	ΠΕ	18	2.184
				ΤΕ	18	1.363

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Αντίθετα, στην υψηλή βαθμολογική κλίμακα των Ενόπλων Δυνάμεων, η διαφορά των μέσων μηνιαίων αμοιβών με τις αμοιβές των υπαλλήλων που ανήκουν στην υψηλότερη μισθολογική κλίμακα της κεντρικής διοίκησης, είναι ιδιαίτερα μεγάλη.

Στον πίνακα 4.31 παρατηρούμε ότι η μέση συνολική αμοιβή της κατηγορίας ΠΕ του Γενικού Διευθυντή είναι 3.526€, ενώ στις "Ενοπλες Δυνάμεις, η μέση συνολική αμοιβή των Αρχηγών Σωμάτων κυμαίνεται από 5.204€ έως 5.354€. Η μισθολογική διαφορά είναι αρκετά μεγάλη, αλλά οφείλεται κυρίως στο ύψος του χρονοεπιδόματος, το οποίο συνήθως είναι αρκετά υψηλό σε αυτές τις θέσεις (60% του βασικού μισθού).

Επίσης, στον πίνακα 4.31, παρατηρούμε ότι η διαφορά στη μέση συνολική αμοιβή μεταξύ του Γενικού Διευθυντή και του Διευθυντή στο Γενικό Μισθολόγιο, είναι μόλις 6 ευρώ. Εξετάζοντας προσεκτικότερα το δείγμα, παρατηρούμε ότι για τη θέση του Γενικού Διευθυντή, έγινε ανάλυση των μισθολογικών στοιχείων για 6 υπαλλήλους που κατέχουν το συγκεκριμένο βαθμό, ενώ άλλοι 12 αποκλείστηκαν από την ανάλυση, λόγω της υψηλής συνολικής αμοιβής τους (σύμφωνα με τις παραδοχές τις ανάλυσης, αφαιρούμε τις συνολικές αμοιβές που υπερβαίνουν το ύψος των 5.856.08 Ευρώ, που είναι το ανώτατο όριο των συνολικών αμοιβών σύμφωνα με το Ν.3845/2010). Εάν δεν είχαν εξαιρεθεί οι τιμές αυτές, τότε η διάμεσος (median) των συνολικών αμοιβών για το κλιμάκιο 1 που έχει θέσεις ευθύνης θα έφτανε σε 6.098 Ευρώ.

**Πίνακας 4.31: Συνολική Αμοιβή σε τιμές Median για τα Ειδικά και το Γενικό
Μισθολόγιο υπαλλήλων με 33 έτη υπηρεσίας και θέση ευθύνης**

Ειδικά Μισθολόγια				Γενικό Μισθολόγιο			
Βαθμός ²⁴	Στρατός	Ναυτικό	Αεροπορία	Θέση Ευθύνης	Κατηγορία	Κεντρική Διοίκηση (έχοντας αφαιρέσει τις τιμές άνω των €5.856)	Κεντρική Διοίκηση (χωρίς να αφαιρεθούν οι τιμές άνω των €5.856)
Υποστράτηγος	3.894	3.913	3.960	Γενικός Διευθυντής	ΠΕ	3.526 ²⁵	6.098
Αντιστράτηγος	4.271	4.253	4.271				
Αρχηγός Στρατιάς		4.853	4.853				
Αρχηγός Σώματος		5.354	5.297				
Ταξιαρχος	3.730	3.749	3.731				

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Σημειώνεται ότι όταν θα εμπλουτιστούν τα στοιχεία σχετικά με τα ειδικά μισθολόγια με επιπρόσθετα στοιχεία από άλλα ειδικά μισθολόγια θα γίνει ξανά προσπάθεια σύγκρισης. Ωστόσο, επισημαίνεται η δυσκολία συσχετισμού τους, καθώς λειτουργούν αρκετά διαφορετικά από το υπόλοιπο μισθολόγιο.

²⁴ Αναφέρονται οι βαθμοί του στρατού, ωστόσο καλύπτονται και οι αντίστοιχοι βαθμοί της αεροπορίας και του ναυτικού.

²⁵ Η τιμή αυτή δεν αποτελεί στατιστικά αξιόπιστο δείγμα διότι έγινε ανάλυση των μισθολογικών στοιχείων για 6 υπαλλήλους που κατέχουν το συγκεκριμένο βαθμό, ενώ άλλοι 12 αποκλείστηκαν από την ανάλυση, λόγω της υψηλής συνολικής αμοιβής τους (σύμφωνα με τις παραδοχές τις ανάλυσης, αφαιρούμε τις συνολικές αμοιβές που υπερβαίνουν το ύψος των 5.856.08 Ευρώ, που είναι το ανώτατο όριο των συνολικών αμοιβών σύμφωνα με το Ν.3845/2010). Εάν δεν είχαν εξαιρεθεί οι τιμές αυτές, τότε η διάμεσος (median) των συνολικών αμοιβών για το κλιμάκιο 1 που έχει θέσεις ευθύνης θα έφτανε σε 6.098 Ευρώ.

Επιπρόσθετα, έγινε μία συγκριτική ανάλυση μεταξύ διαφόρων θέσεων ευθύνης που εμπίπτουν στο Γενικό μισθολόγιο και στα Ειδικά Μισθολόγια.

Αναφορικά με τα μισθολογικά κλιμάκια 1 και 2, από το συνολικό πληθυσμό των εργαζομένων της βάσης δεδομένων, προκύπτει ότι 5.597 εργαζόμενοι ανήκουν στις κατηγορίες μισθολογικού κλιμακίου 1 και 2. Το κόστος μισθοδοσίας για το μήνα Δεκέμβριο για αυτές τις 2 κατηγορίες ήταν 15.827.252 €.

Η ανάλυση για το πρώτο Μισθολογικό Κλιμάκιο παρουσιάζεται στους πίνακες 4.24, 4.25, 4.26, 4.27, και 4.28. Παρακάτω παρουσιάζονται τα στοιχεία και η ανάλυση του δεύτερου μισθολογικού κλιμακίου.

Πίνακας 4.32: Ανάλυση Συνόλου Αμοιβών για το 2o ΜΚ ανά Ομάδα Φορέων

Ανάλυση Συνόλου Αμοιβών για το 2o Μισθολογικό Κλιμάκιο ανά Ομάδα Φορέων						
Κατηγορία Εκπαίδευσης	Σχέση Εργασίας	Ομάδα Φορέων	Άριθμός Εργαζομένων	Q1 (€)	Median (€)	Q3 (€)
ΠΕ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	816	3.484	3.517	3.575
		ΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	11	3.644	3.721	3.770
	Ειδικά Μισθολόγια	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	18	1.942	2.098	3.629
ΤΕ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	104	1.906	2.485	3.381
ΔΕ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	913	2.049	3.149	3.201
		ΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	13	3.260	3.311	3.340
ΥΕ	Γενικό Μισθολόγιο	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	46	2.726	2.777	2.891
		ΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	1	2.923	2.923	2.923

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Οι υπάλληλοι που ανήκουν στην Εκπαιδευτική Κατηγορία ΠΕ του Γενικού μισθολογίου, δεν παρουσιάζουν αποκλίσεις από τη μέση συνολική αμοιβή, όπως αυτή διαμορφώνεται στην ανάλυση μας. Ο διάμεσος (Median) ανέρχεται στο ποσό των 3.517€ για όσους ανήκουν στην κεντρική διοίκηση και σε 3.721€ για όσους ανήκουν σε φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Ωστόσο, να σημειωθεί ότι οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα έχουν μικρό αριθμό εργαζομένων.

Παρατηρούμε ότι στην κατηγορία εκπαίδευσης ΤΕ, για τους εργαζόμενους του Γενικού μισθολογίου της κεντρικής διοίκησης, οι αμοιβές παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις γύρω από το διάμεσο (Median).

Οδηγούμαστε σε αυτό το συμπέρασμα από το γεγονός ότι η τιμή του κατώτερου τεταρτημορίου (Q1 = 1.905,93€) είναι πολύ μικρότερη της τιμής του ανώτερου τεταρτημορίου (Q3 = 3.381€). Αυτό σημαίνει ότι το 50% του πλήθους των παρατηρήσεων, (Παρατήρηση = Συνολική Αμοιβή Ενός Εργαζομένου), διανέμεται σε ένα αρκετά μεγάλο εύρος τιμών. Από την ανάλυση, η ίδια παρατήρηση

προκύπτει για όσους ανήκουν στην κατηγορία εκπαιδευσης ΠΕ και αμείβονται με βάση το ειδικό μισθολόγιο.

Επίσης, παρατηρούμε ότι ο διάμεσος (Median) για τους υπαλλήλους ΔΕ του Γενικού μισθολογίου, είναι υψηλότερος από το διάμεσο (Median) των υπαλλήλων ΤΕ καθώς και των υπαλλήλων ΠΕ των ειδικών μισθολογίων.

Αναλύοντας την εξέλιξη των αμοιβών ανά εκπαιδευτική κατηγορία παρατηρούμε ότι η μέση συνολική αμοιβή ενός υπαλλήλου ΥΕ του Ελεγκτικού Συνεδρίου που υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης στο MK2, αντιστοιχεί στο 81% της μέσης συνολικής αμοιβής του υπαλλήλου ΠΕ στο MK2 του ίδιου Υπουργείου. Συμπεραίνεται ότι η διαφορά ανάμεσα στις συνολικές αμοιβές των υπαλλήλων που ανήκουν στο ίδιο υπουργείο, στο μισθολογικό κλιμάκιο 2, αλλά σε διαφορετική κατηγορία εκπαιδευσης από τις ΠΕ και ΥΕ, δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη.

Το αντίστοιχο συγκριτικό ποσοστό για υπαλλήλους ΥΕ και ΠΕ στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, αντιστοιχεί σε 68%, ενώ στα υπόλοιπα υπουργεία που παρουσιάζει ο πίνακας, ο συγκεκριμένος λόγος κυμαίνεται περίπου στο 70%.

Πίνακας 4.33: Λόγος σύγκρισης συνολικών αμοιβών Μισθολογικής Κλίμακας 2 μεταξύ των Κατηγοριών Εκπαιδευσης ΥΕ και ΠΕ

Φορέας	Λόγος Σύγκρισης Συνολικών Αμοιβών ΥΕ/ΠΕ
Υπουργείο Οικονομικών	79%
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	71%
Ελεγκτικό Συνέδριο – Υπουργείο Δικαιοσύνης	81%
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	68%
Υπουργείο Πολιτισμού	73%

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

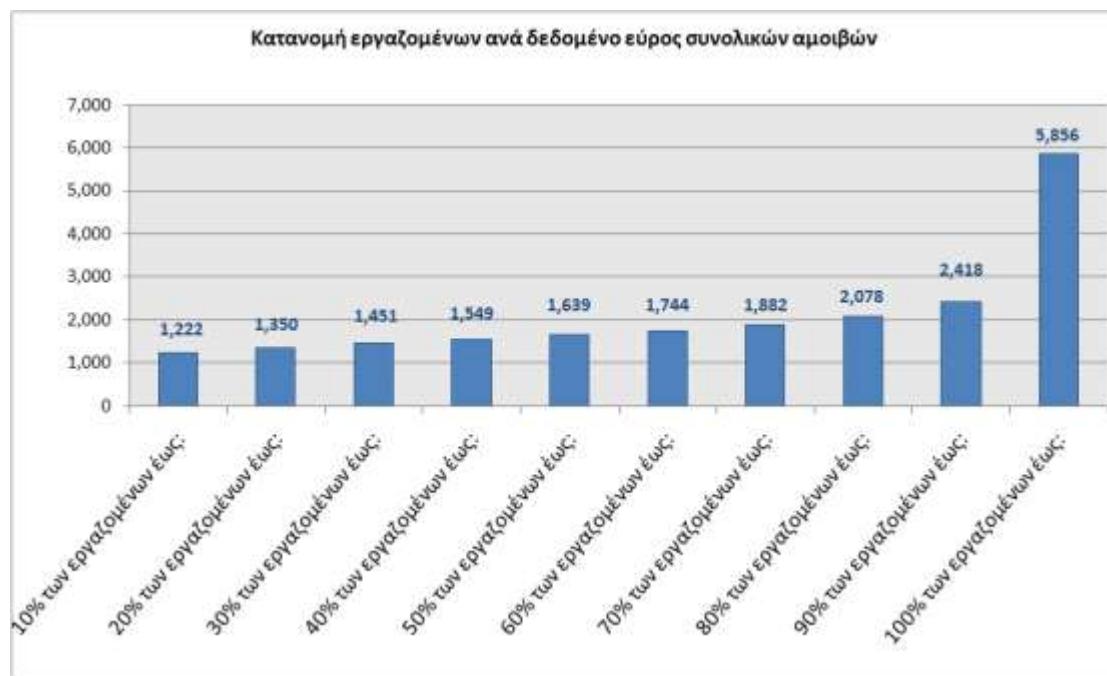
4.5 Στατιστική Επεξεργασία Στοιχείων

Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται επεξεργασία των στοιχείων της βάσης δεδομένων προκειμένου να υπάρχει μία όσο το δυνατόν πιο πλήρης τεκμηρίωση και παρουσίαση της παρούσας πραγματικής κατάστασης.

Ωστόσο, γνωρίζοντας ότι **τα στοιχεία που αναλύθηκαν αποτελούν το 32% του συνόλου των εργαζομένων στο Δημόσιο Τομέα**, θα πρέπει να είναι κανείς προσεχτικός στα συμπεράσματα που εξάγει. Καθώς θα εμπλουτίζεται η βάση δεδομένων της ΕΑΠ, και ολοκληρώνοντας τον καθορισμό των αρχών και των κατευθύνσεων για το νέο μισθολόγιο, θα είναι κανείς σε θέση να εξάγει πιο χρήσιμα συμπεράσματα.

Το δείγμα των 245.614 εργαζομένων κατανέμεται ως εξής από πλευράς αμοιβών:

Διάγραμμα 4.17: Κατανομή Εργαζομένων ανά δεδομένο εύρος συνολικών αμοιβών

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

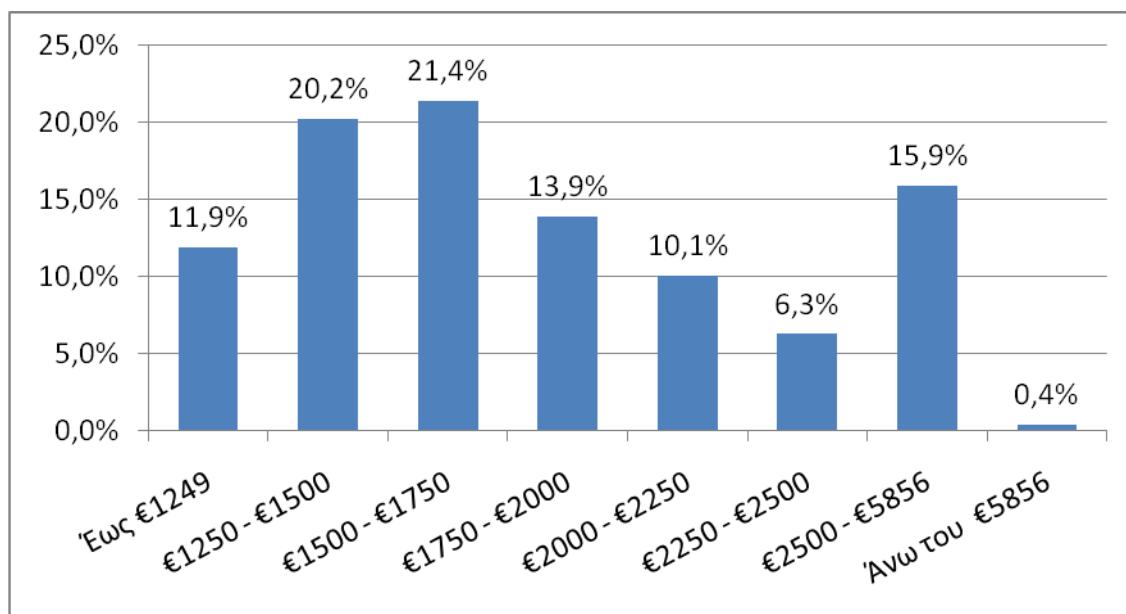
Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρείται, ότι το 50 % των εργαζομένων δεν ξεπερνά το ποσό των 1,639 €. Επιπρόσθετα, δεν παρατηρείται μεγάλη διαφορά στο εύρος των συνολικών αμοιβών, έτσι όπως αυτό εξελίσσεται.

Συγκεκριμένα, παρατηρούμε ότι η διαφορά της μέσης συνολικής αμοιβής μεταξύ του 50% και του 60% του συνόλου των εργαζομένων, είναι μόλις 6%. Η διαφορά

αυτή παραμένει χαμηλή και δεν ξεπερνάει τις δέκα ποσοστιαίες μονάδες, μέχρι και στο 80% του πληθυσμού των εργαζομένων. Μόνο το 10% του πληθυσμού που περιλαμβάνεται στο δείγμα αμείβεται άνω των 2.418 Ευρώ.

Υπήρχαν κάποιες περιπτώσεις εργαζομένων που παρατηρήθηκε ότι λαμβάνουν άνω των 5.856 ευρώ –το ποσό έχει τεθεί ως ανώτατο όριο- οι οποίοι εξαιρέθηκαν της ανάλυσης. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των υπαλλήλων (από τη βάση δεδομένων που δόθηκε από την ΕΑΠ για το μήνα Δεκέμβριο 2010) που εξαιρέθηκαν από την ανάλυση του μισθολογίου, ανέρχεται σε 710 υπαλλήλους (ο αρχικός αριθμός ήταν 787, ωστόσο, κατά την ανάλυση διαπιστώθηκε για 77 υπαλλήλους της βάσης δεδομένων, δεν υπήρχε η δυνατότητα αναγνώρισης τους μέσω της μοναδικότητας του ΑΦΜ).

Διάγραμμα 4.18: Κατανομή εργαζομένων ανά δεδομένο εύρος αμοιβών

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Η πλειοψηφία των περιπτώσεων οι οποίες εμφανίζουν μηνιαίο εισόδημα άνω των 5.856 ευρώ προέρχεται από 2 υπουργεία, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη (48% των περιπτώσεων) και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (42% των περιπτώσεων). Σε ορισμένες περιπτώσεις, η περαιτέρω ανάλυση των μισθολογικών στοιχείων δείχνει ότι εκτός από το βασικό μισθό και το χρονοεπίδομα (σε περιπτώσεις που αμείβονται από τα ειδικά μισθολόγια), χορηγούνται επιδόματα όπως το επίδομα Υπηρεσίας αλλοδαπής κ.α., τα οποία είναι αρκετά υψηλά και ήταν η αιτία εμφάνισης αυξημένων συνολικών αμοιβών.

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή των εργαζομένων, έγινε στατιστική ανάλυση χρησιμοποιώντας στοιχεία από τη βάση δεδομένων της ΕΑΠ για όσους υπαλλήλους υπήρχε πληροφόρηση σχετικά με το έτος γέννησης, οι οποίοι ανέρχονται σε 126.211 εργαζομένους. Βάσει αυτής της ανάλυσης προκύπτουν οι ακόλουθες κατανομές τόσο για το Γενικό, όσο και για τα ειδικά μισθολόγια:

Πίνακας 4.34: Μέση Τιμή Αμοιβής ανά Ηλικιακή Κατηγορία

Μέση τιμή αμοιβής ανά ηλικιακή κατηγορία για το Γενικό Μισθολόγιο			Μέση τιμή αμοιβής ανά ηλικιακή κατηγορία για τα Ειδικά Μισθολόγια		
Ηλικιακή Κατηγορία	Αριθμός Εργαζομένων	Median (€)	Ηλικιακή Κατηγορία	Αριθμός Εργαζομένων	Median (€)
Έως 24	16	1.125	Έως 24	10.362	1.287
25 - 29	370	1.459	25 - 29	19.761	1.379
30 - 34	2.225	2.021	30 - 34	24.321	1.608
35 - 39	3.990	2.220	35 - 39	17.063	1.905
40 - 44	4.677	2.041	40 - 44	12.474	2.281
45 - 49	6.690	2.465	45 - 49	4.794	2.689
50 - 54	8.391	2.563	50 - 54	1.661	3.477
55 - 59	6.521	2.837	55 - 59	291	3.602
60 και άνω	2.511	2.895	60 και άνω	93	3.837
Σύνολο	35.391		Σύνολο	90.820	

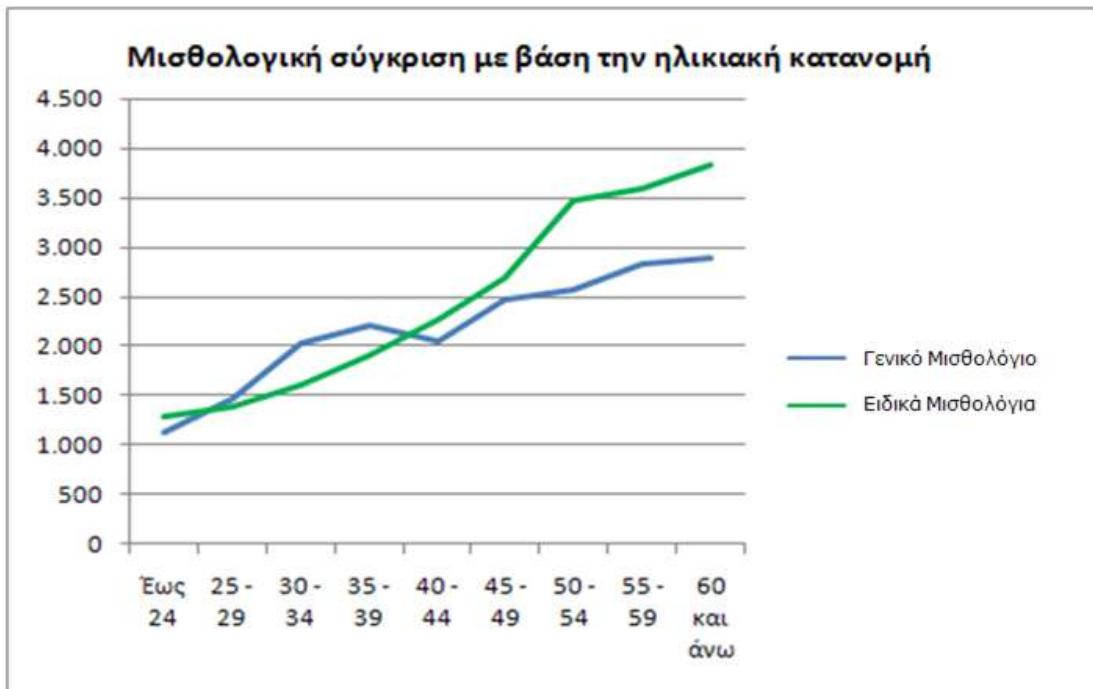
Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Λαμβάνοντας υπόψη τους παραπάνω πίνακες, παρατηρείται ότι για τις πληθυσμιακές ομάδες που δεν ξεπερνούν την ηλικία των σαράντα (40) ετών, το Γενικό μισθολόγιο αμείβει καλύτερα από το ειδικό, με μοναδική εξαίρεση την ηλικιακή κατηγορία έως 24 ετών.

Στη συγκεκριμένη ηλικιακή κατηγορία (έως 24 ετών) το ειδικό μισθολόγιο αμείβει καλύτερα, καθώς στην κατηγορία αυτή βρίσκουμε στρατιωτικούς που ήδη έχουν αποφοιτήσει από τις Στρατιωτικές Σχολές Αξιωματικών και Υπαξιωματικών, βρίσκονται ήδη στο βαθμό του Αξιωματικού (Ανθυπολοχαγούς) όσο και Υπαξιωματικού (Λοχίες), και επομένως έχουν ήδη ένα σχετικά καλό χρονοεπίδομα.

Επίσης, φαίνεται ότι οι εργαζόμενοι που είναι ενταγμένοι στο ειδικό μισθολόγιο είναι πιο νέοι ηλικιακά από τους εργαζομένους που είναι ενταγμένοι στο Γενικό μισθολόγιο. Αυτό συμβαίνει είτε διότι στους ένστολους προστίθενται κάθε χρόνο νέοι εργαζόμενοι, είτε λόγω της βάσης δεδομένων που αναλύθηκε, η οποία περιέχει σε ποσοστό 68% ένστολους.

Διάγραμμα 4.19: Σύγκριση Γενικού και Ειδικού μισθολογίου με βάση την ηλικιακή κατανομή

Πηγή: Βάση Δεδομένων ΕΑΠ

Για τις ηλικιακές ομάδες άνω των 40 ετών, παρατηρούμε ότι το ειδικό μισθολόγιο (το οποίο περιέχει και το χρονοεπίδομα) αμείβει καλύτερα από το Γενικό μισθολόγιο, με τη μέγιστη διαφορά ανάμεσα στα δύο μισθολόγια να παρατηρείται στην κατηγορία 50 -54 έτη. Στη συγκεκριμένη κατηγορία παρατηρείται ότι η μέση αμοιβή διαφέρει κατά 914 €, ενώ, η ψαλίδα ανοίγει ακόμη περισσότερο στις ηλικίες που είναι κοντά στη συνταξιοδότηση, με τη μέση αμοιβή στο ειδικό μισθολόγιο να αμείβει καλύτερα από το Γενικό.

Οι μειωμένες αμοιβές που παρουσιάζονται στην ηλικιακή κατηγορία 40-44 σε σχέση με την κατηγορία 35-39 οφείλεται στο γεγονός ότι οι εργαζόμενοι με Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση αποτελούν το 35% του συνόλου στη μία περίπτωση έναντι 49% στην άλλη περίπτωση αντίστοιχα. Επίσης, στην ηλικιακή κατηγορία 35-39 το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο παρουσιάζει πάντα ένα προβάδισμα έναντι των άλλων υπουργείων, αντιπροσωπεύει το 50% επί του συνόλου, ενώ στην ηλικιακή κατηγορία 40-44 το Υπουργείο Οικονομικών αποτελεί το 45% του συνόλου των εργαζομένων που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία.

Για να υπάρχει μία καλύτερη εικόνα σχετικά με τους εργαζομένους που πρόκειται να συνταξιοδοτηθούν, αναλύθηκαν χωριστά οι εργαζόμενοι με ηλικία 62 έως 65